

కావెను సి. కె. నాయుడుగారు

క్రికెటు పం దెములలో మేటివీరుడు

రాజధాని, యమ్. సి. సి. జట్టులనుగూర్చి నాయుడుగారి అభిప్రాయములు

(మా వ్యాయామవిలేఖతో సంభాషణ)

ప్రఖ్యాతాంధ్రుడును, భారతదేశముందలి క్రికెటు ఆట గాంధ్రలోకల్లో మేటి వీరుడును, ఆధునిక పాశ్చాత్య భారతీయ క్రీడలన్నిటియందు వారి తేరిన వాడును కావెను సి. కె. నాయుడుగారు. వీరి నేడు మా ప్రతినిధి సందర్శించి క్రికెటు పం దెములను గూర్చియు, బొంబయి రాష్ట్రముందలి ఆంధ్రులనుగూర్చి ముచ్చటించెను. నాయుడుగారు తమకు సహజముగ క్రీడాభిలాష లేదు. ముత్య ప్రతినిధిచై చిన ప్రశ్న ములన్నటికి తమ సమాధానము లొసంగి తాము ఆంధ్రులమని జెప్పుకొనుటకు గర్వింబుమన్నామనియు, ఆంధ్రప్రతిక తమకు సన్మానించినందులకు కృతజ్ఞత చెప్పిరి.

నాయుడుగారితో మా ప్రతినిధి గావించిన సంభాషణను వ్రాయుటకు పూర్వము నాయుడుగారిని వారకుల కొకంతెప్పరిచయునిజేయుట ఆప్రస్తుతము గాజాలదు: సి. కె. నాయుడుగారు ఉన్న కుటుంబము నుండి వచ్చిన వారు. వీరి పూర్వులనివాసస్థానము కృష్ణామండలమందలి మచిలీపట్టణము. వీరిపితామహులగు రా.బి.సి. నాయుడుగారు నాయుడుగారు బందరుపురము వీడి నాగపురమందు నివాసమేర్పరచుకొని ఏబది, అరువది సంవత్సరములకు పైగ కాలెను. రాయబహద్దూర్ నాయుడుగారు నాయుడుగారు సుగ్రహరాష్ట్రము లందలి న్యాయవాదులలో చాల ఖ్యాతివహించియుండిరి. నాగపురమందు మొదటివారు జరిగిన అఖిలభారతదేశీయమహాజనసభకు వీరు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగ నుండి రనిన వీరి ప్రాముఖ్యత తెలియగలదు. సి. కె. నాయుడుగారి తండ్రిగారు సి.నూర్యప్రకాశరావు నాయుడుగారు కొంతకాలము నాగపురంలో బారిష్టరుగనుండి పదవ ఇంకోరు ఉన్నత న్యాయస్థానమందు ప్రధానన్యాయమూర్తిగ నుమారు 10 సంవత్సరములు బనిజేసియుండిరి.

సి. కె. నాయుడుగారు ముప్పది సంవత్సరములకు లోపు గ నుదురు. మేనిరంగు, చామనచాయి, ఆజానబాహువులు, వెడవయిన నక్షులము, కోలమొగము. బలయుతిమగు కంఠములతో గరిడీసాములందు తేరినవారుగ కన్నట్టుమందురు. మాట్లాడునపుడు పరహాసనదనముతో చహావినయవినమ్రతలతో మాట్లాడెదరు. వీరు దాదాపు పాశ్చాత్య భారతీయ వ్యాయామము లన్నిటియందును ప్రవేశముగలవారు. అన్నిటిలోను క్రికెటు వీరి సాత్తనిజెప్పనలెను. బాల్యమునుండియు మల్లయుద్ధము (కుస్తీ)యందు కృషిసలిపి ప్రావీణ్యమును బడసిరి. ముష్టియుద్ధము (బాక్సింగు)నందు మంచి యనుభవముగలవారు. తెన్నిగు పం దెములలో భారతీయ ఆటగాంధ్ర కేరికిని వెనుదీయువారు గారు. హాకీ పోలో పం దెములందును పాల్గొనియుండిరి. క్రికెటు పం దెములందు మాత్రము ప్రస్తుతము భారతదేశమందు ప్రతి మానులకు కీర్తిని నడసిరి. కీరి యాటలో కొరతవడిన యంతమే మియులేదు. అనేక పాశ్చాత్యభిలక నిపుణులు వీరి యాటను గాంచి మిక్కిలి ప్రశంసించిరి.

నేటి సంభాషణ

మా ప్రతినిధి అడిగిన ప్రశ్నల క్రిందివిధమున ప్రత్యుత్తరము లొసంగిరి.

ప్ర:— మదరాసు క్రికెటు ఆటగాంధ్ర విషయమై తమ అభిప్రాయమేమి? ఇతరరాష్ట్రములవారికిని మదరాసు వారికిని గల పోలిక ఏమి?

జవాబు:— మదరాసులో క్రికెటు చాల ప్రశంసనీయముగ ఆడబడుచున్నది. భారతదేశమందలి ఏయితరరాష్ట్రములకుగాని చచ్చుపురి వెనుకబడిదు. మీరుమిక్కిలి ఇటీవల మదరాసువారు బొంబయిజట్టును ఓడించుటలన తమప్రతిభ నినుమహింపజేసికొని ఉచ్చస్థానము నాక్రమించిరి.

ప్ర:— మదరాసు ఆటగాంధ్రలో ప్రత్యేకముగ ఎన్నదిగిన అంశముల నేమైనను తాము గమనించితిరా?

జ:— “బాటింగు” చాల బాగుగనున్నది. “బాటింగు” గూడ చక్కగ గవ్వరకురు. “ఫీల్డింగు” లో బొంబయివారి కంటే వెనుకబడెను. క్రికెటు ఆటయందలి రహస్యములన్నియు బాగుగ నెరుంగుదురు. మదరాసు క్రికెటు ఆటగాడు బహుమా

త్వముగ ఏవిషయమునైన గ్రాహ్యముజేసికొని అనుసరింపగలడు. 1920 సం॥నందు నే గాంచినదానికంటెను ప్రస్తుతము మదరాసువారి క్రికెటు ఆటయందు ఎన్ని శాతములను అనల్పముగ అభివృద్ధిగలదు.

ప్ర:— పూర్వము 1920 లో మీరు ఆడిన ప్రత్యేకం తె నేడు నూతనులుగలరా?

జ:— కొను. ఐదొక్కరు క్రీడాకారుగలరు.

ప్ర:— మదరాసువారు బొంబయివారితో నాడిపుడిరువకముల బహుబలము లేకుండునా?

జ:— బొంబయి వారితో ఆడినపుడు ఫలితములబట్టి, జూచినను లేక ఆటను గాంచిననుగాని బొంబయివారికంటె ఒకవాని హెచ్చనిపించుకొని రనుటలో నెట్టిసందేయము లేదు.

రాజధాని క్రికెటుపం దెము

ప్ర:— మొన్నటితో అంతమైన రాజధాని క్రికెటుపం దెమును గూర్చియు అందలి యూరోపియను భారతీయ జట్టులను గూర్చి తమ అభిప్రాయములను తెల్పెదరా?

జ:— యూరోపియను జట్టు చాల ఉత్తమముగ ఆట నాడెను. ఫీల్డింగులో మా భారతీయ జట్టు కంటె వాచె

మిన్నయై యుండిరి. అది యే వారి ప్రధాన సాధనము. బాటింగు బాటించుటలోమాత్రము పాశ్చాత్యులకంటె భారతీయులే ప్రావీణ్యమును జూపెట్టిరి. వేనితనకాడిన పం దెములలో అత్యుత్తమముగ నానిలో మొన్నటి పం దెముకటియని జెప్పగలను. వీరిఫలితములబట్టిజూచిన 1920 సం॥లో బొంబయిలోపాశ్చాత్యులకు భారతీయులకుజరిగిన “బొంబయి డైరెక్ట్ క్యాండెంస్యూల్” పం దెమునుబోలియుండెను. మొత్తముసంఖ్య చాలతృప్తికరముగనుండెను. ఇటులే ఆడినవో ఎల్లపుడు బోర్డుపై 400 సంఖ్యయుండగలదు.

యమ్. సి. సి. జట్టు

విమ్మిల మాప్రతినిధి ఇంగ్లండునుంచి వచ్చిన యమ్. సి. సి. జట్టునుగూర్చి ప్రశ్నింపగ యమ్. సి. సి. జట్టులో నిపుణులగుఆటగాంధ్రు కొందరుగలరనియు, వారిలో ప్రధానముగ “ఫీల్డింగు” కేర్పొనవనవననియు బట్టిరి. “ఫీల్డింగు” వారికి పం దెములలో జయమును సమూహపాలివది “ఫీల్డింగు” వారింను నందు వారు గవ్వరచు అద్భుతచాకచక్యమే!

ప్ర:— అటులనుభో భారతీయులు “ఫీల్డింగు” లో అభివృద్ధికొనవలసియున్నారనిగా మా భావము?

జ:— కొనాను. భారతీయ ప్రత్యేకశాఖయందు తింక నధికముగ ప్రావీణ్యమును గడించవలెను. యమ్. సి. సి. వారు ప్రతినెత్తెర మిటులే మన దేశమున కరుదించిన భారతీయులు వారితో ఉత్కృష్టముగ నాడగలగుదురు.

ప్ర:— మీ యనుభవమును బట్టి పాశ్చాత్య, భారతీయ ఆటగాంధ్ర కిరుపురకు సామాన్యముగ కన్పించు సామ్యముగాని అంతరముగాని తెల్పగలరా?

జ:— భారతీయుడు పాశ్చాత్యునికంటె చురుకుదనము గలవాడు. ఏయాయులలోనను కష్టమున కోర్చి పోరాడును. నిదర్శనముగ ఒక విషయము జెల్పెదను. మల్లయుద్ధము (కుస్తీ) యందు భారతీయులు జూపెడి సాధనలను కొన్నింటిని పాశ్చాత్యులు ప్రయత్నింపవలెన సమర్థులుగారు. ఏయాయుగాని భారతీయుడు ద్వంద్వలో గ్రహించి తననుగూర్చుముగ ప్రవర్తించగలడు.

నేడు ఆడబోవు పం దెమును గూర్చి అనుగ, నేటి పం దెములో యమ్. సి. సి. వారితో తీవ్రముగ పోటీ జేయగల మని తెలంచుచున్నామనిరి. పాశ్చాత్యులు, భారతీయులు గలసి యాడెను జట్టు బలయుతిముగ నుండగలవనిరి.

మదరాసు ప్రవీణులు

చెన్నపురి ఆటగాంధ్రలో ప్రత్యేకముగ చెన్నపురివారు చెప్పని యముగ యం. బాలయ్య ఆడెడి యాట ఆక్సన్ జేయమై ఆధునికులకు క్రీడాప్రియుల చిత్రముల కట్టి వైచుననియు, తంకటరామానుజులు, సి. రామస్వామిగారలు గొప్ప “బాట్సు మను” లనియు బట్టిరి. వీరిరువురు ధైర్యసాహసములు, సమయోచిత బుద్ధి కుశలత లచ్చెగపు గల్గింపవనిరి. “బాటింగు” నందు గోపాలన్ ఇచ్చెడిపుడే ముందుకువచ్చుచున్నారు. ఒకటి రెండు సంవత్సరములలో గొప్ప ప్రవీణులు గావలరనిరి.

రాజధాని పం దెములందు భారతీయ జట్టులో రమతో బాలు ఆడుచున్న హైదరాబాదు నివాసులగు సయ్యదుహసన్ సుగారు గొప్పవై పుణ్యము గలవారనియు సుప్రసిద్ధి తెన్ని గు ఆటగాడగు హాదీగారి సోదరులనియు బట్టిరి.

బొంబయి రాష్ట్రముందలి ఆంధ్రులనుగూర్చి ముచ్చటించుచు అచ్చటి ఆంధ్రులు వర్తకవ్యాపారములందును, ఉద్యోగములందును పేరుప్రఖ్యాతిగాంచి గౌరవతీనములై యున్నారనియు, నాగపురమందు తెలుగువారిలో ఇట్టి ఆటలందు ప్రవీణులగువారు పెక్కుమందిగలరనియు, ఆంధ్రులెపుటిపుడె ఆట్రాంతములందు తమ వ్యక్తిత్వమును గమనించుచున్నారనియు, ఆంధ్రజాతికి జేరినందులకు తాము గర్వింబుమన్నామనియు బట్టిరి.

నాయుడుగారు 26 వ తేదీవరకు చెన్నపురియందే ఉండెదరు.

మహాత్ముని సంచారము

గయనుండి పాట్నా మీదుగా చాపాగిరు వెళ్లుట

గాంధీ మహాత్ముడు మున్నగువారు 15 వ తేదీని గయలో నుండిరి. ఆనాడే ఆటనుండిబయలుదేరిరి. ఆరాత్రికిదారు పాట్నా చేరిరి. పాట్నాలో శంభుశర్మ నర్మగారియింటిలో ఆరాత్రి పరంపి 16 వ తేదీ ఆదివారమునా శుభయముననే ఆటనుండి చాప్రాచు బయలు దేరిరి.

19 వ తేదీని మహాత్ముని అగ్ర్యక్షత క్రింది వీరు విద్యాపీఠ కష్టప్రదానసభకురుచును. దానితోపాటు మహాజన దేశాయుగారి అగ్ర్యక్షతంద్ర విద్యార్థులసభయును కాశీ విద్యాపీఠ ప్రధానాచార్యులు (ప్రిన్సిపాలు) లగు చక్రేంద్రచేపుగారి అగ్ర్యక్షతక్రింద 20 వ తేదీని ఉపాధ్యాయుల సభయను జరుగును.

వీరూరు విద్యాపీఠము

ఈ పీఠముక్రింద వది హైస్కూలు 16 మిడిట్ హైస్కూలు ను మరీ చాప్రే మరీ నూ గుర్తె ను మాడకలవు. హైస్కూల్లో 74 మంది ఉపాధ్యాయులును 747 మంది విద్యార్థులును, మిడిట్ హైస్కూల్లో 70 మంది ఉపాధ్యాయులును 1280 మంది విద్యార్థులును కలరు. నేడునలు కాతెహిడ నున్నది. ఈకళాశాలలోని విద్యార్థులును యిది విద్యార్థులును కలసి చాత్రీపాఠశాలలకు కొన్నిటిని సాగించుచున్నారు.

ముజఫర పూరులో

మహాత్ముడు స్వాగతు

మహాత్ముడు మున్నగువారు యానెల 2 నెల 24 నుండి ముజఫర పూరుకువచ్చినపుడు ముజఫర స్వాగతమొసరుటకు సన్మానసంఘ మేర్పరుపబడెను. మహాత్ముడు 20000 రూపాయలకు సమర్పించుటకు మండల కాలెగెనుబంధువుగారు ప్రీతిపలికించిరి. ఇదిరమండులములవారుగూడ మహాత్ముడు తమపును భుండ్లు ములకు వచ్చినపు డిటుల భవమును సమర్పించుటకే యోర్పాటులను చేయుచున్నారు. ముజఫర పూరులోనున్న విమ్మిలజాతుల పాఠశాలను మహాత్ముడు సందర్శించును. నర్మగారిలో అనాగ శరణాలయమునకు శంకుస్థాపన మొనరించును.

లండను విశ్వవిద్యాలయపు విద్యార్థినులు.

వీరు పడనలపం దెములో పోటిజేసిరి.

(సెంట్రల్ న్యూస్)

యం. సి. సి. కి కేటు పోటీలు

భారతీయులు బాటింగు ప్రారంభించుట

ఉదయము 11 గంటల 5 నిమిషములకు సరిగా యం.సి.
సి. వారును భారతీయులు క్రికెటు నాడ ప్రారంభించిరి. సి.
కె. నాయుడుగారును కాప్టెనులుగారును ఉభయ జట్లకు
కప్తానులు. 9 గంటలనుండియే ప్రేక్షకులు గంపులుగంపులుగ
రాసాసిరి. 8 అమ్రాలు, రూపాయ టిక్కెట్టు, రెండురూపాయల
టిక్కెట్టుస్థానములుపూర్తిగనిండెను. హైస్కూల్లునుకాలేజీలు
ను ఉదయమున 7-30 గంటలకే పెట్టి మధ్యాహ్నముం తయు
ఈవారమురోజులును సెలవిచ్చుచున్నారు. హైకోర్టుసహితము
ఈ రెండురోజులును సెలవిచ్చిరి

మొదట శ్రీయత సి. కె. నాయుడుగారును కావేరి
బిలుగారును టాసువేయగా టాసు భారతీయలపక్షమయ్యెను.

అంత భారతీయదశమందు శివశంకరము, హస్తేనుగార్లు
బాటుచేయ ప్రారంభించిరి. మొదట బౌలు, పెర్సరుగార్లు బా
టుచేసిరి. పెర్సరుగారు శంకరనుగారొక రమ్మచేయుటతోడనే
జేయిల్లు పడగొట్టిరి. తరువాత రామస్వామిగారును హస్తేను
గార్లముట ప్రారంభించిరి. యం. సి. సి. దశమందు శ్రీయంత
కాన్వేజులుగారి యాధిపత్యమున ఎల్లి, ఎక్కెర్ని, లియలు, ఆస్పి
లు, సాండ్వాసు, బ్రాను, గ్రే, జేటు, పార్సస్సు, పెర్సరుగా
ర్లాడునున్నారు. శ్రీయంత సి. కె. నాయుడుగారి యాధిపత్య
మున రామానుజులు, బాలయ్య, రామస్వామి, హస్తేను,
శంకరను, యోగనాథను, కణికును, లక్ష్మణును, గణపతి,
గోపాలనుగారు ఆడుచున్నారు.

భారతీయుల తరపున బి. సుబ్రహ్మణ్యంగారును యూరిపి
యనుల తరపున పొ.టిడ్డెగారును మధ్యవర్తులుగ నున్నారు.

పేలుగారును అయిరోపియ ఫేలకులందరును వేశాకోళ
ములాడుచు బంకుల నిటునటు గిరివాలు వైచు కొనుచు
రంగస్థలము ప్రవేశింపగానే నలు ప్రక్కలనుండియు కర
తాళిద్రువులు చేరికేగెను. తరువాత పేలుగారు మొదట వా
లు చేయుటయు తరువాత మొర్చుగారి చేతిలో శంకరను చి
క్కుటయు తట్టించెను.

ఇప్పుడు రామస్వామిగారును హున్నేసుగారును ఆశించు
న్నారు. రామస్వామిగారు రాగానే రంగస్థలమునుదాటినట్లు
మొదటనేకొట్టిరి. కాని యూరోపియనుల రక్షణవిధానము
అతిశైవులముతో ప్రదర్శించుచున్నారు. రంగస్థలమును దా
టునట్లు హున్నేసుగారు కొట్టినను రెండురన్నులకు మించి వారి
కి దక్కుటలేదు. హున్నేసు రామస్వామిగార్లు అతిచాకచక్య
ముతో ప్రకటించినప్పు బంతులను వారిని తప్పించి ఇచ్చుట
యు, దగ్గర దూరములకు కొట్టి 1 రన్నుచొప్పుననే చేయుచుం
డిరి. 11-25 గంటలకు 10 రన్నులు మాత్రమే చేయగలిగిరి. అం
త హున్నేసుగారు రంగస్థలము మించునట్లుకొట్టిరి. ఆబంతి నై
పుణ్యముతో, కొట్టకున్నయెడల తప్పక బెటుగావలసినవారే.
అట్టి అపాయకరములగు బంతులనుదీయుటలో చాల నిపుణులై
నట్లు నేటి 2 $\frac{1}{2}$ గంటలయటలోను స్వన్నమైనది, మరల

నోకసారి కొట్టిరిగాని దానికి మూడురన్నులు మాత్రమే వచ్చెను. ఇంతలో బోర్డుపై 11/27 నిమిషములకు 20 రన్నులను తరువాత 11/30 గంటలకు 80 రన్నులను బోర్డుపై తాండవమాడెను. హుస్సేనుగారు బంతులను జాగ్రత్తగ తప్పించుటయు రామస్వామిగారు బంతుల దూరమునవిసరుటయు చూచి మానందింపవలసినదే. 11/40 గంటలకు 40 రన్నులయ్యెను. ఇప్పటికిని ప్రేక్షకుబృందము పెరుగుచునేయున్నది. రామస్వామిగారు రంగుపలమునుదాటునట్లు కొట్టినబంతిని ఆపుటకు కాష్టము వీరిగారు ప్రేక్షకులపై పడవలసిన వారైరి. తరువాత రామస్వామిగారు రెండుబంతులను హాణిమేరదాటునట్లు కొట్టిరి. తరువాత బంతి కొంచెము ఆజాగ్రత్తగా కొట్టినట్లు ప్రేక్షకులకు కనుపడుట తోడనే వారు జాగ్రత్తగా యాడుము అనుచు కేకలువేయునంత ఉత్సాహపూరితులగుచున్నారు. తరువాత జియరీ ఆప్టింగార్డు బౌలుచేయుటకువచ్చిరి. వారిగవురును మొదట వైచిన 10 బంతులను నిష్ప్రయోజనములైనవి. రామస్వామిగారు వాండరీ తరువాత వాండరీలకొట్టియు హుస్సేనుగారు జాగ్రత్తగ తప్పించుటయు బోర్డుపైకి 12/10 నిమిషములకు 70 రన్నులు తెచ్చెను. తరువాత రామస్వామిగారి వాండరీలను హుస్సేనుగారి ఛాకచక్రమును ప్రదర్శితునుచుండ హుస్సేనుగారు తమముట్టునకు 50 రన్నులచేసినట్లు తెలియవచ్చుటచే ప్రేక్షకుబృందము కరతాళధ్వనులు చేరితేగ జేసిరి. 12/20 నిమిషములకు హుస్సేనుగారు కొట్టిన బంతి కుపమబలో బడెను. ఇప్పటికి 90/1/1 అని బోర్డుపై రన్నులుగుర్తింపబడె. ఇంతలో రామస్వామిగారు కొట్టిన బంతివలన 12/25 నిమిషములకు 100 రన్నులు పూర్తియయ్యెను. హుస్సేను కొంచెము అలసి ఒకబంతిని మెల్లగా కొట్టగానే జాగ్రత్తయిన కేకలు చెలరేగెను. హుస్సేనుగారు ఎంతగట్టిగొట్టినను ఆయిదోపియులు దానిని జాగ్రత్తగ పట్టుకొని ఒకటో రెండో రన్నులు మాత్ర మిచ్చుచుంకిరి.

రన్నులు 50 నుండి 60 వరకు పెరుగుటకును 100 నుండి 110 కి పెరుగుటకును చాలనేపు పట్టెను. 12/41 గంటలకు 110 రన్నులయ్యెను. ఇంతలో రామస్వామిగారు ప్రక్కనుండి ఎత్తు గవచ్చిన బంతిని పైకెత్తివేసి రంగస్థలము దాటునట్లు కొట్టిరి 12/58 నిమిషములకు 120 రన్నులయ్యెను. ఇంతలో గవర్నరు గారు సరిగా బంతి గంటకు వచ్చిరి. 1/16 నిమిషములకు 180 రన్నులను 1/25 నిమిషములకు 140 రన్నులను అయ్యెను.

1-80 గంటలకు ఇంతవరకును స్కూలు

శేషశేంకరము	1
రామస్వామి	60
మహామృత్ పూజేసు	77
అధికము	8

మొత్తము 144

హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయము

(ప్ర. వి.)

సాయంకాలము ౪-౪ గంటలకు భారతీయుల జట్టునం
దు అందరు టౌటాఅయిపోయిరి. ఒక్కొక్కరికిపచ్చినన్నలు
ఈదిగుప పకటించు చున్నారు.

మహమ్మదు హుసేను	90
శివశంకరను	1
రామస్వామి	60
సి. కె. నాయుడు	5
కన్నికము	0
బాలయ్య	1
యోగనాథం	48
వేంకటరామంబులు	19
లక్ష్మణుని	4
గణపతి	1
గోపాలను	0

ఎక్కుట్రాలు 12

మొత్తము రన్నులు 238

యం.సి.సి. వారు 5-15 గంటలకు ఆప నారంభించితి.

వియట్నామ్ వికర్షిణిగారు కలసి 7 రన్నులు సంపాదించిరి. 5-80 గం
టలకు అటు నిలుపబడెను, రేపు 11 గంటలకు మరల ప్రారంభ
మగును.

బ్రిటిష్ చీనావిధాన ప్రకటనము

డచ్చి | పభుత్వవే ఖరి

దీక్షాగు, జనవరి 16:—చీనా ఆశయములను వ్యవస్థపర
ముటకు తోడ్పడగలరామనియు (బ్రిటిషువారి యభిప్రాయముల
తోడను అదనపు పన్నులవినయములలో బ్రిటిషుప్రభుత్వము
తో ఏకీభవించుచున్నారనియు చీనాలో పరిసరములు స్వర్ణకొను
వరకు అందరను చీనావిధానమును గూర్చి ప్రకటించు ఏర్పా
టును ఆప్రజేయవలెనని దేశిపు ప్రభుత్వమువారు దలియజేసిరి.

మతగురువుఇట్లును దోచుకొనుట

విద్యార్థుల పని

పూచో, జనవరి 17:—కొంపరు విద్యార్థులు స్వేయిను మతగురువు ఇల్లు దోచుకొనిరి. క్రైస్తవయువజన సంఘ ప్రధాన కార్యాలయమును మతవిరోధముల గృహములను రెండుదేళ్లములను దోచుకొనిరి. కొంపరు సైనికులు బ్రిటిషువ్యక్తిని దోచుకొనిరి, కాని ఎవరను చనిపోలేదు. దెబ్బలు తగలలేదు.

క్యాంటన్, జనవరి 17:—విదేశీయులకు ప్రతికూలముగ
వీర్పాటుజేసిన సభను లేకుండజేసిరి. అంతయు సమృద్ధిగ
యొన్నది.

సామ్రాజ్య వాయువార్త

ప్రచారము

వర్తకమునకు గొప్పలాభము

సామ్రాజ్య తెలిసోను, తంతిప్రచారములో గొప్పయభి
 వృద్ధిగాంచగలవనుచున్నాడు. కనడా గ్రేటుబ్రిటనులమధ్యవస
 చేయు బీమ్స్ట్రేమనుల వర్తకమునెంతయు యభివృద్ధి కేయుచు
 న్నున్నది. సామ్రాజ్యమంతను తెలిసోనుమరుము చేసెదరద.

త్వరలో ఏమెల్లా పురుషుండో అట్టావాలోనుండో మీ
తల్లిడినో, సోదరినో పిలుచుట కవీలగుననుచున్నారు. ముందు
ముందు ఎవరు తేనుండగానే దానంతట అదే వార్తలనందజేయు
రోజులు వచ్చునట్లు.

న్యాయార్థులు అంతటను ఔచిత్యము ప్రచారము జేసెద
రట. ఇంగ్లండులోగూడ రాష్ట్రీయ పట్టణములకు గూడ ఔచిత్య
ము ప్రచారమునేర్పారు జేసెదరట త్వరలోనే.

మెక్సికో చమురు శాసనములు

ల్యూషికో, జనవరి 15:—మెక్సికో చమరు శాసనము
 లను ఒప్పకొనని కంపెనీలను చమరుబావులను త్రవ్వటను త్తరు
 వు నీయలేదట. దీనివలన అపారమగు నష్టము కంపెనీలకేగాక
 ఆప్రదేశమునందు వర్తకమునకు గూడ నష్టమగుననుచున్నారు.
 మెక్సికో చమరుకంపెనీలందు పని నాపుజేసెదవలె, 8000మంది
 పనివాండ్రకు పనిని గల్పించగల పనియొస్తుపట త్రపులుకు.

వృత్తాంతలేఖలు

సత్తెనపల్లి

ఖడ్గరు దీక్షా సంఘమువారి రాక

గుంటూరు మండల దీక్షాసంఘము వారితోపున గుంటూరు పురపాలకాధ్యక్షులు శ్రీయుత నడింపల్లి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారు శ్రీయుతులు శరణ రామస్వామిచౌదరి, ఇటికాల శిరిశాస్త్రిగారును వినుకొండ నరచారావుపెట, సములకుపెట్టి యచ్చట ఖడ్గరును విరివిగావిక్రయించి యాయారికి ది 18-1-27 న వధ్యాహ్నము 12 గంటలకు విచ్చేసి కొన్నిగంటలకాలము సుమారు రూ 200 లు విలువగల నుద్ధస్వదేశీ వస్త్రములు అమ్మిరి వారిలో పలుకములుఖడ్గరు శాలువలు చొక్కాగడ్డలు ధోవతులు గలవు

2 ఈయారు పల్నాటివ్రాంత మనియు ఖడ్గరును ఉత్పత్తిచేయు ననియు ప్రత్యేకముగా కొనువారు కొలదిమందియే యుండురని వ్రాయ నవసరములేదు ఇదిగాక యిటీవల ప్రజాధిపతికమున ప్రచారము తక్కువ ఇట్లయ్యెను, విద్యాధికులును ఆగర్భిత్రీమంతులును దేశభాంధవులును గుంటూరు పురపాలకాధ్యక్షులగు శ్రీలక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారివంటి విశుద్ధచరిత్రులగు ప్రజానాయకులరుదెంచుటచే అదివరలో ఖడ్గరును ధరింప దలచనివారును బోత్తిగాఅభిమానము జూపనివారును అయినపలువురుఉద్వేగియులఅనుద్వేగియులవర్తకులు మున్నగువారు ఉత్సాహముతో ఖడ్గరును కొనిరి ఈసందర్భమున కృషి సల్పిన స్థానికవాస్తవ్యులు శ్రీయుతులు కోట చిదంబరమ పంతులు కాట్రపాటిశీతారామయ్యపంతులు, అ యజ్ఞ నారాయణంగారు ప్రశంసనీయులు

(ఒక విలేఖరి)

రాజమహేంద్రవరము

(స్వకీయవిలేఖరి)

క్షయరోగ నివారణసంఘము

జనవరి 18 — ఈనెల 11వ తేదీ సాయంత్రము మ్యాజియము హాల్లో ఒక పురుషసభ జరిగెను 1926 డిశంబరు 18 వతేదీని మ్యాజియములోటలో జరిగిన సభలో క్షయరోగనివారణ సంఘ నిర్మాణమునకు నిబంధనము సేర్పాటుచేయుట కొక యుపసంఘము నియమింపబడెను ఆ యుపసంఘమువారు సమావేశమై కొన్ని చిత్తునిబంధనల సేర్పించిరి ఈ నిబంధనలు ఆలోచించి క్షయరోగనివారణసంఘము సేర్పరచుటకే మొన్నటి సభ ఏర్పరచబడినది ఈసభకు హాజరైనవారిలో మ॥రా॥రా॥శ్రీ॥ పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారును, దివానుబహద్దరు చిత్రపు వెంకటాచలం పంతులుగారును, ఆర్ట్సులేకాజిప్రిన్సిపాలగు బ్రెయిగ్గిగారును, న్యూకార్పరుగారును, జగ్గంపేట జమిందార్లుగారును గలరు సభకు గురుమూర్తిగా రధ్యక్షతవహించిరి

ఉత్తరసర్కారుల క్షయరోగ నివారణ సంఘ మొకటి రాజమహేంద్రవరము కేంద్రస్థానముగా గలది ఏర్పరచబడెను ఈసంఘములో సంవత్సరమునకు మూడురూపాయల చందానిచ్చు తీరగతి సభ్యులును, సంవత్సరమునకు ఆరురూపాయల చందానిచ్చు సభ్యులును ఉండురు సుమా రిరువదిమంది వెంటనే సభ్యులైరి ఒకేపర్యాయము 100 రూపాయ లిచ్చువారు యావజ్జీవసభ్యులగుదురు 500 రూపాయ లొకేపర్యాయమిచ్చువారు పోషకులగుదురు ఈసంఘముయొక్క ఉద్దేశ్యము క్షయరోగనివారణకు సామాన్యముగా పనిచేయుటయు, ముఖ్యముగా సెయింటుపాలు హైందవక్రిస్టియనులచే స్థాపింపబడిన విక్రాంతి పురపు క్షయరోగ నివారణాశ్రమమునకు సహాయముచేయుటయు అని నిశ్చయింపబడినది ఈసంఘము, ఒక ఆధ్యక్షుడున్ను, ఒక కార్యదర్శియున్ను, ఒకకోశాధికారియున్ను, మరి ముగ్గురు కార్యనిర్వాహకసంఘసభ్యులున్ను కల కార్యనిర్వాహక వర్గము చే పరిపాలింపబడును కార్యనిర్వాహకవర్గమువారిని ప్రతిసంవత్సరము జనవరినెలలో ఎన్నుకొనవలెను ఈసంవత్సరమునకు పాలకోడేటి గురుమూర్తిగారు అధ్యక్షులుగను, కనుపర్తి శ్రీరాములుగారు కార్యదర్శిగను, మ రా రా శ్రీ చిత్రపు వెంకటాచలంపంతులు, బ్రయర్లి, శివరాజు వెంకటరామారావుగార్లు కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులుగను ఎన్నుకొనబడిరి

రాజమహేంద్రవరకాలేజీ విద్యార్థులు

మదరాసులో కాల్యాంతి పోటీలో విజయము

మదరాసు రాష్ట్రపు కాల్యాంతి పోటీలో ఈసంవత్సరము ఈయారినుండి వెల్లిన పాటీ వారు విజయమొందిరన్న ను వార్త నేడు పురమంతయు తెలిసినది ప్రజల ఆనందముగానున్నారు కేపుసాయంత్రము ప్యానెంజరు బండిలో విజయాలైన ఈకాలేజీవిద్యార్థులు ఇచ్చటకు వచ్చెదరు అప్పుడు వారికి ఘనమగు స్వాగత మొసంగబడును

తిరుత్తని

(స్వకీయవిలేఖరి)

కార్వేటిసగరం తాలూకాబోర్డు

జనవరి 12 — రాగల మార్చిమాసాంభమున బోర్డునకు, సభ్యులను ఎన్నుకొనులాగు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి అంతదనుక వెనుకటి అస్యతులు శ్రీయుత రాజా బొప్పరాజు రామకృష్ణరాజులుగారు బి ఎ బి ఎల్ వారిసే తాత్కాలికాధ్యక్షులుగా మంచిత్తూరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటువారు నియామక మొనర్చియున్నారు మాసాంభమునకు లోపుగా బోర్డునకు కొందరిని సభ్యులుగా నామినేషన్ చేయుదురనియు దేయుచున్నది

ఛాయాపట బహిర్గతము

“కింగ్ జార్జి పిప్రు రిడింగురూమ్” భవననిర్మాతలను, ప్రజాభిమానులను నకు కీర్తిశేషులైన సి డి సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిలు బి ఏ వారి రూపపటముగ నునెంగులతో పూర్తి సైజున పెద్దదిగ చిత్రీకరింపజేసి తెచ్చియుండిరి పటమును రిడింగ్ రూము భవనమున శ్రీయుతులు ఎ దురైరాజా బి ఎ వారిచే 11-1-27 తేదీ సాయంత్రము 5:30 గంటలకు బహిర్గతము గావింపబడెను కీర్తిశేషులగు శాస్త్రిగారినిగూర్చి పలువురు ఘటలో మాట్లాడినారు పటమున కైవబర్చులలో చాలా మట్టుకు తాలూకాప్రజలే యిచ్చియుండిరి

బోర్డు హైస్కూలు హెడ్మాస్టరువారి మార్పు

ఈ యారియందలి బోర్డు హైస్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీమాన్ డి వేదాంతాచార్యులు బి ఏ ఎల్ టి వారిని ఎక్కువ ప్రమాదముతో ఎత్తూరులోని బోర్డు హైస్కూలునకు ప్రధానోపాధ్యాయులుగా బదలాయించిరి వారి స్థానే తిరుత్తని పాఠశాలకు, పాకాల బోర్డు మిడిల్స్కూల్ ప్రధానోపాధ్యాయులగు శ్రీయుత సి య్ శ్రీపాదరావు బి ఎ, ఎల్ టి వారిని నియమించినారు

హైస్కూలు భవనములు

ఈయారియందు ప్రస్తుతము గల బోర్డు హైస్కూలు భవనము చిన్నదిగానుండుటచే భవనములను పెంచుకట్టు ఏర్పాట్లు జరుగుచున్నవి అందుకు ద్రవ్యసహాయము తిరుత్తని పుర ప్రజలు 1000 రూపాయలను, తిరుత్తని యూనియన్ బోర్డు వారు 500 రూపాయలను, చిత్తూరు జిల్లాబోర్డువారు 5000 రూపాయలను విరాళముగ నిచ్చెద రనియు భవననిర్మాణపు పను లత్యంతిశ్రమముగ ప్రారంభించెదరనియు తెలియుచున్నది

కాలమానము

ఇంతవరకును వర్షములు కురియలేదు ఈతిరుత్తని తాలూకాయందును, సమీపమును నారాయణనం తాలూకాయందును జలవసతిలేక పరిష్కర్లు చాలామట్టుకు ఎండిపోయినవి పశువుల గ్రాసమునకును, రైతుల తిండికిని సంవత్సరమెట్లు గడచునాయని ప్రజలు భయపడుచున్నారు పెట్టపైర్లు వేరుకనగ, రాగి, ఆరిక, కంది మున్నగు సస్యములు చూమియందు విత్తి మొలకై తిని చిన్న నాడే భస్మమైనవి తాలూకాలయందు ఖైదుమురాగలదని యాపరిసీతులచే బాగుగ తెలియుచున్నది రైతుల దురదస్థులగుమించి తాగ కాధికార్లు (ప్రొప్రయిటర్లు) కావి మజరాలు యిప్పించినగాని ప్రజాశక్తి గత్యంతిరముండిదు

విద్యార్థులకు కడ్డరు నిబంధన

మైసూరు జాతీయ విద్యాసంఘమువారు 16 వ తేదీన బెంజుళూరులో వార్షికసమావేశము జరిపిరి ఈసంఘమువారు నడపించుచున్న బరులలో విద్యార్థులు ఖడ్గరును విధిగ ధరింపవలెనని తీర్మానించిరి

భీమవరం

శ్రద్ధానందస్వామివారి స్మారక సభ

ది 8-1-27 వ తేదీ ఆదివారం మధ్యాహ్నము నగరసంకీర్తనము చేసి సాయంత్రం 5 గంటలకు మా భీమవరం గ్రామము లో గాంధీ చౌకులో శ్రీ శ్రద్ధానందస్వామివారి మోక్ష ప్రాప్తికై ప్రార్థనలుసల్పుటతో సభ ప్రారంభించబడినది సభకు సుమారు, 200 మంది హాజరైరి తరువర్తి కృష్ణమూర్తిగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి సమయ కృష్ణమూర్తిగారును, యీ సభ సేర్పాటుచేసి భమిడిపాటి నూర్యనారాయణగారును, గుండు వెంకన్నగారును, చందూరి రామమూర్తి శర్మగారును, స్వామివారి జీవితమునుగురించిన్ని వారు దేశమునకు, మతమునకు చేసినమహోపకారమును గురించిన్ని, వారి మరణమును గురించి న్ని విపులముగా నుపన్యసించి, వారి స్మారకనిధికి చందాల నిచ్చుటకు సభ్యులనుకోరిరి వనూలయిన నామ్మరూ 450-0-0 లున్న స్వామివారి స్మారకనిధికి మణియార్చురుద్వాపంపబడినది (ఒకవిలేఖరి)

చీరాల

ఈసంక్రాంతి రోజులలో గుంటూరు ఖడ్గరుబోర్డు తరపున ఖడ్గరును విక్రయించుటకు ప్రతి తాలూకాకును జల్లుగా బయలుదేరి విక్రయించుచుండిరి మా బాపట్లతాలూకాకు శ్రీయుతులు దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు వద్ది వెంకటరంగయ్యగారు బయలుదేరిరి మాచీరాల గ్రామమునకు యీనెల ౪ వ తేదీన ఖడ్గరును విక్రయించుటకు వచ్చిరి వారితోపాటు శ్రీయుతులు ఊటూరి రామయ్యగారు ఒనాబ్ గౌను బెగ్ సా హె బు శి డి సా హె బు గార్లు మరికొందరు కలసి వారి వెంటి యింటింటికి తిరిగి మా మారు రు 450-0-0 విలువగల గడ్డలు రెండు రోజులలో అమ్మగలిగినందుకు సంతోషించుచున్నాము ఈకరవురోజులలో ఆ మాత్రపు గడ్డ ఖర్చు అవుట చాలా సంతోషము ఆసాయం ప్రేమ చీరాల మహాత్ముమ్మకృష్ణయ్య గొప్ప బహిరంగ సభ ఏర్పాటుచేయ బడెను ఆసభకు శ్రీయుత మద్ది వెంకటరంగయ్యగారుఅగ్రాసనాధిపత్యమువహించిరి ప్రజములో ఖడ్గరును గురించి చక్కగా మృదలలో జలకు బోధపడునట్లుగా శ్రీయుత దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యగారు మాట్లాడిరి తదనంతరము శ్రీయుత పూటూరి రామయ్యగారు వద్ది వెంకటరంగయ్యగారు ఖడ్గరును గురించి చెప్పిరి తదనంతరము మా గ్రామమునుంచి కారించెడు వేటపాలెం తిమ్మసముద్రం గ్రామాదులు వెళ్లి షుమారు 750-0-0 లుద్దరు విక్రయించిరి అక్కడ కుపోయి ఖడ్గరు గడ్డలు తీసుకొన మని అడిగినప్పుడు ప్రజలు అమిత ఉత్సాహముతో కొనిరి

బల్లారి జియిలులో హరిశ్చంద్ర నాటకము

శ్రీయుతబలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతకవిగారు హరిశ్చంద్రపాత్రను ధరించిరి విడుదల చేయబడిన వైదీలనిధి నిమిత్తము బల్లారి నెంట్లు జయిలులోనున్న ఖయిదీలు జయిలులో నన్న నాటకశాలలో ఖయిన్లో దీకరు బిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతకవిగారు రించించిన హరిశ్చంద్ర నాటకమును యీ నెల 8 వ తేదీ శనివారమునాడు సాయంకాలము తెలుగున ప్రదర్శించిరి వెనుక జయిలునూపర్నెంటుగోనుండిన పుసాపాబు గురునాథయ్యగారి ప్రోత్సాహమునలక జయిలులో నాటకములు ప్రదర్శింపబడసాగెను ఇప్పుడు నూపర్నెంటుగానున్న డాక్టరు సి పి వి మంకరువి ఎమ్ డి గారుగూడ నటులను ప్రోత్సహింపరుచుచున్నారు ఇది నాల్గవ నాటకము వైదీలలో నొకరగు లక్ష్మీకాంతకవిగారి అనగా గ్రంథకర్తయే హరిశ్చంద్ర పాత్రను ధరించెను జెయిలులో నుపాధ్యాయుడుగానుండిన ఎం అనంతయ్యగారు చాల కృషి సలిపిరి హెచ్ ఆర్ బ్రాడ్స్వెలు ఐ సి ఎస్, నేయర్లు, నేయర్లసంతి, కెప్టెనులర్నెస్టు, పర్నెస్టుసంతి, ప్లాకుపుడు, ప్లాకుపుడుసంతి, లెప్టనెంటు కలెక్టురు పాచెస్టు, ఫార్మెస్టు సతిగార్లు మున్నగువారు పలువురు వచ్చి నాటకమును తిలకించి రని బల్లారినుండి మరరాసు మెయిలుపత్రిక విలేఖరి వ్రాసెను

హైదరాబాదు వార్తలు

(ప్రత్యేక విశేషం)

రాజ్యాంగమున మార్పులు

జనవరి 18:—నేడు (18-1-27) కర్నూలు ప్రెంచిగారు

చెప్పినాడు. తెలుగు ప్రజలకు గొప్ప సంతోషం. మొదటి వారు ప్రభుత్వమునందు తెలియజేసినట్లుగానుండుననియు, పోలీసు శాఖ కిందకి తెలియజేసిన ముందు చేయునుననియు తెలియుచున్నది. వీరిది సరైన తెలుగు ప్రజలనుండుననియు, ఇక చెందవారు తెలియజేసినట్లుగానుండుననియు తెలియుచున్నది. వీరు కూర్చుండి చర్చించుచు ఉద్దేశమునకు వచ్చినారు. వీరు కూర్చుండి చర్చించుచు ఉద్దేశమునకు వచ్చినారు. ఈ రాష్ట్రములోని పోలీసు శాఖలకు లగు ఆర్డర్లు ఇచ్చుచు గారు (కలకత్తా పోలీసు కమిషనరు) వచ్చుచున్నాడు. మొదటి ఇరువురు ఎటువీ 15 జనవరినాడు చాటివుచ్చు కొనవని తెలియుచున్నది.

రేలేకమీషను

ఈ కమిషనువారు పాపంగా బాగీదారులనివాదములను విచారించుచున్నారని, రేలేక రిచ్చుట కొన్ని మాసములు జరిగినవివచ్చుననుకొనుచున్నారు. వీరు శాంతిమూర్తులని జనాభిప్రాయము. కమిషను సమావేశములు బీబీరువాగులో జరుగుచున్నవి.

రజతోత్సవము

ప్రయత్నిము చురుకుగా జరుగుచున్నది. దేశోద్ధారక వాక్యేంద్రరావుగారు అధ్యక్షులుగా వచ్చుటకవకాశములేనందున నభివర్తించుచు తంజినాద్రనంపిరట. ఈ విషయమున నింకను ఉద్దేశప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. (బ. శ్రీ). సూరి వేంకట నరసింహాశ్రమిగారును, శ్రీయుత భావరాజు వేంకటకృష్ణ రావుగారును, మరికొందరు భాషాభివృద్ధిని నత్తురని నమ్మి జరుగుచున్నది.

సంచితకారకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. నిజాము ప్రభుత్వముయొక్క ఆర్థికాధికారుల కొన్నిమంది దిమ్యెలను సంచి కారకు అనుగ్రహించిరట. సంచిత దివ్యములకు చాయాప్రతి మంతో ప్రభుకావచ్చుది. కావలినవారికి అడ్వాన్సుగా యిచ్చుకోవచ్చుచేయునుకొనుచున్నారు. సంచితకు విఖ్యాత లేఖకులు నిజాంరాష్ట్రమువారును, బ్రిటిషు ఆంగ్లదేశములోనివారును, న్యాయములు వ్రాసి పంపుచున్నారు. సంచితయొక్క ఆంధ్రస్వరూపమును బహిర్విరూపమును ఆకర్షకముగ జేయు యత్నములు జరుగుచున్నవి.

సంజాతకత్తిక

దీనివ్యాప్తికారకు యత్నములు చేయబడుచున్నవి. ప్రతి దినము క్రొత్త చందాదారులు మిగల అభిమానముతో కేరుచున్నారు. కేంద్రసంచిత ముద్రా ముప్పజే ఆరంభమైనది.

ధర్మవీరవామననాయకుగారు

సార్థకనామల నాయకుగారు శరీరాస్వస్థులన గాని నాన్నులకై మొన్నటివరకు వాతేరు వెళ్లి యున్నారు. వీరికి ధర్మలో సంపూర్ణారోగ్యము కలుగుగాక యని రాజ్యములోని వారందరూ ప్రార్థించుచున్నారు. శ్రీనాయకుగారు మహారాష్ట్ర లయ్యు, ఆంగ్ల మహారాష్ట్ర కర్ణాటకులకు రాష్ట్రవాసులందరి యెడను ప్రేమగలిగి అందరి యభివృద్ధికై కృషిసల్పు ఉదార స్వభావులు. వీరు తిరిగి ఎప్పడునత్తురా యని హైదరాబా దీయులు ఎదురు చూచుచుందురు!

హిందీ బాలికాపాఠశాల

గత మంగళవారమునాడు శ్రీయుత కొత్తాల్లు వేంకట రామారెడ్డి, సిటీ పోలీసు కమిషనరుగారును, న్యాయమూర్తి కేశవరావుగారును చుట్టిబారులో, ముదిరాజుకులాలకారులగు శ్రీయుత కృష్ణస్వామిగారిచే నడుపబడుచున్న ఈపాఠశాలను జూచి సంతసించిరి. అల్పాచారములు సిద్ధపరుపబడెను. కాని అతిస్థూన నామమాత్ర మొక్కక అంగరూపండు తీసికొని, తక్కినవన్నియు బాలికలకు పంచిపెట్ట నాజ్ఞాపించిరి.

హైకోర్టు

న్యాయమూర్తి కేశవరావుగారి యుద్దోగపరిమితికి ఇక నాల్గవమాసముల వ్యవధికలదు. వీరి రెండువార నియోద్దోగ మున పంపిరే గిరీరావుగారిని నియోగింప నిజాముప్రభువు గా రాజ్ఞాపించిరి. అట్లే, హైకోర్టులోని విఖ్యాత న్యాయమూర్తు లగు నవాబ్ జియాఅహ్లాంగ్ బహద్దరుగారు, ఉపకారవేతన ముప్పైరే తొలగింపబడుటకును, వారి స్థానమున నవాబ్ సెక్రటరీ గానున్న నవాబ్ అక్బర్ యార్ జంగ్ బహద్దరుగారు పనిచే

యునట్లును, వారి స్థలమున మిలిటరీ సెక్రటరీగారుల చవాక్ జిల్లా డివిజన్ గారు పనిచేయునట్లును ప్రభువుగారు ఆజ్ఞాపించిరి

ప్రభువుగారి జన్మోత్సవము

గత (1-1-27) నాడు జన్మోత్సవము జరిగెను రాజ కుమారులకు పిరుదము లనుగ్రహింపబడినది

మహారాజా బహద్దరుగారు

వీరు ప్రభుత్వ సబాధ్యక్షులుగా నియోజితృలైనందునకు నగరమున పలుతావుల, పలుసంఘముల పక్షమున సభలు, విందులు జరుగుచున్నవి మొన్నటిదిరకు జగదీశవర పక్షమున సమావేశము జరిగినది నిన్న సాయంత్రముల పక్షమున గొప్ప విందు జరిగినది వీరి పరివాలనమున ప్రభుత్వమున సంస్కారములు జరిగి ప్రభాస్వాతంత్ర్యము పెంపొందుచు జను లాశించుచున్నారు ప్రజల కోర్కెలు నెరవేరుగాక!

పండితులరాక

విఖ్యాత శతావధానులను గువర్నరులును నగు శ్రీయుత వేలూరి శిరామశాస్త్రిగారు ఏదోపనిచూచి నిచ్చటికి వయచేసిరి. శరీరాస్వస్థులన నుపవ్యసంప లేకపోయినను, మొన్నటిదిరకు శ్రీవృష్ణ దేవరాయల ఆంగ్లభాషానిలయమునకు గయచేసి, గ్రంథాలయమున పరిశీలించిరి సుమారు 15 నిమిషముల వరకు ఆంగ్లభాషి, ఆంగ్లభాష సున్నగు విషయములనుగూర్చి మృదుమధురమున తమ సహజన కృత్యముతో శ్రోతల రంజింప జేసిరి ఉపాధ్యక్షులు శ్రీయుత రంగధామ నాయకుగారు శ్రీ శతావధానులగారిని పుష్పమాలాలంకృతులజేసిరి గ్రంథాలయమున శ్రీనామపాటి హనుమంతరావుగారు శ్రీశాస్త్రిగారి యాగమనమునకుగాను కృతజ్ఞత చెప్పిచు గ్రంథాలయస్థాపనము తదభివృద్ధి నిజాంరాష్ట్రములోని గ్రంథాలయోద్యమమునుగూర్చిన వివరములు మున్నగు సంతకములు శ్రీశాస్త్రిగారికి నివేదించి రచనోత్సరసంబర్పమున దయచేయ ప్రార్థించిరి శ్రీ శాస్త్రిగారి యుపన్యాసములిన హైదరాబాదులోని యాంధ్రులు నిరీక్షించుచుండునట నిక్కము

మాట్టరు బచ్చేగారు

విఖ్యాత యాదవ లు మాట్టరు బచ్చేగారు తమకాశిల్యము నిచ్చట ప్రెమ-రేడియోనందు ప్రదర్శించుచున్నారు

ఆంధ్రవాలంటీరుదళము

ఇట్టిదళ మొకటి సిద్ధముచేయు నుద్దేశముతో ఇటీవల నొక సమావేశము జరిగినది ఉత్సాహవంతులగు శ్రీయుత కృష్ణస్వామిమదిరాజుగారు కే నాటిగా నెన్నుకొనబడిరి తెలిసినది ప్రతివాంఛిరుచుకు ఉండవలసిన యక్షువులనుగూర్చి నిర్ణయించిరట రాజావు ర-వోత్సవసందర్భమున జేసిన చెయుటకును ముందు ప్రజాహితకార్యములందు శక్తికొలది సాయపడుటకును దళమువారు నిశ్చయించిరి తెలియుచున్నది ఇది యెంతయు ప్రశంసార్హము

కావలెను

నెల్లూరు పర్యేనెండు పండు ఆసీనులొ ప్రస్తుతం వుండే రెండు బాయం గుమాస్తా పనులకు దరఖాస్తులు కోరబడినవి

కనిసగ స్కూల్ ఫ్రైల్ షరీతుతో కూడా Accountancy, Book - Keeping Banking and Commercial Correspondence షరీతులలో తేరిన వారతప్ప యితరుల దరఖాస్తులు అంగీకరింపబడవు

ఖాళీల తప్పిలు

సం॥కి రు 1-0-0 చొప్పున వృద్ధి నెలవేతనము 5 వో గుమాస్తా రు 30-1-35 6 గుమాస్తా రు 25-1-30 నియామకమైనవారు రు 200-0-0 లు రొఖజామీను యివ్వవలెను

చిత్తగిం నలెను

Purusothama Row నెక్రిటరీ

మదన కామేశ్వరిలేవ్యాము 33వ1 మేహము, నిక్కా, విస్మయ, పక్ష వృద్ధము, అతిమాతము మొలవాటిని సూరించి బురుసు, వీర్యవృద్ధిని, గలిగించుట వరప్రసాదము 20 టు డబ్బీ రు 1-4-0 వి పి 0-6-0 వి. శి పి అంకు కో, అయ్యుర్యవసమాజం, కేరీదేసి (నెల్లూరు)

భీమునిపట్టణం

(ఒక విశేషం)

ఈమధ్య కాశీపట్టణమున జరిగిన దివ్యజ్ఞానసభ నండి తిరిగి వచ్చుచు కొంతమంది దివ్యజ్ఞాన నామాజికులు ఈవూరు 11 లేకి ఉదయమున వచ్చిరి ఇక్కడి పురివాలకోన్నెపాలశాల గాలభటు సంఘమువారు వారికి ఆహ్వానము నిచ్చిరి సాయంత్రము విద్యార్థుల నిమిత్తము మునిసిపల్ ఆఫీసులో బ్రహ్మశ్రీ తాము రామచంద్రరావు పంతులుగారి యాజమాన్యముక్రింద ఒక సభ జరిగెను అందు మ-రా-రా-శ్రీ ఎ యం రా-గోపాల అయ్యంగారువారు, కందాళం సర్వేశ్వరశాస్త్రిగారు సాచిరిభాషనును గూర్చియు యువజనసంఘముల ఉద్దేశములగూర్చియు విపులముగా చుపన్యసించిరి తరువాత గ్రామ స్థలకొరకు నొక ప్రశ్నిత్రసభ గావించబడెను అందు విద్య జ్ఞానముయొక్క సారాంశమును గూర్చి రామచంద్రరావుగారు గంధర్వోపన్యాసము నిచ్చిరి

క్యాంపువైరు

రాత్రి 8-30 గంటలకు ఈ అతిథిల గౌరవార్థము సముద్రపు తీరాడగ బాలభటులు క్యాంపువైరు చేసిరి ప్రార్థనా సంతాపమున యడవి స్వర్ణములు, అరిపులు, ఆటలు, పాటలు మొదలైనవి చాలబాగుగా ప్రదర్శింపబడినవి ఢిల్లీ మెడికల్ కాలేజీలో వదువుచున్నట్టియు గర్లుగైదు అయినట్టియు శ్రీమతి గి జానకమ్మగారు తన అనుభవముల గూర్చియు బాలభటుల కర్తవ్యముగూర్చియు మృగమధుర కైచిని సతివనో హరముగ నుపన్యసించిరి రెండువరి రామచంద్రరావుగారు బాలభటుల చెయుపనులలో ముఖ్యముగా గమనించుచునది సుద్ర తియు మతవైచమ్యములు లేక సోదరిభాషనును ఎల్లపుడు చూపుచు జేసిన చెయవలసినదనియు సుహానిచ్చిరి జాతీయ గీతములతో సభ ముగిసెను పురప్రముఖుల పలువుర కేలించి బాలభటు సంఘమునందు తమరు గల వాత్సల్యమును వెల్లెచ్చి నందుల కెంతయు కృతజ్ఞుల మని హోదా ముచ్చటగారు వారిని ప్రశంసించిరి

శ్రీల సభ

12 వ తేది మధ్యాహ్నము శ్రీలకు ప్రత్యేకముగా నొక సభ గావించబడెను అందు జానకమ్మగారు ప్రస్తుతము హిందూసంఘమున ప్రబలుచున్న దురాచారములను గూర్చి విపులముగా ముచ్చటించిరి శ్రీల సమాజము ఆసక్తకరము గురించియు వాటివలన గలుగు లాభములను ఆమె తన మృగమధుర వాక్కులతో నొక్కి వక్కాణించెను ఈసందర్భమున సదాశివయ్యగారి సతివనో చేయవచ్చు ఘనకార్యములను, బీదస్థుల బుయ్యమై ఆమె చెయుచున్న సకలను విశేషించిరి ను శిరశ్చూ సంతముల నేర్పటచేసి నాటయందు తగిన శ్రద్ధతీరక నవలించి దని హెచ్చరించెను

తొటవిందు

ఈమనతపించిన అతిథుల గౌరవార్థము శ్రీలడివాడ శునింహారావు చెట్టిగారు అల్పాచారపు విందునొకటిని గావించిరి అందుకు పురప్రముఖులెల్లరి నాహ్వానించిరి మధురపదార్థాంబు విరివిగా పంచిపెట్టబడెను వీరు యువకులైనప్పటికి వారి యాదార్యమును వెల్లెచ్చిరి అందుచేత వీరెంతయు ప్రశంసనీయులు

బహిరంగ సభ

సాయంత్రము 5-0 గంటలకు మునిసిపల్ హాలులో పురజనుల కొకసభ గావించబడెను అందు శ్రీ రామచంద్రరావుగారు “ఉన్నత జీవితము”ను గురించి వారి సహజ గాంభీర్యముతో నుపన్యసించిరి వీరినందరిని ఆహ్వానించి పురజనులకెల్లరికు నిట్టి యుపకార మొనరించిన మ రా శ్రీ మదుగంటి పార్వతీశంపంతులుగా రెంతయు ప్రశంసనీయులు ఈరెండు రోజులు సభలు వచ్చెరాల నిమిత్తము అన్ని అరేంజిమెంటులు చేసినందుకు శ్రీకోట గన్నయ్యచెట్టిగారు కూడ చాల వందనీయులు

వంధ్యమృదు

కుందమబడును

పూర్తివివరములకు వ్రాయుడు

టమిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మసీ,

పోస్టుబాక్సు నెం 278, మద్రాసు

ద్వంద్వ ప్రభుత్వము పునరుద్ధరింపబడుట

పంగరాష్ట్ర శాసనసభవారు మంత్రుల జీతముల నామోదించుట

1927, జనవరి 17 - పంగరాష్ట్ర శాసనసభ శాంతి
పూర్వకముగా ఆంధ్రప్రదేశ్ సమావేశమయ్యెను మంత్రుల
ల బహుముఖమైన చర్చ జరుగడమునకు ప్రేక్షకులవారి
స్థితియు నింతటా నెన్నో ప్రభుత్వవారు మాత్రమే సభను మాడ
చియుంటిరి

డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక

ముందు డిప్యూటీ ప్రెసిడెంటు ఎన్నిక జరిగెను భాను
మాధవ మోక్షి ఇవాడుగ్గి అహమదుగారు, భానుబహదరు
స్వామి అక్రము హనుగారు అభ్యర్థులుగ నుండిరి స్వరాజ్య
పక్షమువారు ఎక్కువల హనుగారి అభ్యర్థిత్వమును బలపరిచిరి
కాని, ఇవాడుగ్గి అహమదుగారికి 69 వోట్లు ఎక్కువల హను
గారికి 69 వోట్లు వచ్చెను ఇవాడుగ్గి అహమదుగారు గెలిచిరి

మంత్రుల జీతములు

1927 సంవత్సరము జనవరి 22-వ తేది మొదలు సంవత్స
రము ఆరువరకు మంత్రుల జీతములకై 24775 రూపములు
గ్రాంటు ఆమోదించవలయునని ప్రభుత్వసభ్యుడు డా॥ మోబిలి గా
రు పాదించిరి ఈ తీర్మానముపై మాడు గంటలకాలము చర్చ
జరిగెను పంగరాష్ట్రమున సంస్కరణములకి ఈ తీర్మానముపై
ఆధారపడియుంటుండే ఉత్సాహము ఉండ్రేకము అధికముగ
ప్రకటింపబడెను స్వరాజ్యేతర పక్షముల అభ్యర్థి డిప్యూటీ
ప్రెసిడెంటుగ నున్న కొనబడుచు, మంత్రుల జీతము
ను పునరుద్ధరింపగూడదని స్వరాజ్యపక్షమువారు పాదించు
చునరా మాడ నిరాకరింపడమని పలువురు తలచియుండిరి
కాని మంత్రుల నియామకమునకు సంబంధించిన తీర్మానమునకు
అనుకూలముగ 94 రు, ప్రతిపక్షముగ 88 మంది సభ్యులునిచ్చి
దగని ఎవ్వరు తలపడెను సంస్కరణములపై విశ్వాసము గల
వారు మాడ ఈ ఉపపాదనము ఈవిధమున అత్యధికసంఖ్యా
కులచే ఆమోదించబడునని తలపడెను తమ సవరణ నిరాకరింప
బడగానే, మోబిలిగారి తీర్మానముపై స్వరాజ్యపక్షమువారు
పోషకాడ కొరలేదు ఈ ఉపపాదనమును ఆమోదించుచు
నో అర్బురు రహిం, యస్ సి ముఖర్జీ, యస్ జి వర్మ,
సర్ పి సి మిత్తెగార్లు, ఆక్షేపించుచు శిర్ టోబో, సేను
ఎస్, జి తేంద్రెలూరు బెనర్జీగార్లు గంభీరపన్యాసముల నొసరి
సభాభవనమువెలుపల వేలకొలది ప్రేక్షకులు తీర్మానపు ఫలిత
మాను తెలిసికొనుటకై ఆకురతతో వేచియుండిరి మంత్రుల జీత
పు ఉపపాదనము ఆమోదించబడెనని తెలియగనే వారందరు
స్పందింప అని కేకలు వైచిరి

ఒక ఆక్షేపణ

గౌ॥ మోబిలిగారి ఉపపాదనము గావించగనే ప్రజా
యత్నాశిల పరిపాలనను రద్దుచేయుచు గవర్నరుగారు గావించి
న ఉత్తరువు ఉపసంహరింపబడిన గాని ఈ తీర్మానముపై
గవర్నరుగారు మాడ దని స్వరాజ్య పక్ష
మువారు కొందరు ఆక్షేపించిరి
కాని అభ్యుక్తుడు ఈ ఆక్షేపణను అంగీకరింపక సర్వ జరుగవ
చ్చునని నిర్ణయమొసంగిరి

సంస్కరణములు కావలెనా అక్కరలేదా?

గౌ॥ మోబిలిగారు

1927 సంవత్సరమున జనవరి 22 మొదలు సంవత్సరము
ఆరువరకు ఇరువురు మంత్రుల జీతముకొరకు 24,775 రూప
ముల గ్రాంటు ఆమోదించవలయునని గౌ॥ మోబిలిగారు శాసన
సభ్యులను కోరుచు ఇట్లు చెప్పిరి - "శాసనసభవారి నిర్ణయము
నకరించి మంత్రుల జీతము ఈ సంవత్సరపు బడ్జెటునందు చేర్చి
బడియుండవలెను అందుచే ప్రాతశాసనసభ ఆంధ్రమొంది నూతన
శాసనసభ ఏర్పడినను మంత్రులను నియమించుటకు విలులేక
పొయెను ఈ నెల 11 వ తేదీక గవర్నరుగారు ఈవిషయమై
ఉన్నతస్థితియందు, ఈవిధమున ఉపపాదనము గావించబడుననియు
మూ ఆ ఉపపాదనమును సభ్యులు నిరాకరించిన, మంత్రులు
అక్కరలేదా సభవారికోరికయని ప్రభుత్వమువారు పరిగణించె
ను ఇట్లుయుంటిని అట్ల కాక ఈ ఉపపాదనను ఆమోదించ
వలెను మంత్రుల జీతములకు సభవారి ఉద్దేశ్యము గవర్న
రుగారు చెప్పి, మంత్రుల నియామకమునకు పునరావృత్తి
తీర్మానము ఆమోదించబడెన ప్రకారము, ఈమన్న
మంత్రుల జీతములు"

స్వరాజ్యపక్షమువారి సవరణ

సభినరంజనసర్కారుగారు

మంత్రుల జీతములకై కొరబడిన మొత్తమును సంపూర్ణ
ముగ నిరాకరింపవలయునని స్వరాజ్యపక్షమునకు వేరిన బాబు
సభినరంజన సర్కారుగారు దుపాదించుచు ఇట్లు చెప్పిరి
కడచిన శాసనసభలో ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును నిలుపవల
యునని ప్రభుత్వమువారు మాడుపర్యాయములు ప్రయత్నిం
చిరి మాడుపర్యాయములు విఫలమనోరథులైరి రెండుసంవ
త్సరములక్రితము పూడ్చిపెట్టబడిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును పునరు
ద్ధరింప ప్రభుత్వమువారు యత్నించుచున్నార ప్రభుత్వమువారు
తిమిషిధానమును శూన్యకొనలేదు దృక్పథమును మార్చుకొన
లేదు గౌరవకరముగ మరతులను ప్రకటించుచు ప్రజాసహకార
మును కోరుటలేదు ప్రజాభిప్రాయమును తిరస్కరించుచు సం
స్కరణములను నిలబెట్టువలయునని ఈ ఉపపాదనమును ప్రభు
త్వసభ్యుడు గావించుచున్నాడు ప్రజల ప్రతిఘటనకైని అం
తమొందింప ప్రభుత్వమువారు దుష్టశిలించుచున్నార దేశబంధుదా
నుగారు ప్రారంభించిన ప్రతిఘటనవిధానము ప్రభుత్వమువా
రిని కలనర పెట్టినది రెండుసంవత్సరములకుపూర్వము దేశబంధు
దానుగారిలో కలిసి సంస్కరణములు అక్కరలేదనినవారు నేటి
దినము మంత్రుల జీతముల నామోదించునదిగనుండుట ఆశ్చర్య
కరమగువిషయము అప్పటికి ఇప్పటికి ఏమిమార్పుజరిగినదో
నాకు తెలియుటలేదు పరిస్థితులు మారలేదు పైపెచ్చు ప్రభుత్వ
మువారు తమ నిరోధవిధానమును మరింత తీవ్రముగ కొనసా
గించుచున్నార వందలకొలది యావకులు ఎట్టివిచారణ లేక
కారాగృహములందు కుండుచున్నార నిరోధశాసనములు
యధ్యుచేయబడలేదు

చిత్తరంజనదాసుగారు ఘోరమైనందు కొన్ని మర
తులను నూచించి రాజీపడుటకు సంసిద్ధతను ప్రకటించిరి కాని
ఈసేపూ భావప్రకటనము నిరాదరింపబడెను మంత్రులవధుల
సంగీకరించుటకు పూర్వము ప్రభుత్వమువారి వైఖరి కొంతవర
కు మారవలయునని యధోచితసహకారవాదుల నాయకు లగు
చక్రవర్తిగారు మందోకపర్యాయము చెప్పియుండిరి ప్రభు
త్వమువారి వైఖరి మారినదా యని నేను చక్రవర్తిగారికి ప్ర
శ్నించుచున్నాను

మంత్రుల దుస్థితి

ప్రభుత్వమువారు ప్రజలపట్ల ఘోరముగ అక్రమములు
గావించుచుండుటచేతను, ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము నిష్ప్ర
యోజనమైనదగుటచేతను మంత్రులుండగూడదని కాంగ్రెసువా
రు కోరుచున్నార కాంగ్రెసువారు బాధ్యతను భరింప వెను
దీయుచున్నారని కొందరు ఆక్షేపించుచున్నార కాని మం
త్రుల జీతవిభాగతయైనను ఉన్నదా అని ప్రశ్నించుచున్నాను
గవర్నరుగారియొక్కయు ప్రభుత్వమువారియొక్కయు
ప్రభుత్వకార్యదర్శియొక్కయు అనుమతిలేక మంత్రులు
ఒక్కపని చేయకాలని దుస్థితియందున్నార ద్వంద్వ ప్రభు
త్వవిధానము కనుసరించి పనిచేయుట అసాధ్యమని బల్లెను
హెడ్ ప్రభుత్వవారికి తెలియును ఇననేమి? ద్వంద్వ ప్రభుత్వ
విధానము విజయము గాంచునట్లు పనిచేసినగాని సంస్కరణ
ములు వృద్ధి చేయబడవలెనని చెప్పుచున్నార ఆత్మగౌరవము
గలవారి అవమానమును సహించగూడదు ఉద్యోగముల సంగీక
రింపనంత మాత్రమున గొప్ప ఫలితములు కలుగునని నేను చెప్పు
టలేదు కాని ప్రభుత్వమువారితో సహకారమునకు గడంగ
గూడదని భావము ప్రజలందు వ్యాపించుట ప్రస్తుత పరిస్థి
తులలో అవసరమని మాత్రము నావిందుచున్నాను మనలో
మనకు ఎన్నియో భేదము లుండవచ్చును ఇకముందు దేశపరిస్థి
తులను గుర్రెరి ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటించుటకై మనము
పునఃకొనిన ప్రజాసామాన్యముగ గొప్ప ఉత్సాహము వ్యా
పింపగలదనియు, తత్ఫలితముగ ప్రభుత్వమువారి లొంగిపోయె
రనియు నమ్ముచున్నాను ఈ తీర్మానమును బలపరచుట ప్రభు
త్వసభ్యుల ధర్మమై యున్నది ఈ సంస్కరణముల ననుసరిం
చి పనిజరుగుట అసంభవమని వారిలో పలువురుకు తెలిసినను,
వారు ఉద్యోగ విభాగత ననుసరించి ఈ ఉపపాదనమును ఆ
మోదించవలయున్నది అంగ్లేయ సభ్యులు మాడ ఈ విధియం
దె యున్నార కాని భారతీయసభ్యుల విషయము లేకు

ఈవిషయమై గావించబడునదిగనుండుట ఆశ్చర్య
కరమగువిషయము అప్పటికి ఇప్పటికి ఏమిమార్పుజరిగినదో
నాకు తెలియుటలేదు పరిస్థితులు మారలేదు పైపెచ్చు ప్రభుత్వ
మువారు తమ నిరోధవిధానమును మరింత తీవ్రముగ కొనసా
గించుచున్నార వందలకొలది యావకులు ఎట్టివిచారణ లేక
కారాగృహములందు కుండుచున్నార నిరోధశాసనములు
యధ్యుచేయబడలేదు

"ఆత్మగౌరవము గల ప్రజలు మంత్రులవధులను
ఆమోదించజాలరు"

ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నిష్ప్రయోజన మైనదని మంత్రులే
చెప్పియున్నార ఆధికవిషయములందు స్వాతంత్ర్యము లేనం
తకాలము మంత్రులముల లాభముండదు ఆధికవిషయము
లందు స్వాతంత్ర్యములేని మంత్రులు కీలుబొమ్మల వంటివారు
ప్రభుత్వమువారి అనుమతిలేక మంత్రులు నూతన
విధానముల ప్రవేశపెట్ట నధికారములేదు ఆధికసభ్యుని ప్రి
టియందు మంత్రులుండవలెను ఇట్టి పరిస్థితులలో ఆత్మగౌ
రవముగల ప్రజలు మంత్రులనియామకమును అంగీకరింపజాలరు
ఎట్టివిచారణసలపక పెద్దమనుష్యులను కారాగృహములందుండు
ప్రభుత్వమువారిలో కలిసి పనిచేయుట కెవరు అంగీకరించెదరు
ఇట్టి ప్రభుత్వము నాగరిక ప్రభుత్వమే ప్రభుత్వమువారు కరిస
పద్ధతి నవలంబించుచున్నార కావున క్రూరస్వభావులగు ప్రభు
త్వమువారితో కలిసిపనిచేయ ప్రజలు అంగీకరింపజాలరు

ఆంగ్లేయుల ప్రతినిధి అభిప్రాయములు

డబ్ల్యు యల్ టానరుగారు తీర్మానమును బలపరచుచు
ఇట్లు చెప్పిరి -

కడచిన శాసనసభలో ఈవిషయమై ఎన్నియోపర్యా
యములు చర్చిజరిగెను మంత్రులుండవలయునా అక్కరలేదా? అను
విషయమేకాక 1919-వ సంవత్సరపు సంస్కరణము లుం
డవలయునా? అక్కరలేదా? అను విషయముగరించుకూడ మన
మిప్పుడు నిర్ణయము గావించవలయున్నది ఈవిషయమై ఈ
సభయందలి ఆంగ్లేయ సభ్యుల అభిప్రాయములకు తెలుపుచు
న్నాను బ్రిటిషు పార్లమెంటువారు ఆమోదించిన శాసనమును
గౌరవించుట మాధర్మమై యున్నది భారతదేశము స్వపరిపాల
నము పొందుట కీ సంస్కరణములు ప్రథమపక్షయని సంస్కరణ
శాసనమున స్పష్టముగ నూచింపబడినది భారతదేశపు అభివృద్ధి
కోరుచు బ్రిటిషువారు తయారుచేసిన ఈవిధానము విజయము
గాంచుటకై యథాశక్తి పాటుపడుట మాధర్మమై యున్నది
కావున మేము ఈ తీర్మానమునకు అనుకూలముగ నమ్మతి కొన
గెదము ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధానము సంపూర్ణ బాధ్యతను నెల
కొల్పుటలేదనియు, గొప్ప లోపములతో కూడియున్నదనియు
మాకు తెలియును కాని ఈవిధానము ననుసరించి ప్రజాయత్న
శాఖలను ప్రజలకు లాభకరముగ విధమున పరిపాలించుట సాగ్య
మని అనుభవమువల్ల తెలిసికొంటిమి ఈరాష్ట్రమున చేయవలసిన
పని ఎంతయో అధికముగనున్నది నీటి సప్లైని అభివృద్ధిచేయు
ట, ఆరోగ్యపరిస్థితుల నేర్పరచుట, వ్యవసాయాభివృద్ధికై పా
టుపడుట ముఖ్యమని వేరుగ చెప్పవచ్చునలేదు మంత్రులు ఇం
దులకు పూనుకొని పనిచేసిన, రాష్ట్రమునకు అధికముగ లాభము
కలుగును ఈ తీర్మానము మనము ఆమోదించిన స్వాతంత్ర్య
సంపాదన ప్రయత్నములందు భారతీయులు
బ్రిటిషువారిలో కలిసి పనిచేయ సంసిద్ధులై యున్నారని ప్రక
టించినవార మయ్యెదము

కాంగ్రెసు అభ్యర్థిగ నిలిచి ఎన్నికలలో విజయముగాం
చి ఎన్నికల అనంతరము యధోచిత సహకార వాదిగ మారిన
రాయి యదునాథ్ ముజుందారు బహదూరుగారు తీర్మానమును
బలపరచుచు ఇట్లు చెప్పిరి - ప్రజాయత్న శాఖలకు కావలసిన
ఖర్చులను స్వరాజ్యపక్షమువారు ఆమోదించుచున్నార కాని
మంత్రులవధులను వారు అంగీకరింపకు ఇట్లు మాడ అంగీక
రింపగూడదని కోరుచున్నార ఇది సరియగుపద్ధతి కాదని నా
అభిప్రాయము (అ ప్రె)

జేతేంద్రలూరు బెనర్జీగారు

ఉపపాదనమును ఆక్షేపించుచు ప్రాధేనచు జేతేంద్రలూ
రు బెనర్జీగారు ఇట్లు చెప్పిరి -

స్వంద్వ ప్రభుత్వ మెప్పుటికిని అతురుల జేరదుగ నుండ
గలదు భారతదేశపు భావిస్థితిని నిర్ణయించువారు బ్రిటిషువా
రిని పూర్వము ప్రజలు తలచుచుండెడివారు కాని ఆపిచ్చి
ద్రుమ తొలగిపోయినది. ఈతరమువారికి బ్రిటిషు పార్లమెంటు
పై విశ్వాసము సంపూర్ణముగ నశించినది ఎట్టి నేరము మోప
క ఎట్టి విచారణ సలుపక బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు వందల
కొలదియవకులను కారాగృహములందు నిర్బంధించియున్నారు.
ద్వంద్వ ప్రభుత్వ విధానము నిష్ప్రయోజనమునవిషయ ముండు, ఈ ప్రభుత్వమువారు క్రూరుభా
వము నవలంబించి ప్రజావిశ్వాసమును కోలుపోయిరి సర్వశో
రకు ప్రతిఘటనమునకు గడంగి కాలమును వృథాపరచువలయునని

మా యుద్ధేశము కాదు నిజమగుపని చేయవలయు నని యే మాత్రానిక కాని, పనిచేయుటకు మీరు అనుకూలావకాశములు కలుగజేయవలయును తినుబండారములతో పిల్లలను సంత్వేషింపవలయును మిమ్ములను మోసపుచ్చుటకగుదు మిమ్మయగు ఈసంస్కారములనుచూచి మోసపోవువా రెవ్వరు నుండరు వ్యవస్థాప్రభుత్వవిధానము అంతరించినది అంత్యక్రియలు జరిగినవి మృతకళిబరమునకు ప్రాణముపోయె యున్నందుట అవివేకము ప్రభుత్వము స్థిరముగనిలిచి మీకును దేశమునకును కీర్తిలాభము కలుగవలయునని చక్కని అస్తిశాస్త్రము మరల చెచి సాధమును నిర్మింపవలెను

సర్ పి సి. మిత్రగుగారు

సర్ పి సి మిత్రగుగారిట్లుచెప్పిరి - వ్యవస్థాప్రభుత్వ విధానము ననుసరించి పనిచేయుట అసాధ్యమనియే నాఅభిప్రాయము కాని ఈవిధానమును రద్దుచేయ మనకుకీర్తిలేదు కావున మనకీర్తికొలది మనము ఈవిధానము ననుసరించి పనిచేయుట ఉచితము కడదినమాడుసంవత్సరములు స్వరాజ్యపక్షమువారు అవలంబించిన ప్రతిఘటనవిధానమువల్ల ఇంచుకైనను లాభము కలుగలేదు దేశబంధుదాసుగారు నాయకులుగ నుండి మహమ్మదీయులలో ఆసేకులు తమతో కలిసియున్నపుడే స్వరాజ్యపక్షమువారు రేమియు చేయజాలకపోయిరి నేడు స్వరాజ్యపక్షమువారు ఏమి చేయగలరో తెలియకున్నది నేను మంత్రప్రపంచని ఆశించుటలేదు స్వాతంత్ర్యము పవిత్రమైనది కాని ప్రజలక్షేమమును దృష్టియందుకొని పనిచేసిన గాని స్వాతంత్ర్యమును పొందజాలము శాసనసభలవల్ల ప్రజలకు లాభములేదని మీరు నిజముగ నమ్మిన, మీరిప్పుట నుండకూడదు అప్పుడే మీ సదుద్దేశము ప్రకటితమగును

మువ్వరు మంత్రు లుండవలెను

సర్ అబ్దురు రహీంగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు సర్ అబ్దురు రహీంగారు ఇట్లు చెప్పిరి - సంస్కరితము ననుసరించి పనిచేయుదుమని నియోజకవర్గములవారికి వాగ్దానమిచ్చి మేమినిన్నికలలో విజయము గాంచితిమి కావున ఈతీర్మానమును బలపరచుట మాధర్మమై యున్నది ప్రభుత్వమును ప్రజాయత్తశాఖలు మిగల ముఖ్యమైనవి ఈశాఖలయందు జరుగుపనివల్లనే జాతి అభివృద్ధి గాంచును కావున నిజముగ దేశము బాగు పడవలయునని కోరువారు మంత్రుల నియామకమును కొంతవలెను ప్రజాయత్తశాఖల పరిపాలనవిషయమై నాకు కొంత ఆసక్తివస్తున్నది ఈపనికి కనీసము మువ్వరుమంత్రులుండవలయుననియు ఇరువురుమంత్రులు చాలరనియు నా అభిప్రాయము ఇరువురుమంత్రులే నియమింపబడిన సంస్కరణములు జయప్రథముగ కొనసాగునని వాగ్దానమొసగుటకు మీలెదు మువ్వరుమంత్రులు నియమింపబడిన అందులో ఇరువురు మహమ్మదీయులు ఒకహిందువు నుండుననియు, కొంత అశాంతి ఏర్పడుననియు ఇరువురుమంత్రులేయున్న ఇట్టిచిక్కు ఏర్పడదనియు కొందరు వాదించుచున్నారు కాని ఇదిఎన్నదగిన ఆక్షేపణకాదు ఇరువురుమంత్రులే యున్న పనిజరుగుటకష్టమని నా అభిప్రాయము

బానిసలు మనకు అవసరములేదు

శరత్ చంద్రబోసుగారు

బోసుగారు (స్వరాజ్యపక్షము) తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఇట్లుచెప్పిరి - ఈవిషయమై స్వరాజ్యపక్షమువారి అభిప్రాయమేమో స్పష్టముగ తెలుపబడినది ఇప్పుడు నియమింపబడుమంత్రులు ప్రభుత్వకార్యదర్శులకు బానిసలుగ నుండగలరు ఇట్టి మంత్రులవల్ల నియామకమును మేమెన్నటికి ఆమోదింపజాలము ప్రభుత్వకార్యదర్శుల అభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగ ప్రవర్తించుటకు మంత్రులకు అధికారములేదు ఈపరిపాలనమున వందలకొలది భారతయువకులు స్వాతంత్ర్యము నిరోధింపబడినది ఉన్నతోద్యోగులు అసంతృప్తినిదానోపణలు గావించి వెనుదీయుటలేదు ఇట్టి ప్రభుత్వమువారిలోకలసి పనిచేయుటకు మేమెంతమాత్రము అంగీకరింపజాలము

సుహృద్వాద్విగారు

తీర్మానమును బలపరచుచు సుహృద్వాద్విగారు ఇట్లుచెప్పిరి ద్వంద్వప్రభుత్వమువల్ల మనకు రాజకీయవిముక్తి కలుగును ఉద్దేశముతోనే నీ తీర్మానమును బలపరచుటలేదు ప్రజలయందు అద్భుతప్రబోధమును కలుగజేసిన అసహాయోద్యమమే నిష్ఫలమైనప్పుడు ఈప్రతిఘటనోద్యమమువల్ల లాభముకలుగునని నాకు తోచుటలేదు మంత్రులులేకున్న ఇంకను మాడు సంవత్సరములు స్వర్ధముగ కాలము గడపవలసియొండను మంత్రులునియమింపబడిన, కొంతకు కొంత వారు ప్రజలకు మేలు చేయుగలరు.

జే. యం. సేనుగుగారు

స్వరాజ్యపక్షపు నాయకుడగు జే. యం. సేనుగుగారు తీర్మానమును ఆక్షేపించుచు ఇట్లుచెప్పిరి - వారముదినముల క్రింద లిట్లనుప్రభుత్వ గారీసభయందుపన్నసించుచు ఈవిధానము నందలి లోపములను వివరించియున్నారు ప్రభుత్వవిధానము నందలి లోపములు ప్రభుత్వ సభ్యులకు చక్కగ తెలిసియున్నపుడు కూడ ఇట్టి ఉపపాదనము గావించుట విపరీతముగనున్నది మంత్రుల నియామకమునకు పూర్వమే మంత్రుల జీతము ఆమోదింపవలయునని ఈ సభ్యత్వములలో ఏకాననసభయందు కూడ ఉపపాదించబడలేదు ఈమాడు సంవత్సరములు మంత్రుల నియామకమును మేము ప్రతిఘటించియుంటిమి ఈ పర్యాయము మేము గెలిచినను ఓడినను చింతలేదు దేశబంధుదాసుగారిచే ప్రారంభింపబడిన ఈ ప్రతిఘటనోద్యమము ఎన్నటికి అంతరింపదని ప్రజల పక్షమున ప్రభుత్వమువారికి హెచ్చరిక తెలుపుచున్నాను ప్రజల ప్రతిఘటనకీర్తిని నిరూపింప ప్రభుత్వమువారు దుడ్డోంచుచున్నారు మన నిర్యామను ధ్వంసముచేయ వారుద్దేశించుచున్నారు కాని ఈప్రయత్నములన్నియు విఫలము కాగలవు

ప్రతిఘటనవిధానమువల్ల లాభము లేదని ట్రావర్సగారు చెప్పుట ఆశ్చర్యము కలుగజేయుచున్నది 1921 సంవత్సరమున కొండులేమి సమావేశము జరుపుటకై రీడింగు ప్రభుత్వగారు మదనమోహనమాచ్యార్యుని చక్రవర్తిగార్లతో రాయబారిములు జరిపిన విషయము ట్రావర్సగారు మరచినట్లు తోచుచున్నది రాజప్రతినిధిగారు రాజీపడ ఆకురత కనుపరచుట గాంధీ మహాత్ముని నాయకత్వమున జరిగిన అసహాయోద్యమమువల్ల నా లేక చేతుల జోడించి సహకారమునకు గొంగుటవల్ల నాయని ప్రశ్నించు చున్నాను

మంత్రులజీతము ఆమోదింపబడుట

మంత్రులజీతము నిరాకరింపవలయునను స్వరాజ్యపక్షమువారి సవరణకు అనుకూలముగ 48 మంది, ప్రతిపక్షముగ 96 మంది సమ్యక్తుల సోపాన మోహన్ గారి ఉపపాదనము ఆమోదింపబడెను అంతటితో సమావేశము అంతమొందెను (శ్రీ ప్రెసు)

ప్రతికాభిప్రాయములు

పరమ ద్రోహము

(భార్యర్థ పత్రిక)

అనుకొనినట్లే జరిగినది ముమ్మాటికి పాపిష్టిడైన ఈ ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము పునరుద్ధరింపబడినది నంగరాష్ట్రమున గవర్నరుగారు విరంతుశాధికారులు సంతోషభరితులైరి ప్రతిఘటనము వెనుకొచ్చినది సాంప్రదాయబద్ధమగు ఆందోళన మను గొప్ప మోసము మరల పైకి వచ్చిందీ కాంగ్రెసువారు పరిశీలులను గుర్రెరి తనదర్శి పుచ్చుకొనుట ఉచితము

బెంగాలి పత్రిక

నిన్నటిదినము శాసనసభయందు గావించబడిన నిర్ణయము నిజమగు నాయకులపై ప్రజలకు గల విశ్వాసమును తెలుపుచున్నది ఆశ్చర్యకృతపై ఆధారపడి పనిచేయుటకు ప్రతినిధులు తీర్మానించుట సంతోషకరమగు విషయము (శ్రీ ప్రెస్)

బాబ్ల సబుకోర్టులో OS 132/1926 నెంబరున వాది అన్న దానం రామకృష్ణశాస్త్రి. వంగోలు తాలూకా శీతారాంపురం అగ్రహారంలో యున్న అగ్రహారీకుల అందరితరపున దాఖలుచేసిన Representative దావా నాయిదా 24-1-27 అయియున్నది. ఆక్షేపణలు గలవారు ఆరోజున తెలుపుకొనవలెను.

మాధవపెద్ది కాళిదాసు

వాది వకీలు

ఫిబ్రవరి 28 వ తారీఖువరకు బహుమానముగ ఇవ్వబడును మాయొక్క "C" టైంపీసు

యొనగుంటను చూపును ఏకమైనను యే మాదిరియైనను, కావలయు వారికి మాయొక్క "సి" రిజిస్టర్ టైంపీసు ఇనాముగా ఇవ్వబడును ధర 22 కాల్పె బంగారు వన్నెగల చేతిగడియారము ఒకపట్టుపట్టో ధర యూ 8-0-0

లక్ష్మారవాచిమార్పు, తపాలుపెట్టె 17, మద్రాసు.

శ్రద్ధానందస్వామి హత్యకేసు

హంతకు దన్నందుకు తప్పవట్టుట

ముద్దాయి 'తేజ' పత్రికపై కేసుజేయుట

శ్రీ జనవరి 17 - శ్రద్ధానందస్వామి హత్యగావించె ననుసేరముపై అబ్దులరహీముపై చెబడినకేసు నేడు 12 గంటల ౧౦ జాయింట్ మిజిస్ట్రీటు బానోగుగారి యెదుట విచారింపబడినపుడు ముద్దాయి తరపునకీలు మరీ 203 రు సాక్షుల జాబితావాళ్లుకే సెను ప్రతివాదియట్లుజేయుటచేకనుకడంకులుగలుగునని పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు అభ్యంతరము చెప్పిరి కేసు విచారా అనవసరముగ ద్విముజేయుటకే 489 గురు సాక్షుల నామముల నూచించుచున్నారనియు మేజిస్ట్రీటుగారింగీకరించి సచో సెషన్సు బడ్జెట్ వారందరిని తప్పక విచారింపవలసి యుండుననియు లేకున్నచో ముద్దాయివకీలు సెషన్సు కోర్టువారి అనుమతినిబడసి చిత్రము వచ్చినంతమంది సాక్షులను తెప్పించవచ్చుననియు ప్రాసిక్యూటరుగారు చెప్పిరి

ముద్దాయి వకీలు రహీమాన, అందరు సాక్షులు ఒకే విషయము ముద్దాయి పిచ్చికాడని తామెరిగిన సంగతులు చెలుపుదురుగావున ఎక్కువకాలము పట్టదనియు, వారందరు ఢిల్లీని వాసు లేయగుటచే యిబ్బందిలేదనియు, వలయునన్నచో సాక్షులసంఖ్య యెంతవరకు తగ్గింపవచ్చు అంతవరకు తగ్గింతుననియు జేప్పెను

మేజిస్ట్రీటుగారు రంగీకరింపలేదు ముద్దాయితరపు సాక్షుల విషయ మంతయు సెషన్సు బడ్జెటారికి విడచిపెట్టిరి ముద్దాయిని కోర్టుకు తేనందున జెయిలుకువోవ సెషన్సుకోర్టువకు కమిటు చేసినట్లు తీర్పుజేప్పిరి

సెషన్సు విచారా జనవరి 24, 25, 26 తేదీలకు నిర్ణయింపబడెను

తేజ పత్రికపై కేసు

స్థానిక దేశభావ పత్రిక "తేజ" పై శ్రద్ధానందస్వామి హత్యకేసులోని ముద్దాయి తరపు వకీలు కోర్టు తిరస్కరింపబడిన ముక్తిం ద తెచ్చిన కేసును నెంబరు ౧౦ గారు నేడు విచారిం చిరి తేజపత్రిక ఒకనాడు, ముద్దాయిని గూర్చి హంతకుడని వ్రాసియుండెను దీనిపై 14 వ తేదీన వకీలు అజ్జిపెట్టుకొనగా యీవిషయము కోర్టు మొదల జరిగిన దగుటచే తనకధికారము లేదని మేజిస్ట్రీటు గారింగీకరింపలేదు అట్లయిన యీ కేసును మైకోర్టువారి కంపెంచి సదిరు పత్రిక ప్రకటనకర్తలకు సమసు లంపగోరవలెనని వకీలు ప్రార్థించెను తన క్లయింట్లుపై ఛార్జీలు (సేరములు) ఆరోపింపబడకముందే సదరు పత్రిక హంతకుడని వ్రాయుంచే కేసుపై అపోహకలిగించి నష్టముజేసెనని ఆయన చెలిపెను ఈవిషయమై మరల రెపు విచారింపబడును

కర్నూలు మండలము-రైతులు

గమనింపవలెను

గా హరిసర్వోత్తమరావుగారి ఎం. ఏ. ఎం. ఎల్. సి.

మన జిల్లాలోని కష్టపరిస్థితులలో ఇప్పటివరకు అధికారులచెసియుండు సదుపాయములేమి యని నేను కలెక్టరుగారికి వ్రాసిన కడపటి యుత్తరమునకు వారు దియితోపంపిన ప్రత్యుత్తరముయొక్క సకలును ఈక్రిందిప్రకటించున్నాను రైతులు సామాన్యముగా ఉత్తరవులయిన తరువాతనుగూడ తెలియక కొన్ని యిక్కట్లులు అనుభవించుట కుదుర్చుకొనబట్టి క్రింది యంశములు చదువరులు గ్రహించి యెల్లరసను తెలుపుచుండవలెను కలెక్టరుగారు మార్కాపురమునకుగాను ఇచ్చిన సహాయము ఆవశ్యమయినట్లెల్ల ఇతరు దాలుకాలకున ఇయ్యబడునని వ్రాసిన సంగతినిగూడ మండలక్షేమమును గోరు మంత్రులు గమనింపవలెను

కలెక్టరుగారి జాబుయొక్క నకలు

పశువుల మేతకొరకు మార్కాపురము తాలూకాలోని రిజర్వులలో గడ్డిన్నీ ఏపి ఆకున్ను శుచితముగా తినుకొనువాళ్లుటకు అనుమతియొసంగబడినది అదిన్ని ఉచితముగా రిజర్వులలోగూడ మేపుకొనుటకు అనుజ్ఞయిచ్చి అవసరమైనచోట్ల అన్ని తాలూకాలోను అనుమతింపబడును వ్యవసాయకారిం అప్పు ఆప్తుక్రింద అడ్వాక్సులు విరివిగా ఇవ్వబడుచును ఇదివిలో విచారింపవలెననిరకు ప్రస్తుతము మొత్తముమీద ఇర్రమైన విశేషపు రిలేప్రయత్నములు చేయబడిన యావశ్యకము కనుపించలేదు ప్రత్యేకము దరఖాస్తులు వచ్చినయెడల తగిన ధోరణు చేయబడును.

బెంగాలు: ద్వంద్వప్రభుత్వము

శ్రీశ్రీశ్రీశ్రీ

బెంగాలులో నిరువురు మంత్రులను నియమించు నిమిత్తము రు 24775 ల గ్రాంటు నియవలయునని, మాబడ్డేగారు దెచ్చినతీర్మానము, శాసనసభలో సంగీకరింపబడినను, కాంగ్రెసుపక్షమువారు దీనిని తీవ్రముగ నెదిరించి, తమ దృఢనిశ్చయమును వ్యక్తపరచిరి. బెంగాలు ప్రభుత్వమువారి పంతము నెగ్గినందులకు మేము చింతింపము కాని, నిస్సారమును నిరర్థకము నగు సంస్కరణవిధానమును మంత్రిపదవుని నిమిత్తము చేపట్టినందున నూతనసహకారవాదులసీతి గాంచిన మాత్రమున విచారము గలుగకమానదు. గ్రాంటును నిరాకరింపవలయునని కోరిన సలిసిరంజన సర్కారుగారు తమ యభిప్రాయములను మిగుల సహేతుకముగ దెలిపిరి. బెంగాలు ప్రభుత్వము వారిదివరకు ద్వంద్వప్రభుత్వమును పునరుద్ధరించుటకు ముమ్మారు ప్రయత్నించి విఫలమయ్యెను. మరల సీప్రయత్నమే జరిగెను. ఈమారు కాంగ్రెసునుండి చీలిపోయినవారును తదితరులను బర్మెంట్ హెడ్డు ప్రభువుగారికి జోహారు లొసర్చి, ఇకమీద బద్ధిగలిగి ప్రవర్తించెదమని తెలిపిన రీతిని ప్రవర్తించిరి. ఇండియామంత్రిగారి కింతకన్నను కావలసినదేమి? స్వరూపాలన మొనగకుండ ఎంతకాలమయినను జరుపవచ్చునుగదా! ఇకమీద పరిక్షలు, మున్నగు ఏర్పాటులతో కాలము గడుపవచ్చును. శాసనసభల ఎన్నికలలో కాంగ్రెసుపక్షవిజయము మూలమున గలిగిన విషాదము లండనుటైయు మున్నగు బ్రటిషుపత్రికల కింతటితో దీరవచ్చును గుండెలమీద చేయవైచుకొని, ప్రజాశయప్రతిపక్షు లికమీద హాయిగ ప్రవర్తించవచ్చును.

సలిసిరంజన సర్కారుగారు సూచించినటుల, ద్వంద్వ ప్రభుత్వ మను మృతకశబ్దమును మరల బ్రేకి దెచ్చుట యన నేమియో యూహించవచ్చును. బ్రటిషుమృదయము మారెనుగావున, సహకారము సలుపవలెనందురా? అదియు గనుపించదు. శాసనసభ్యులు లొంగిపోవలయుననుట దప్ప వేరు కోర్కెగనుపించదు. శాసనసభలలో జేరి నిరోధమార్గము నవలంబించుటవలన, ఇసుమంతయు ప్రయోజనము గలుగలేదని, స్వరాజ్యపక్షప్రతిపక్షులు దెలిపి తృప్తి జెందవచ్చును గాని, సత్యము వేరుగనున్నది. దేశబంధుదాసుగా రేపరచినకార్యక్రమము అధికారవర్గము భయభ్రాంతుల గావించెననుటకు సందియము లేదు. ఏ విధమున నయినను, స్వరాజ్యపక్షమును విచ్ఛిన్నము జేయవలయునని రాష్ట్రపాకులు మొదలు బ్రటిషు మంత్రులవరకును హెచ్చరించుచుండిరి. స్వరాజ్యపక్ష మడుగంటి, సంస్కరణములను దేశము కొనసాగించు కొలదయు, భారతీయులపని

నిమగ్నకాయవాట మగునని దెలుపుచుండిరి. ఇట్టి హెచ్చరికల స్వభావమును గుర్తెరిగిన కాంగ్రెసుపక్షమువారు, మాత్రము తమ లక్ష్యమును విడువరయిరి. మంత్రిపదవీకారసూచనను గౌహతి కాంగ్రెసుసభలో మరలనిరాకరించితి కాని, స్వతంత్రులును రిస్సాం సీవునహకారవాదులును వ్యామోహమున మునిగి, ఇందు కియ్యకొనిరి. హిందూపక్షమువా రొక వంకను, మహమ్మదీయపక్షమువా రింకొక వంకను జేరి, సంస్కరణములద్వారా గలుగు స్వల్పభములకొరకై పెనగులాడజొచ్చిరి. ఏయుద్దేశ్యముచేత నయిన నేమి, ద్వంద్వప్రభుత్వమును మరల కొనసాగింప సంగీకరించిరి.

ఇన్నిటిమధ్యను నిశ్చలచిత్తులై నిలిచిన కాంగ్రెసు పక్షమువారు దేశకృతజ్ఞతకు పాత్రులనుటకు సందియములేదు. మితవాదనాయకు లగు సర్ పి. సి. మిత్రుగారు చూపిన హేతువు తెల్వి? ద్వంద్వ ప్రభుత్వము ఆచరణసాధ్యము గాదను సంగతిని మిత్రుగారు మరియొకమారు తేటపరచిరి. అట్టితరీ, ఏల దీనిని చేపట్టవలయునో తెలియదు. ఆచరణ యోగ్యముగాని విధానమును, ఆచరణలోనికి దెచ్చుటెటులు? దానిని కొనసాగించుమార్గ మేమి? ఒక వేళ కొనసాగించినను, స్వరూపాలనమున కిది దారిజూపునా? సహకారవాదుల హేతువాద మెంత దుర్బలమో యిందునుబట్టియే గ్రహింపవచ్చును. ద్వంద్వప్రభుత్వము నిన్నారమగు పిప్పియని, సర్ పి. సి. మిత్రుగారుకొక్కరుమాత్రమే దలచుటలేదు. ట్రావర్సు అను యూరపియను సభ్యుడు సయితము ద్వంద్వప్రభుత్వమనిన తమ కేమాత్రము ఇప్టము లేదని పలికిరి. “ఎవరికి పుట్టిన బిడ్డరా పెక్కిపెక్కి పడ్డె”నను రీతిని ద్వంద్వప్రభుత్వము సభిమానించు వారెవరును గనుపించకున్నారు. ఇటు మితవాదులకుగాని, అటు యూరపియనులకుగాని, దానిపై సభిమానము లేదు. ఇట్టిస్థితిలో దీనిని సమర్థతతో నిర్వహించగలవారు రిస్సాంసీవు సహకారవాదు లొక్కరా? అందరచేతను త్రోసివేయబడిన ద్వంద్వ ప్రభుత్వము నింక నిలుపుట పాడిగాదని, దేశ మంతయు ఏకగ్రీవముగ జెప్పవలసిన తరుణమున, అదియే మహాభాగ్య మని చెప్పవారలసీతి గాంచిన జాలి గలుగును.

సందిగ్ధసమయమున సత్వర స్వరాజ్యాభిప్రాయము నిరసించుట కన్నను దేశద్రోహము వేరుండదు. శాసనసభ గోరిన నేపథ్యం డిమాండు ఏమయినది? నిర్బంధితుల విడుదల ఏమయినది? తుదకు మంత్రులెవరో గూడ ప్రభుత్వమువారు దెలుపకముందే, మంత్రుల నిమిత్తము గ్రాంటుల సంగీకరించుటకన్నను, అనమర్థత వేరుండదు. దేశబంధు దాసుగారు జీవించియున్నప్పుడు సాగని ఎత్తులు, నేడు కొనసాగినవి సంస్కరణములను నిర్వహించుకుంటున్నచే, కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమ బాధ్యతలను విడనాడిరని యధిక్షేపించువారు గలరు. కాని, సంస్కరణము లొసగిన బాధ్యత ఏమి? గవర్నరుగారియొక్కయు రిజర్వుడు శాఖవారియొక్కయు చేతులక్రింద కీలు బొమ్మలవలె సంచరింపవలసిన మంత్రులకు చేకూరిన బాధ్యత ఏమి? విద్యాశాఖను తమ చేతిక్రింది నుండి తీసివైచుటయే హాయిగనున్నదని తెలిపిన డాక్టరు పరాంజుపైగారి దృక్పథమును కనిపెట్టవచ్చును. విద్యాభివృద్ధికై తాము చేయగలదని ఏమియులేదని

గ్రహించిన యీ మంత్రుగారి యనుభవము, నిజస్థితిని దెలుపుట లేదా? మడ్డెమెను కమిటీవారియెదుట సాక్ష్యమిచ్చిన మంత్రు లేమి దెలిపిరి? వారును తమ నిస్సహాయతను చాటియుండిరి. ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానము విఫలమయ్యెనని మంత్రులందరూను ఉన్నోపించిరి. సంపూర్ణరాష్ట్రీయస్వరూపాలనమువలన గాని, రాష్ట్రములు బాగుపడవని నిస్సంశయముగ తెలిపిరి. మడ్డెమెను కమిటీయందలి మైనారిటీసభ్యులగు నప్రూ, శివస్వామిఅయ్యరు, జిన్నా, పరాంజుపైగార్లు ప్రస్తుతవిధానము విఫలమయ్యెననియు, దీనివలన మున్నుం దయినను అనుకూలస్థలములు గలుగజాలవనియు, మంత్రులకు నిజమగు బాధ్యత లేదనియు, చిల్లిపడిన వోటుల అతుకులవైచిన బాధము లేదనియు మరియొక విధానమును దీనిసానమున నెలకొల్పుటకు వీలులేదనియు, స్వరూపాలనమే లోపముల నెల్ల దొలగించు ననియు, భిన్నాభిప్రాయప్రకటన మందు స్పష్టపరచిరి.

అప్పటికిని ఇప్పటికిని పరిస్థితులు మారినా? సంస్కరణములు స్వగ్రతుల్యము లయ్యెనా? లేనపుడు, ద్వంద్వప్రభుత్వమును చేపట్టవలయునని మితవాదులయినను ఎటుల బోధించగలరో తెలియదు. కాంగ్రెసుపక్షప్రముఖులు గావించిన ప్రసంగములలో ఎట్టి అస్పష్టతయులేదు. ఆచరణసాధ్యముగాని ఏర్పాటును ఆచరించి, తమసామర్థ్యమును పరీక్షకులయెదుట గనుబజచుట అసంభవమని వీరు తేటపరచిరి. పార్లమెంటుసభయే, తమభావిస్థితిని నిర్ణయింపగలదను నమ్మకము దొలగి చాలకాలమయినదని, జితేంద్రలాల్ బెనర్జీగారు జంకులేక దెలిపిరి. నీడలనుగాని భ్రమపడుకాలము గతించినది. బెంగాలు శాసనసభలో మంత్రుల గ్రాంటు అంగీకరింపబడినమాత్రాన, దేశమిందు కంగీకరించు ననుట పొరబాటు ఫలితముదెలియగనే సిగ్గు సిగ్గు అని కేకలు వైచిన ప్రజల భావములే యిందులకు తార్కాణము. సలిసిరంజన సర్కారుగారు దెలిపినటుల, శాసనసభలో గ్రాంటు సంగీకరించిన, దేశమునందలి నిరోధక క్రి బలమగునుగాని తగ్గనేరదు. అందుచే ప్రస్తుతఫలితమును శుభచిహ్నమనియే ఎంచవచ్చును. కాన్నిలులో గలిగిన తాత్కాలికవిజయము గాంచి, బెంగాలు గవర్నరుగారు సంతసించిన సంతసించుటగాక ప్రజలలోస్వరూపాలనవాంఛ పెచ్చుపెరిగి త్వరలో సీసంత్కృష్టి భరిగము కలిగింపకమానదు. మధ్యరాష్ట్రములందు నూతనముగ మంత్రులుగ నియమింపబడిన దేశములుగారు ముచ్చటించుచు, మంత్రిపదవులను నిర్వహించుటవలన ప్రజలకు లాభము గలుగదని తోచినవెంటనే, తమపదవులను వదలివైచెదమని, వాగ్దానముజేసిరి. చింతామణి, పండిత జగత్ నారాయణగార్లకు జరిగిన పరిభవము చాలలేదు గాబోలు. వారు గావించిన రాజీనామాలు సరిపోవలేదు గాబోలు! ఇతరమంత్రులు చాటిన యనుభవములు పనికిరావుగాబోలు! దేశములుగారు మరల పరిశోధనల మొదలుపెట్టెదరట ‘ఈమారు కొట్టిచూడు’ అను సామెతవలె నున్నది, వీరి వాదము, మంత్రుల కయినను, తగిన బాధ్యతయు, స్వాతంత్ర్యమును లభించినగాని ఆతావులందు తాము ప్రవేశింపమని చెప్పినవారు, ఏదియు జరుగకముందే వానిలో ప్రవేశించిరి. దేశగౌరవమును ఆత్మగౌరవ

మును కూడ విడనాడిరి ఎరడమావుల ద్వారా నీరును సంపాదించ నెంచినవారివలె, ద్వంద్వప్రభుత్వము ద్వారా వీరు స్వరిపాలనమును సంపాదించ నెంచిరి గాబోలు! మంత్రిపదవులందు తమ కట్టి బాధ్యత లేకబోయినను, బాధ్యత గలదని చెప్పి, వీరు కాలము గడుప దలచిన దప్ప, దేశముఖ ప్రభృతులు త్వరలో రాజీనామా నీయక తప్పదు

ఈ సందర్భమున ప్రజ లొక్కసంగతిని గ్రహించుట యవసరము శాసనసభలలో బనైడిపూర్వ హములపైననే, స్వరాజ్యసిద్ధి ఆధారపడి యుండునని తలచుట ప్రమాదము కాంగ్రెసు పక్షమువారి సంకల్ప మొకమారు నెరవేరవచ్చును ఇంకొకమారు విఫలము గావచ్చును కాని, ప్రజల స్వశక్తిపై ననే స్వరాజ్య మధారపడియుండునని నమ్మువారు, శాసనసభలకు వెలుపల గూడ నిరంతరకృషి నలుపుట యవసరము నిర్మాణకార్యక్రమమును శ్రద్ధతో నిర్వహించవలయును కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమ ధర్మమును శాసనసభలలోపలను వెలుపలను గూడ ధైర్యముతో నిర్వహించుచో, ఇతర పక్షముల వారు ను కాంగ్రెసు పక్షము ననుసరింపక మానరు. పాలకులు గూడ ప్రజాభీష్టమును తప్పక నెరవేర్తురు బెంగాలుశాసనసభలో గలిగిన అజయము, కాంగ్రెసుపక్షపు మనోనిశ్చయమును బలపరచుటకు తోడ్పడునని నమ్మెదము ద్వంద్వప్రభుత్వమును అంతరింపజేసిన కీర్తిని మధ్యరాష్ట్రములును, బెంగాలురాష్ట్రమును వెనుక సంపాదించి, ఇతరరాష్ట్రములకు మార్గదర్శకములయ్యెను అవియే నేడు వెనుకంజవైచుట శోచనీయము ఇట్టిఫలితము గాంచి నిరుత్సాహము జిందక, కాంగ్రెసుపక్షము సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి ద్విగుణీకృతశక్తితో పాటుబడునని, అచిరకాలములో దేశమున నూతనవాతావరణము వ్యాపింపకమానదు.

మరియొక ప్రకటననా?

1917 సంవత్సరమున ఆగస్టు 20 వ తేదీన, రాజ్యాంగ సంస్కరణములకు సంబంధించిన ప్రకటనము వెలువడియుండెను రాజ్యప్రతినిధిగారిమారు భారతశాసనసభలో ముచ్చటించునపుడు, మరియొక ముఖ్యప్రకటన గావించెద రనియు, దానియందు బ్రిటిషు ప్రభుత్వాభిప్రాయములు పొందుపరుపబడుననియు, హిందూస్థాన్ టైముస్పత్రికా విలేఖకుడు తెలుపుచున్నాడు ప్రాయశః రాయల్ కమిషను గూర్చి ప్రకటించిన ప్రకటింపవచ్చును. ఇంతమాత్రముచే ప్రజలు సంతృప్తిజెందెదరనుట కల్ల. రాయల్ కమిషను ముందువచ్చినను, మరికొంత కాలమునకు పిమ్మటవచ్చిననునొక్కటియే భారతీయులురొండుటే బిలు సమావేశమును కోరుచున్నారుగాని, రాయల్ కమిషనును గాదు ఏవియోపరిక్షల గావించి, మరి కొన్ని నిరర్థకసంస్కరణల గావించి, కన్నరైటిపు ప్రభుత్వము మార్పు జేందులోపలనే, వానిని స్థిరపరువనెంచుటవలన, ఇంగ్లండుకుగాని హిందూదేశమునకుగాని ప్రయోజన ముండదు. కృత్రిమసంస్కరణముల గాంచి సంతృప్తి జెందుకాలము గతించినని, అధికారు లెంతత్వరతో గ్రహించిన సంతమేలు ఇర్పిను ప్రభువుగారు హిందూదేశమును సంతృప్తి పరుపదలచుచో, ప్రజాభీష్టమును బ్రిటిషు మంత్రులకు చెల్లుపుట ప్రయోజనకరము.

నర్ అబ్దుల్ రహీంగారి సందేహము

నర్ అబ్దుల్ రహీంగారు మంత్రుల గ్రాంటు కంగీకరించినను, ద్వంద్వప్రభుత్వము తిన్నగ కొనసాగునను నమ్మకము వారికి గలుగలేదు. ఇరువురు మంత్రులు, ట్రాన్సుఫర్డుశాఖల నన్నిటిని నిర్వహింపజాలరని, రహీంగారు స్పష్టముగ చెలిపిరి రిజర్వుడు శాఖలకు నలువురు కార్యనిర్వాహకసభ్యు లుండగ, ట్రాన్సుఫర్డు శాఖలకు ఇరువు రెటుల సరిపోదురని, రహీంగారు ప్రశ్నించిరి బెంగాలులో మంత్రివర్గము నేర్పరచినను, అది పనిజేయదని అబ్దుల్ రహీంగారు ఆశీర్వదించిరి. సంస్కరణములు కొయ్యగుట్ట మని పండిత మోతిలాల్ నెహ్రూగా రిదివరకు పేరిడియుండిరి అబ్దుల్ రహీంగారి మంత్రివర్గ వర్ణన మిందుకు సరిపోవుచున్నది. ఏ రి సందేహములకు మరియొక కారణముగూడ లేకపోలేదు ఇరువురు మంత్రులలో ఒకరు హిందువులు, ఒకరు మహమ్మదీయులుగ నుండురు మహమ్మదీయమంత్రి అబ్దుల్ రహీంపక్షమువారు గారు గావున, మంత్రివర్గమునందు వీరికి స్థానముండదు ఇల్లులకగనే పండుగ కాలేదనునటుల, మంత్రులగ్రాంటు సంగీకరించినమాత్రాన, స్థిరమగు మంత్రివర్గ మేర్పడెనని తలంప వీలులేదు.

అర్థమేమి?

వెనుక ఛేంబర్లనుగారు ఇటలీకి బోయి మును లోసిగారితో ముచ్చటించినపుడేమి, చర్చిల్ గారు ఇటీవల మునులోసిగారితో సంప్రదించినపు డేమి, రాజకీయప్రాముఖ్య మేమియు లేదని వార్తలు చెలిపెను కాని, ఫ్రెంచిపత్రికలును తదితరపత్రికలును వేరుఅర్థముగలదని భావించుచున్నవి ఇంగ్లండుకును ఇటలీకిని సంధి జరుగునని ఏజాతివారి అధికారమును హెచ్చుగాకుండునని, కొందరితలంపు ఏది ఎటులున్నను, రహస్యపు మంత్రాంగపద్ధతులను యూరపియను దేశము లింకను విడువలేదని, గ్రహింపవచ్చును. దీనివలన ప్రపంచశాంతికి లాభముకన్న నష్ట మధికముగ గలదని పూర్వానుభవము బట్టి విదితమగును

ఇండియా లాంకుమైరు బట్టలు

లాంకుమైరు బట్టలవర్తకము మరల విస్తరించెననియు, ఇకముందు సత్వరాభివృద్ధి గలుగవచ్చుననియు, మాంచెస్టరు వర్తకసంఘమువారి శిఫార్సు చెల్లుపుచున్నది లాంకుమైరు వస్త్రములపై హెచ్చుసుంకములను విధింపవలదని గోరుచున్నది ఇట్టిశిథి ప్రజల కుత్సాహము గలిగింపజాలదు. భారతీయులు విదేశవస్త్రముల నెంతత్వరలో బహిష్కరించిన సంతమేలు ఆర్థికాభివృద్ధికిని, సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధికిని గూడ, నిది యత్యవసరము కద్దరు నిర్మాణము విషయమై ప్రజ లేమరియుండుచో, తీరని ముప్పు వాటిల్లకమానదు.

కరెంసీబిల్లు

కరెంసీమిటీవారి సూచనల కన్నిటికిని ప్రత్యేకపుబిల్లు ఏర్పరుపబడెను ఇవి భారతశాసనసభలో ప్రవేశపెట్టబడును రూపాయిమారకమును పిల్లింగు ఆరు పెన్నీలుగ నిర్ణయించినబిల్లుగూర్చి తీవ్రచర్చ జరుగకమానదు.నూతనశాసనసభవారు దీనిని నిరాకరించి, తమధర్మమును నెరవేర్చెదరని నమ్మెదము.

బీహారుమంత్రులు

బీహారునందుగూడ మంత్రులగ్రాంటును శాసనసభలో సభికసంఖ్యాకు లంగీకరించిరి. మంత్రులకు వెనుక బలమగుపక్షము లేదు అయినను వీరు అధికారులసహాయముతో ట్రాన్సుఫర్డుశాఖలను నిర్వహింప సమకట్టిరి. స్వరిపాలనాసాంప్రదాయముల కింతకన్నను భంగకరమగుశిథి వేరుండదు. నూతన మంత్రివర్గములు బామ్మరిండ్లవలె నుండుటచే త్వరలో సంతరించుట సహజము

మొన్న పోలీసువారు పట్టుకొనిన కాకిరములందు బాంబుజేయుటకు అవసరమగు వస్తువులపేర్లుచేయువిధానమునగుల కాకిరములు దొరకినవని స్టేట్సుమను పత్రిక వ్రాయుచున్నది

మధురలో నోట్లుపోయిన సందర్భమున 18వ తేదీన కల్లిమందాయను పోస్టుమాస్టరు తనకు తనవొడ్డిలోదొరకినవని 84 పోయిన నూరురూపాయి నోట్లను పోలీసువారి కప్పగించెను

బాంబులు దొరకు సందర్భమున ఆరెస్టుచేయబడిన బెంగాలు యువకులు అర్జినాన్సుకింద ఏర్పాటుచేయబడు ప్రత్యేక న్యాయస్థానమున ఆరిపురమందు విచారింపబడుదురు

పట్టువడిన బెంగాలీ యువకులు చెప్పినమాటలను నమ్మి పోలీసువారింకను రెండిండ్ల సోదాచెరి

రెవెన్యూ సెంటు గుర్బాడీగారు మంచుగడ్డగల చెరువులో బడి మృతినొందిరి శవము మరియూగుంటలకు తీయబడినది

బడిసంస్థానమునుండి పండిత నిత్యనంద నాగడుగారిని మదనమోహన వర్మగారిని 16వ తేదీన ప్రవాసమంపిరి ఏమియు తెలుపకుండనే పోలీసువారువారిని నాలుగంటలలో సంస్థానము విడువవలసినదని కోరిరి దానికై బ్రిటిషువారికి అప్పీలుచేయుటకు నాగడుగారు తీర్మానింపకొనిరి తాము రజపాధి విలేఖకి వ్రాయుచున్నాడు

'స్టేట్సుమను' విలేఖరి ఒక అయికోపియస్ట్రీర్ ఒకజర్నలు రాయబారి కాబూలుబానిసల సంతలో కొనెనని వ్రాసెను

కాన్పూరులో హెటారుజేగముగా తోలుటచే మృతినొందిన స్వామిగారికేసులో ముద్దాయికి మూడు నెలలకైనవరకముగాని జేయి రూపాయిల జరిమానాగాని విధింపకోరెను. లై సెన్సు ఒక సంవత్సరమునరకు తీసివేయబడినది

ఫార్యుడ్ల పత్రిక సుబాసు చంద్రబోసుగారికిని సోదరునకు జరుగుచున్న ఉత్తరప్రద్యుత్తరములు ప్రచురించెను జరంపురమునుండి మార్చినప్పటినుండియు 44 పానులబరువు రెగ్లనట రాక్షసులందు జ్వరము తలచుటయు, చెవుటపట్టుటయు చెన్నముకయందు నోప్పియు గలుగుచున్నది సుబాసుగారికింకను తన్ను మాండలిలో చెప్పిన పక్షిక్షాఫలితము తనకు తెలియదని వ్రాసిరి

బెంగుళూరు వాస్తవ్యులగు ఆంధ్రునికి గౌరవము

బెంగుళూరు నివాసులను పద్మచూడు నాయకు కులమును ఆంధ్రులును-ఆరు రావుసాహెబు బి వి వెంకటస్వామి నాయకుగారికి ఈసంవత్సరాదియందు "రావుబహదూరు" టితుకోసంగబడినది.

వీరు తెంగుళూరు మ్యూనిసిపలు కమిషనరుగాను స్పెషల్ మేజిస్ట్రేటుగానున్నాడు ప్లేగువ్యాధిప్రబలియున్న దినములలో ప్రజలకోసంగిన ధైర్యసహాయము అమూల్యము గత విరోహ మహాసంగ్రామ కాలమందు ప్రభుత్వమువారికి యుక్త ఋణములను పోషించేసి పాలముకు అనేకసప్లయు చేసిరి. వీరికి 1919 సం॥ ౧ ముగో రావుసాహెబు బిరుదు యివ్వబడెను ఇప్పుడు తిరిగి రావుబహదూరు బిరుదు యివ్వబడినది వీరు తాలూకాబోర్డు క్లెర్కబోర్డులలో సభ్యులై చాలాపనిచెసిరి పూర్వలోని శ్రీవేణుగోపాలస్వామి దేవాలయ భక్తజనసభకు వీరు అగ్యుత్తులు సదరు సభవారు వీరి గౌరవాధిక్యము దేవాలయములో ప్రత్యేకపూజలకు జరిపించి వారి సభింపించిరి.

నూతన ఢిల్లీ శాసనసభామందిరము

వర్ణన

నూతన ఢిల్లీ, జనీ 17 — రేపు ఇర్విక్ ప్రభువు గృహ ప్రవేశ మహోత్సవము జరుపుకొని నూతన శాసనసభా మందిరము గుండ్రముగా నుండి కొంతవరకు రోమీయులకొలిపియును మహాలియున్నది బయటనుండి చూచుచున్నప్పుడు మట్టు పెద్దపెద్ద స్తంభములను పైన చూచుచున్న కనబడును లోపల మందిరము మాడుభాగములుగా విభజింపబడి యుండెను సంస్థానాధీశుల సభామందిరము, స్టేటుకౌన్సిలుమందిరము, అసెంబ్లీ మందిరము ఈయాదు మందిరముల కావల గ్రీక్-రోమ్ కలదు అచ్చట పుష్పములు పచ్చిక బలయంత్రములు కలవు

సంస్థానాధీశులసభ హిందూదేశములో కెల్ల మిక్కిలి చక్కని మందిరము అద్దములపని బాగుగాచేయబడియుండెను అచ్చట చిత్రంపబడిన చలువరాళ్లును అమర్చబడియుండెను గాలి యు వెలుగు ను వచ్చుటకు గాను కిటికీలకు బయలుగా రాళ్లతోనే సొంపుగా యేర్పాట్లు చేయబడియుండెను పరదాస్త్రీలకుగాను అందరికిని కనబడకుండ ప్రత్యేకముగ సొగసైన గ్యాలరీ యేర్పాటు చేయబడి యుండెను

స్టేటుకౌన్సిలు మందిరముకూడ చక్కగానే నిర్మింపబడెను కాని సంస్థానాధీశుల మందిర మంత సొగసుగలేదు

అసెంబ్లీ మందిరముకంటెయే నిరాడంబరముగ నుండెను కాని అందు కూర్చుండువారి గౌరవమునకు తగినట్లుగనే యుండెను

సంస్థానాధీశుల సభలో 86 స్థానములును, స్టేటుకౌన్సిలునందు 92 స్థానములును అసెంబ్లీలో 162 స్థానములును కలవు ఈనూతనశాసనసభామందిరమునకు 75 లక్షల రూపాయలు ఖర్చింపబడెను 109 లక్షల ఘన అగుల స్థలము నాక్రమించియుండెను ఒక్కొక్క ఘనఅగులకు సగటున 11 అచారాలు ఖర్చయ్యెను ప్రపంచములో నితరప్రదేశముల దెచ్చట నైన యిట్టిభవనమును నిర్మింపవలెనని సంత ఖర్చునొ పోల్చి చూచినట్లయిన నాశ్చర్యమగును (ఫ్రీ ప్రెస్)

సంస్కరణములు-స్టాచూటరీ కమిషను

రాజప్రతినిధి ప్రకటన

జనవరి 24 తేదిన జరుగవచ్చును

(ఫ్రీ ప్రెస్)

నూతన ఢిల్లీ, జనవరి 17 — రేపు భారతశాసనసభా ప్రవేశమహోత్సవమునకు రాజకీయముగ గొప్పప్రాముఖ్య మేమియు లేదని తెలియుచున్నది రాజకీయముగ నెదియైన ప్రకటన గావింపబడెయెడల అసెంబ్లీ సమావేశసమయమున రాజప్రతినిధి జనవరి 24 తేదిన గావింపును గాని రేపు గారు

హిందూస్థాన్ టైమ్స్ పత్రికావిలేఖకు డిల్లుప్రాయముచూపాడు — రాజప్రతినిధి గావింపుప్రకటన యెంతోముఖ్యమైనది ప్రాముఖ్యముగా సంస్కరణముల భావిని తిని గూర్చి యుష్టాచూటరీ కమిషను గూర్చియు రాజప్రతినిధి ప్రకటనను గావింపును చాలవరకది 1917 సంవత్సరము ఆగస్టు 20 తేదిన గావింపబడిన ప్రకటనతో సమానమై ప్రాముఖ్యముగలదిగానుండి సార్వభౌమ ప్రభుత్వమువారియభిప్రాయములను చెబుచుండును ఇండియన్ నేషనలు కాంగ్రెసువారు స్టాచూటరీ కమిషను సీసంవత్సరము కీలకాలములో వచ్చునను ఆశతోనే మదరాసు రాజధానిలో నితరచోట్ల కెచ్చటికి పోవుటకును నిరాకరించి మదరాసులోనే యామారు కాంగ్రెసును జరుపుటకు నిశ్చయించినది తెలిసికొనిన దాని ప్రాముఖ్యమును గురింపనగును

గంధర్వపత్రిక

బయస్కోపు, నాటకము, మేళములు, హాస్యము, నృత్యము, అభినయము, చతుష్టమికళలు, భాషలు మున్నగు సాగర సమస్యలకు సచిత్రమాస పత్రిక - సంవత్సరచందా ఒకరూపాయిమాత్రమే ఫలయువారు:—గంధర్వమహల్-విజయనగరం.

భారత శాసనసభ

ప్రారంభ మహోత్సవము

సభ్యుల రాక

ఢిల్లీ, జనీ 17—నూతన ఢిల్లీ శాసన సభామందిరమునకు ఇర్విక్ ప్రభువు ప్రారంభమహోత్సవమును జరుపుచున్నప్పుడు అసెంబ్లీ సభ్యులు కాలమంది వచ్చిరి మిగతా వారు రేపుడయిన రానున్నారు జిన్నా, పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, జయకరుగార్లు రేపు సమయమునకే వచ్చెదరు ఈ ప్రారంభోత్సవమును జూచుటకై కొందరు సంస్థానాధీశులసభవారును కొంతమంది స్టేటు కౌన్సిలు సభ్యులనుగూడ వచ్చిరి సార్వభౌమని సందేశమునుగూడ ఆ సమయమున ఇర్విక్ ప్రభువు చదువునని తెలియుచున్నది

అధ్యక్షుడు

నిన్న నిచ్చటికి వచ్చిన విజై పటేలుగారు ప్రస్తుతము వెస్టర్న్ హోటలులో నుండున్నారు 50 మందియున్న స్వరాజ్యపక్షమువారు అధికారేతర నామినేటెడు సభ్యులును ప్రభుత్వ సభ్యులును ఇంక మరికొందరును ఏరినే కొందరు గావున పటేలుగారే తిరిగి అధ్యక్షుడుగా నెన్నుకొనబడుట తద్వము

ఉపాధ్యక్షుడు

అగ్యతనియెన్నిక అట్లు ఖాయమై యుండగా ఉపాధ్యక్షుని యెన్నికనుగూర్చి మాత్రము ఊహలు జరుగుచున్నవి క్రిందటిసారి అగ్యతను ఉపాధ్యక్షుడుహిందువులేగావునను ఈ మారుఅగ్యతను తిరిగిహిందువుడే అయ్యెట్లుండుటచేతనుఉపాధ్యక్షుడు తప్పకమహమ్మదీయుడు కావలెనని కొందరుచున్నారు కాని అప్పుడప్పుడు అగ్యత శాసనమందుండి సభనుసడిపినవారికింతమాత్రమున హక్కులేకపోలేదు కావున అగ్యత శాసనమున కర్హులైన వారిగొనుండి భారతశాసనసభ కధ్యక్షుడుగా నుండి రెండుమాడుసార్లు సభనుజరిపిన కె సి నియోగారిని మహమ్మదీయులెవ్వరునుఅభ్యంతరం పెట్టక పోయినట్లయిన,నియోగిగారుపాధ్యక్షులుకావచ్చును కానియిష్టాగోష్టిగా మాట్లాడుకొనుసమయములోఉపాధ్యక్షుడవనికి ముగ్గురు మహమ్మదీయులు నామములు బయలుపడినవి మాల్యే మహమ్మద్ యాహజ్, డాక్టరు అబ్దుల్లా సుల్తాన్, మియాత్ మహమ్మద్ షా నమాజ్ అనేకవిషయము లిందుమాడుకొనియుండుటచేత ఎవ్వరికెక్కువ అవకాశములు కలవోప్రస్తుతము చెప్పుటకష్టము జిన్నాగారును మరికొందరు పార్టీ నాయకులు రామసియున్నది

వచ్చిన సభ్యులు

అధికారేతరసభ్యులలోముఖ్యులైనలాలాజపతిరాయి, మదన మోహనమాలవ్యా దీర్గాపటేలు సర్ ఆర్థర్ బ్రాన్ జమ్నాదాసు మెహతా సురేశ్చందరు బి సి రాయి మియాత్ అబ్దుల్ హేక్, మియాత్ షా నవాజ్, ఘజ్నావీ, మన్వారు రాంజీసింగు దీరేంద్రకాంత్ (లాహోరు) కలనల్ క్రాఫార్డు, బొహంజి దూత్, వార్బరుల్నిక్ గార్లు వచ్చిరి పండిత నెహ్రూగారు నేటిరాత్రికి వచ్చుచున్నారు

అధికారకార్యక్రమము

భారతశాసనసభలో అధికారకార్యక్రమ మేమనగా 19 తేదిన సభ్యులు ప్రభుత్వక్రిప్రమాములు గైకొనెదరు స్టాండింగ్ షేనానుక్ కమిటికి 14 గదు సభ్యులనెన్నుకొనుటకై సర్ బాసిల్ డాక్టర్లుగా తొకతీర్మానమును ప్రతిపాదించెదరు పట్టికు అక్సాంట్యుక్ కమిటికి 8 మంది సభ్యులనెన్నుకొనవలెననిగూడ వీరేప్రతిపాదించెదరు సర్ వాల్లెస్ యిన్నగారు రైల్వేషేనానుక్ కమిటికి 11 మంది సభ్యులనెన్నుకొనవలెనని ప్రతిపాదించెదరు

అధికారేతరబిల్లులు

ఫిబ్రవరి 1 తేదిన జరుగవలసిన అధికారేతర కార్యక్రమమునకు ఏర్పాట్లుచెయబడనవి 12 బిల్లు లప్పుడు ప్రవేశపెట్టబడును వీటి కన్నటికి నిదన రకు నోటి గు లీయబడెను యన్ సి కేల్కరుగారి భూసంపాదన ఆప్టనకును సాఫ్ట్ టెరిస్ట్రీషన్ ఆప్టనకును మొదటిసారి కడపటస్థానము ఒకసంగబడెను

దొరస్వామి అయ్యంగారి రిజిస్ట్రేషన్ ఆప్ట సివిలు ప్రొసీజరుకోడ్ సవరణ బిల్లులు రెండవ, వ్యాపక స్థానము లొసంగబడెను

వారిసత్వపు ఆప్ట సవరణనుగూర్చియు లా రిపోర్టులకు సంబంధించిన నిబంధనలనుగూర్చియు మాల్యే మహమ్మదు యాహజ్ గారు ప్రతిపాదించెదరు

పొగయోడలనుగురించియు వర్తకసకలనుగురించియు కె సి నియోగిగారు రెండు బిల్లులను ప్రతిపాదించెదరు బాల్యవివాహములను తొలగింపవలెనని రాయి సాహెబు హరివిలాసపర్వారుగారును క్రిమినలు లాసవరణనుగూర్చి సర్ హాసెంగ్ గారుగారును బిల్లులను ప్రవేశపెట్టెదరు

ప్రారంభోత్సవము

నూతన మందిరమును తెవవలసిన దని

సర్ బి. యన్ మిత్రాగా రడుగుట

నూతన ఢిల్లీ, జనవరి 18 —నూతన ఢిల్లీనగరమున నూతన శాసనసభా మందిరమును రాజప్రతినిధి నేటియందయమున తెరచుటయు నాసమయమున సార్వభౌమని సందేశము చదువబడుటయు నేటికార్యక్రమమునకు వింతసోయగము తెచ్చెను

పబ్లికువర్క్స్ కౌన్సిలు పనులను చూచుచున్న సర్ బి యన్ మిత్రాగారు రాజప్రతినిధిని మందిరమును తెరవవలసినదని అడుగుచు నాభవనమును నిర్మించుటయందు పెక్కు క్లిష్టసమస్యలు బయలుదేరెననియు వానినిన్నిటిని మహాశిల్పియగు సర్ హార్బర్ట్ బేకరుగారే పరిష్కరింపగల్గిరినియు చెప్పిరి ఈసంబంధమున మిత్రాగారు గ్రీఫిత్సు, నేలు, బెల్లు, మొదలగువారిని మరికొందరు కంట్రాక్టరులను అభినందించిరి ఈమందిరముయొక్క ప్రాముఖ్యము శిల్పికళాపై పూర్వము గనబరచుటయేగాక ప్రజాప్రతినిధి సంస్థలకు పుట్టినిల్లుగట మరియొక విశేషము కానాటు ప్రభువుదీనికి శంఖుస్థాపనచేయుచు హిందూదేశము భావ్యభివృద్ధిమార్గముల ద్రొక్కినప్పుడు దుష్టవైమనచిన్నామరి దీనిని ముందుసంతతివారు గుర్తించెదని చెప్పిరి ఇట్టియాశను గనపరచుటలో మనప్రభువులే మనకంటె ముందు చరిత్ర కావున నీభవనమును తెరచుట దేశచరిత్రయందు చొక ముఖ్యాంశమైయున్నది కావున దీనిని మీవంటివారే తెరవవలసి యున్నది అని మిత్రాగారు చెప్పిరి

సార్వభౌమని సందేశము

రాజప్రతినిధి జవాబుచెప్పుచు సార్వభౌమ డొకసంజేతము సంపెనని దాని నిట్లుచెప్పిరి —

15 సంవత్సరములక్రిందట ఢిల్లీలోనేను అప్పుడుచేయుచున్న మార్పులవలన హిందూదేశముందు విశ్వరథమును సుఖమును అభివృద్ధికాగలదని బహిరంగముగా జాటియుంటిరి అప్పుడు ప్రారంభింపబడిన దానిలో నొకగొప్పభాగము తయారైనందుకు నేనును యీ సమయమున మీ సంతోషమందు పాల్గొనుచున్నాను ఇప్పుడు నిర్మింపబడిన నూతన ముఖ్యపట్టణమందు నూతనసంస్థానము నూతన జాతీయ జీవనమును కలపు ఆ గొప్పజాతికి తగినట్లుగా వర్ధిల్లి కాంతి విశ్వరథమును సాధాత్రము నేవ మొదలగువానివల్లనే కలుగవలసియున్నదిగావున అట్టి భావములను హిందూదేశప్రజలందును సంస్థానాధీశులయందును పురికొల్పునుగాకయని కోరుచున్నాను ఇప్పుడు తెరవబడను నూతన శాసనసభా మందిర మందు న్యాయవివేకములు పరిల్లుగాకయునియు ఆ మందిర మందుండి హిందూదేశనేవ యొనర్చువారిని భగవంతుడు సర్వదా ఆశీర్వదించుగాక యనియు ప్రార్థించుచున్నాను ఇట్లు జార్జి సార్వభౌమడు

రాజప్రతినిధి

పై సందేశమును చదివి రామప్రతినిధి యిట్లు చెప్పెను ఈ సందేశములోని వాక్యములన హిందూదేశమందు నూతన ప్రభుత్వ కీలకమునని నేను తలచుచున్నాను యుగయుగములనుండి వనుభూలు తమచేరున శాశ్వత చిహ్నములను నెలకొల్పవలెనని ప్రయత్నించుచునే యున్నారు అట్టివో నెన్నియో పూర్వ రాజవంశములను సర్వభూత డెచ్చుచున్న యాడిల్లిలో నూతన ఢిల్లీని నిర్మించి యీ మహాస్థానమునకు ప్రారంభోత్సవమును జరిపిండుట మిగుల శుభసూచకము ఈస్థాధనిర్యాణముందు శ్రద్ధతో పాల్గొని పనిచేసినవారి కందరికి నావందనములు 1917 ఆగస్టు ప్రకటన యాపముదాల్చినట్లుగా నేడు మనకు కనబడుచున్నది నూతననగర నిర్మాణమునందు మొట్టమొదట ఈ స్థానమునకు తావులేదు రాజ్యాంగమైన మార్పులనల నిట్లు నిర్మింపవలసి వచ్చెను కావున బ్రిటిషువారి కోర్కెలకు బాహ్యచిహ్నమైన యీ స్థాధమును తెరచుట ఇండియా ప్రభుత్వ నూతన కేంద్రస్థానమును ప్రారంభించుట యగును కాని యింతయేగాదు మహాసంగ్రామము రాజకీయ మనోరంగమందు నూతనోద్యమములను తెచ్చిపెట్టుట యటుండ హిందూదేశమును తదితరపోదర జాతులను కలిసియుండుట ఒక్కరాజ్యమున కందరును లోబడియుండుటపై ఎట్లాధారపడి యున్నదో బాగుగా గోచరమయ్యెను అట్లాక్కరాజ్యమునకు లోబడియుండుటవల్లనే అందరును కలిసియుండగలుగుచున్నారు అందువల్లనే బ్రిటిషు హిందూదేశము మాత్రమేగాక హిందూదేశ మంతయు బ్రిటిషువారి రాజ్యస్వాత్రమక్రింది నుండునట్లే

తామర తలకురుపులను జాంబక్ స్వస్థపర్చును

మీకు అతిస్వల్పముగానైనను దురద కురుపు ఉన్నదని తోచిన పక్షమున, కాల హరణముచేయక, జాంబక్ నుపయోగించి స్వస్థపర్చుకొనుటకు మూలికల వల్ల తయారయ్యేబడినట్టి ఈ తైలము మిమ్ములను స్వల్పబాధలనుండి విముక్తుల జేయుటయే గాక తామర నూముల పాలుజేయక ఆపును

జాంబక్, కురుపువల్ల గలుగు మంటలను పోగొట్టుటలో అత్యుపకారి యై వ్యాధిని గలుగజేయు చిన్న పురుగులను హతముజేసి, శీఘ్రకాలములోనే చర్మమును అభివృద్ధిపరిచి, మీకు శాఖ్యమును పూర్ణారోగ్యమును గలుగజేయును

జాంబక్ యొక్కవనస్థి కలిగిన అపురూపమైన మూలికలవల్ల తయారు చేయబడినది కురుపు, చెమటకాయలు, నూములు, తామర కాయలైనవాటిని కుదుర్చుటలో అత్యుత్తమమైనది

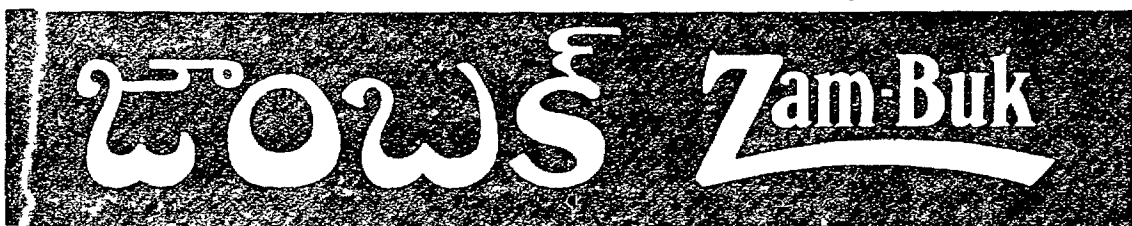
గాయములు, కాయలు, ఆకునుపుండ్ల, పురుగుకాయలు, మొదలైన వాటికి కూడ ఉపయోగపడును

జంతుసంబంధమైన క్రొవ్వచేర్చబడలేదు

చిన్నపెట్టె 1-కి రు 1-0-0 పెద్దపెట్టె 1-కి రు 2-4-0

అన్ని మందులదుకాణములలోను దొరకును

నోరీ నూచించుచు ప్లేగుకొన్ని, అసెంబ్లీ, సంస్థానాదీశులసభ ముగాడును ఒక్కమందిరమం దుండునట్లుగా మహాశిల్పి సంకల్పించెను

మీరందరు నిట్లు చూచుచుండగానే తరళమలకు శతాబ్దములవరకుగూడ నీసాగమిట్లే పర్థివలెననియు, వికాసతత్వములవారును కలిసి యీ భవనమండే హిందూదేశ భావ్యభివృద్ధికై పాటుబడెదరు గాక యనియు ప్రారంభించెదమ

భవనమును తెరచుట

ఉపన్యాసము ముగిసినవెనుక హర్షభ్రు జేరదుగా రొసంగిన బంగారు తాళపుచెవితో రాజప్రతినిధి కాసనసభామందిరముయొక్క తలుపులను తెరచి భవనము తెరవబడినదని ప్రకటించెను

ఒక్కమారుగా మృదంగ వాద్యమును మ్రోగెను

రాజప్రతినిధియు ఇన్స్పెక్టర్ ప్రభ్యయు సర్ బి య్ కోమిత్రా, పాటిమాలామహారాజా సంస్థానాదీశుల సభాస్థానిలు, సర్ హెన్రీమార్క్విట్జు స్క్రెత్తు (ప్లేగుకొన్నిలు అభ్యర్థింపబడినారు, సర్ హర్షభ్రు జేరుగార్లును మరికొందరు ప్రభుత్వోద్యోగులును వెంటరా, బ్రింగుచుట్టు తిరిగిరి

రాజప్రతినిధివచ్చునపునపుడును వెళ్లనప్పుడును గౌరవార్థమై ఫీరింగును చేల్పబడెను

అప్పటి యేర్పాట్లు

నూతనదిల్లీ, జన 18 — అప్పటి యేర్పాట్లు మిగలవో ఖాయమానముగ నుండెను అంగ్లీచేంబరు కెదురుగనన్న ఆవరణ మునకూర్చుండుటకేర్పాట్లచేయబడినవి

బంగారు చాందినీయు ౭౦౫౮ సింహాసనములు ను అమర్చబడిన వేదికాస్థలము రాజప్రతినిధి తెచ్చించిన తలుపున కెదురుగి వీర్పాట్లు చేయబడెను

కొన్నిలు స్థానము కు తగిపోవునట్లుగ వేడకాస్థలమున కిరువంకలను గూర్చుండుటకు స్థానములు అధికలయాకారముగ నేర్పాట్లచేయబడియుండెను

అలంకారముల యందులోప మేమాప్రమునలేదు

స్థానము దొరకిన చాలనని యెంతోమంది ప్రయత్నించుటచే ఒక్క స్థానమైన బాళీగా లేదు

అచ్చట వీర్పాట్లు చేయబడియున్న మూడు సభల మను ష్యులును వచ్చియుండిరి

సంస్థానాదీశులు బంగారు జరిలో తళతళలాడుచుండిరి

ప్రభుత్వోద్యోగులును సివిలు ఉద్యోగులును వారి దుస్తులలోను మిట్టరీవారువారికి తగిన యూనిఫా రములలోను ఉండగా అచ్చటికి వచ్చి శ్రీరాజము సభామూలన కోభను కలిగించు చుండెను

పైను కొన్ని అసెంబ్లీ సభ్యులును కురికొందరు ప్రజాప్రముఖులును వచ్చియుండిరి

10 గంటలకు సరిగ్గ కట్టె వరుసలన్నియు నిండిపోయెను

మరి పది నిమిషములలో వైస్రాయి ఎగ్జిక్యూటివు కొన్నిసభ్యులును వచ్చి వేదికాస్థలమున క్రింద కూర్చుండియుండిరి

81 ఫీరింగులొక్కమారు గాచేలగానే రాజప్రతినిధి భార్యతో బయలుదేరివచ్చుచున్నారని అందరికిని తెలిసెను

వారు మందెరమువద్దకు వచ్చి గడప దగ్గర దిగగానే బ్యాండువారు బాతీయగీతమును వాడిరి

అప్పుడు బి య్ కోమిత్రాగారు రాజప్రతినిధి నెగుర్చుని తోడ్కొని వచ్చి మందిరమును తెరవనలెనని ఆకురుచు ఉపక్రమించిరి

రాజప్రతినిధి ప్రారంభోత్సవమును నడిపించి వెదలిపోయిరి, అ.ప్రె

చెంగల్పట్టుజిల్లాలో గ్రామపున ర్నిర్మాణము

చిత్తరంజనదాసుగారి విధానము ననుసరించుట

జిల్లాప్రముఖుల సమావేశము

నైదాపేట, జనవరి 17 — చెంగల్పట్టుజిల్లా యందు గ్రామపున ర్నిర్మాణప్రయత్నముల గావించు విషయముల నాలోచించుటకుగాను నిన్న మధ్యాహ్నము, నైదాపేటయందు జిల్లా బోర్డు ఆఫీసునందు, జిల్లా ప్రముఖుల సమావేశము జరిగెను

ఎస్.పి.మ.గు.చర్చ జరిగిన పిదప దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు నిర్వచించిన విధానము ననుసరించి, కొన్ని ప్రయత్నములగావించుటకు నిశ్చయింపబడెను

జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు రా.బి.ఎం.కృష్ణస్వామిరెడ్డి గారును, ఉద్యోగులగు, అధికారేతర సభ్యులును, చాల తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులును, హాజరై చర్చయందు పాల్గొనిరి

పంచాయతీల రిజిస్ట్రారు జెనరలు అగు రా.బి.ఎన్.గో.పా.ల.స్వా.మి.ఆ.య్య.ల.గారు ప్రధమమున నువ్వనొంచుచు, గ్రామ పునర్నిర్మాణ మాలేములగించి దీన్నిచుగ చర్చలు గావించుటకంటే ఒకటి కంటే అంతముల గరించి పూర్తిగ చర్చించి వానిని వెంటనే ఆచరణలో పెట్టుట కెత్తించవలెనని గోరీరి

ఇందుకు ముందుగా కొన్ని గ్రామములతో ప్రారంభింపవలెనని గ్రామముల పరిశీలన గురించి ప్రథమమున సమగ్రముగ విచారా గావించవలెను అటుపిమ్మట ఆయా గ్రామముల ఆధ్వర్యమున ననుసరించి, గ్రామాభివృద్ధి కు తగుయేర్పాట్లు గావించవలెను

రా.బి.ఎం.కె.రెడ్డిగారు పిక్కట మంటలక మ గ్రామపునర్నిర్మాణమునకు తానొక విధానమును తయారుజేసుకొని వచ్చితిని నుడివి అందలివివరమును సభవారి కెరిగించెను

ఇవి దేశబంధు చిత్తరంజన దాసుగారు గావించిన మాదనలనను సరించియుండెను

సభవారు చాలసేపు చర్చించి తుది కీక్రింకి విధమగు కార్యక్రమము నామోదించిరి

మొట్టమొదట యేదో యొక తాలూకాబోర్డు ఏరియా యందొక ఫీర్కాను దీసుకొనవలెను

ఆఫీర్కా యందలి గ్రామముల పరిశీలనలను బాగుగ విచారించి వాని నభివృద్ధిజేయుటకు ఏర్పాట్ల గావించవలెను

ఉట్టి ఫీర్కా తాలూకాబోర్డు హెడ్క్వార్టర్సునకు సమీపముననే యుండువలెనను నిబంధన లేదు

ఆఫీర్కాకు ఒక సైదులు ఆఫీసరును నియమింపవలెను

ఆతనికి రెం 1 కి రు 60 ల జీతము నొసగవచ్చును

దీనికి తోడు బత్తలను గూడ నొసగవచ్చును

ఈ మొత్తములను జిల్లాబోర్డువారు భరింపవలెను

ఫీర్కా యందలి ప్రతి గ్రామమును, ఒక పంచాయతీ సంఘము క్రిందను ఒక చూపరువై జరు క్రిందను నుంచవలెను

నూపరువై జరుకు, పంచాయతీ సంఘమువారును, ఆయా గ్రామముల, పారిశుద్ధ్య పరిస్థితుల గురించియు ఆరోగ్యము, నీటివిషయము, విద్యాసౌకర్యములు ఆరిక నీతిగనుండునని పూర్తిగా పరిశోధనల నొనర్చవలెను

ఇట్టి పంచాయతీ యేర్పాడు పండిన ప్రతి తాలూకా బోర్డుకు, ఆయా ఫీర్కా యందలి, పుట్టి పడ్డు, తైలెస్సు ఫీజు, లోలుకోట్ల పన్ను, చెవల పన్ను మొదలగు పన్నులకుని వచ్చు రాజాయమును, ఆయా పంచాయతీ సంఘముల కొరకవలెను

ఈవిధానము ననుసరించి ప్రతి గ్రామమునందును ఒక్కొక్క పోలీసుకార్యము, వైద్యకార్యము నుండవలెను.

సుకియా బాంబు కేసు

ప్రత్యేక న్యాయస్థాన విచారణ

బంగాలియువకులు స్వయముగ ప్రతివాదన నడిపిచెదరు

కలకత్తా, జన 17 — సుకియాపిథిలో 6 వ తేదిన బాంబులు పట్టునడిన సంవర్షమున అరెస్టుచేయబడిన రవీంద్ర నాదుకరుగుప్ర, కలిప్రసాద భట్టాచార్య (తేకచక్రవర్తి) గారిపై కేసును విచారింప బెంగాలు క్రిమినలులు శవరణవట్టము క్రింద నియమింపబడిన ప్రత్యేక న్యాయస్థానమువారు

జేడు కేసును విచారించిరి

ఆయుధశాసనము 4, 5, 6 నెకనుల ప్రకారము, అక్రమముగ తమవద్ద 18 బాంబులెట్లు, 2 రివాల్యరులు 89 కాల్పిరిజ్జులు ఉంచుకొని రని వారిమీద నేర మారోపించబడెను

ముద్దాయిలను మోటారుపై పోలీసుఘాటుతో కొట్టనకు దెచ్చరి అచిహు జిల్లా మేజిస్ట్రేటుగారి కచేరీలో విచారణ ప్రారంభమయ్యెను

అచిహు జిల్లాజడ్జి సెషన్సు జెడ్జి, జిల్లా మేజిస్ట్రేటులు న్యాయాధిపతులుగ నుండిరి

పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు ఎల్. ఎల్. బెనర్జీగారు యిట్లు దెలిపిరి — ఘెరువెదరుగారు తనకు తెలిసిన సమాచారముబట్టి పోలీసుఉద్యోగులకు వెంటగొని 88/2 సుకియాపిథికి వెళ్లి వారంటుతో బోయి తుప్పుబ్రదలుజేసి లాన్ ప్రవేశించి ముద్దాయిలను అరెస్టుజేసెను

ఇంటిలోవెదుకగ ముద్దాయి రవీంద్రనాదు కోటుజేబులో 6 గదుల రివాల్యరు వేరొక బట్టమంటలో 5 గదులరివాల్యరు దాక్కింపబడినవి

89 తోటాలువారికినవి గడిలో వేరొకమూ 13 బాంబులెట్లు ఒక జాతీయగీతము కాగితముదొరికినవి

అవి తీసికొని గడికితాళమువేసి ముద్దాయిలతో సహా లానాకు గొంపోయిరి

ఇంటి అధికారిని విచారింపగ కలిప్రసాదు హరివాసు అనుపేరుతో డిశంబరు 29 తేదిన రూ 3 అడ్డ అక్రమముగ నిచ్చెననియు రవీంద్రుడు గోకులు అని మారుపేరు జేప్పినట్లు దెలిపెను

1వ ముద్దాను యింటిలోనున్న వాడు 4 రు ఆనరరీ మేజిస్ట్రేటుగారి యెదుట గడ్డు పెట్టెననయు అందులో యిరువురారతనితో గలసి ఆయింటి నే 1 నెలరోజులుండిరినియు పబ్లిక్ ప్రాసిక్యూటరు దెలిపెను

బాంబులుగల సంచిగాడ గుర్తించబడెను

రివాల్యరులకు పరీక్షింపగ నొకటి అమెరికాలోను వేరొకటి బెల్జియములోను జేయబడినట్లు తోటాలన్నియు వానికి సరిపోవునట్లు తెలిసెను

15 గదుల సాక్షులు విచారింపబడ నున్నారని ఆయన యెరిగించెను

ముద్దాయిలు లాయరులబెట్టి ప్రతివాదముజేయు నిష్పవడక తామే వాడించుకొందుమిరి

పోలీసు డిప్టీ కమిషనరు హంటుగారిని పోర్టు డిప్టీ కమిషనరు ఘెరువెదరుగారి సాక్ష్యమును వారు కానుపరిక్ష జేయలేదు

వీ రిరువురు కోర్టులో గాయములు జూపిరి

(ప్రీ ప్రెస్.)

శుద్ధిసంస్కారము

6 గురు మహామృదీయులను హిందువులజేయుట

నాగపూరులో నిన్న ఉదయము ఒక మహామృదీయకుటుంబము నందు తల్లి తండ్రి విడ్డు మొత్తము 6 గురిని హిందూ మతము లోనికి పెద్దసభయందు చెర్చుకొనిరి

శ్రీధానందస్వామి హత్యా సంతరము 6 గురిని హిందూమతమున చేర్చుకొనిరి

బ్రిటీషు మంత్రులు విమానముపై లాహోరు చేరుట

సర్ కామ్యూలుహోరు వింటర్జను ప్రస్తుత సర్ విక్టరు ఎరెండుగార్లు పరిగారముతో 6 విమానములపై 17 వ తేదిన 5 గం లాహోరు కాయుమెంటునందు చేరిరి

వారినిగవర్నరుగారు పోలీసు కమిషనరుగారు తదితరులు సన్మానించి ప్రభుత్వమందిరమునకు బోయిరి

డిల్లీలో డెలిగ్రాఫు సంఘము

ఆ థా డెలిగ్రాఫు సంఘము డిల్లీ కాపుస్తానించుటకై క సి నియోగిగారి అధ్యక్షతక్రింద 17 వ తేదిన సభ జరిగెను

ఈ సంఘము 1924 సం॥ స్తాపించ బడినదనియు డెలిగ్రాఫు ఉద్యోగుల యిబ్బందుల నివారణ యిట్టి సంఘము లభ్యవసరములయ బట్టాచార్య కార్యదర్శిగా దుతస్వగించిరి

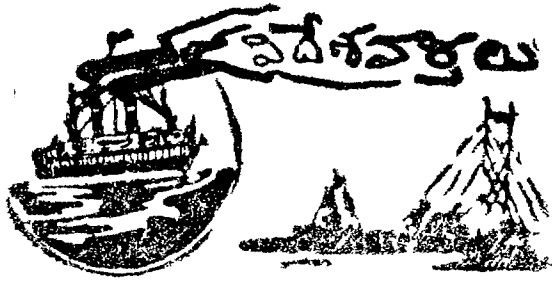
బ్రిటీషు కాబినెటుసభ్యులు

ఫిల్లి, జన 16 — సర్ కామ్యూలుహోరు లార్డువింటర్జను గారు సర్ విక్టరు వారెడగారు మరి 6 విమానముల దీక్షిగొని నేడుదయము లాహోరు బోయిరి

క్రోఫలో అరాలకుడు దిగి శలహంముజేయిదురు

కెక్కు ఉత్సవగలాభా

9-వ తేదిన కలకత్తాలో జరిగిన కెక్కు ఉత్సవగలాభా సందర్భమున మరీ 62 గురిని అరెస్టుజేసిరి,

చీనాపరిస్థితులు

చెడలేదు

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

“విదేశీయులు చీనాపరిస్థితులను జంపుచున్నారు”

లండన్, జనవరి 17 — ఈనాడు చీనా పరిస్థితులు చెడినట్లు కన్పించుచున్నందున ప్రత్యేకపరిశీలన చేర్చుకొని చీనాలో బ్రిటిష్ ప్రజల ప్రాణములను ఆపిని గాపాడుటకై అందుకొకలను అదనముగ చీనాకేసులకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించిరట విదేశీయులపట్ల ప్రతిహేతులగు ఆంగ్లేయముదేయువారి ప్రయత్నములు అసర్థకముగ నెగ్గుచున్నవని చెలియుచున్నది

మరల అలవాటివారైన కలహపునాటి ప్రాంతధలను కేపుచున్నారట అనగా విదేశీయులు చీనావారిపక్షిల్లను జంపుచున్నారని ప్రకటించుచున్నారట స్పెయినుదేశపు సన్యాసినిలు చీనాపిల్లలను జంపుచున్నారనివదంతులను ప్రకటించుచున్నారట స్పెయినుసన్యాసినులను ప్రదేశమునండి దీక్షితులచ్చితిమనుచు హతలై నపసిల్లలకేవలము అందరకును జూపుచున్నారట అందుచే వీరిభవములను మట్టిచే పురోహితులు సన్యాసినులు మారు వేషముతో పారిపోయిరట

మ్యూకొంగులో విదేశీయుల ఇండ్లన్నిటిని ఏకతమై త్రముగ దోచుకొనిరని చెలియుచున్నది ఇటలీ డిప్యూటీ కన్సుల్ కమిషనరు ఇల్లునుగూడ ప్రజలు సైనికం సహాయముతో మట్టిచేచిరి

మ్యూకొ, క్యాంటనులో నున్న జపాను కట్టడములను గూడ నాశనమొనర్చిరట

పూనానండి యుద్ధనాక వచ్చెను షేలీసుదగ్గర 20 నాకాదళమును ల్యూయిస్ బెర్గిని దింపెను క్యాంటనులో కలుపు బ్రిటిష్ వంతెనదగ్గర నావికులను నియమించి విదేశీయులపట్ల ప్రతిహేతులగు ప్రవర్తించునారి ప్రయత్నములు సాగనందున నావికులను మరలించిరి ఈవంతెనకొంచెము బహిరంగముగనున్నదట శ్రేంచినారు తమవంతెనను జాగ్రత్తగాపాడుకొనుచున్నారు

ఇదివర కెల్ల పెక్కుమార్లుగా క్రైస్తవపక్షపాతి యని పికింగు మతప్రచారకులు మురియుచుండెరి అదిగూడ ఇప్పుడు పోయినది క్రైస్తవమతమును దూరము కగపత్రములను ప్రకటనమును ఆతడు విరిచిచ్చుచున్నాడట క్రైస్తవపండుగకు ఆంగ్లేయకారులు ఆభ్యంతరమును కలుగజేసిరట దేశపుతలు పులిపిది గుర్తులను ముక్కలుజేసిరట చీనాక్రైస్తవులను క్రైస్తవమతమును వర్జించుటల బలాత్కరించిరట

క్రైస్తవదేశములన్నిటిని విదేశీయుల సామ్రాజ్య సామ్రాజ్యములకు తేసికొనవలెననియు చీనానండి విదేశీయులందరిని తరిమివేయవలెననియు విద్యాధులు ప్రభుత్వమునకు అడ్డంపిరి మతభేదములు చాలమంది రాష్ట్రమును విడిచిపోయిరి

(బ్రిటిష్ వారు అదేపనిగ తెలుసు రాష్ట్రమును భారీ తయారుచేసిన 80 ఘడి చొప్పున

క్రొత్త సైన్స్ బెలియంబడంబడిక

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

పికింగు, జనవరి 17 — చీనాలోనున్న బెలియం మంత్రి చీనావిదేశాంగములతో ఇట్లు చెలియవలెనని క్రొత్తసైన్స్ బెలియం ఘోషించిరట 1865 బడంబడికను చీనావారు నిరాకరించినందున అంతర్జాతీయవాదమున కెల్లయను రాఖులకేసిన చాచాను అప్రతేసినపంకగినిగూర్చి మాట్లాడిరట

1865 బడంబడికనెల్లచేసి క్రొత్త పత్రపుటాడంబడికను తేసికొనవలెనని ఘోషించి పికింగు విదేశాంగమంత్రి బెలియమునకు చెలియవలెనట కానికి ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు పికింగులో నున్న బెలియం మంత్రి ఉత్తరువు జేసిరట ఈలోపుగ కాఖురాజులు చెడినచో తమ కంకరిని హేగులో వ్రకు చెలువు నిధికారమును ఉంచుకొనుట బెలియము

జాతినమితి నల్లమందునభ

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

జనీవా, జనవరి 19 — నానాజాతినమితి నల్లమందు కమిషనువారి 9 వ సమావేశమున నేడు సర్ జాన్ క్యాంబెల్లు గారు (ఇండియా) అధ్యక్షులు గా వచ్చి కోబడిరి ఇటలీ శాశ్వత కవచనీగారిని వండిరి ఇటలీ ప్రతినిధి వచ్చుట కిదియే ప్రధమము యునైటెడ్ స్టేట్స్ ప్రభుత్వము తరపున ప్రతినిధి కనిపింపుచున్నాడు, కార్యక్రమము నంతను

భారతదేశము - లంకావైరు

విదేశవస్తుముల ఎగుమతి హెచ్చుట

లండన్, జనవరి 15 — 1926 లో 1925 కంటె భారతదేశమునకు నూలుబట్టలు, గుడ్డలఎగుమతి ఎక్కువైనదనిమాం చెప్పరవర్తకసంఘమువారు చెలుపుచున్నారు ఇండియా కెగుమతిఅయిన నూలుదారము లెక్కలనుజూడ మొదట యున్న షీదరకర్తగనని చెలియుచున్నది జపానునుండి ఎగుమతి ఇండియాకు తగినదట భారతీయులకు నష్టముగ వర్తకమునకెట్టియవాంతరము రాకున్నచో, లంకావైరు ఇండియాలో వర్తకము ఇదివరకుకంటె ఎక్కువగపొగించుచున్నవనుల కన్పించుచున్నవట గ్రేటుబ్రిటనులో పరిశ్రమనిర్భయంతరముగ సాగిననెలాభించునట యున్నచున్న పూర్వమున్న వర్తకములో, సగమును, మరల, ఇండియాలో ఎగుమతులందు, సంపాదించగలవనుచున్నారు లంకావైరు లంకావైరు సరుకులమీద ఎక్కువపన్నులను విధించుట లేదనటచే ఇండియను టారిఫ్ బోర్డువారికి తృప్తి కరముగ నుండవచ్చునని మాంచెప్పరవర్తకసంఘుని వేదిక చెలుపుచున్నది

తెలిపాను

రుగ్బీ, జన 14 — ఒకయోడనుండి ఇంకొకయోడలో నున్న మనిషిలో తెలిపానుద్వారా మాట్లాడగల్గిరట వాడే నక్ సమద్రములో 1100, 600 మైళ్లదూరముగనున్న యోడ లందుగూడ స్వప్తముగ యుపన్యాసము వినించెనట

కెన్యా రక్షక సైనిక చట్టము

కమిటీ సిఫార్సులు

నెయిరోబీ జన 14 — నిర్బంధ సైనికత్యముగావలెనని యువయువకులపట్ల ప్రజలను విభజించవలెననియు ప్రమాణము నెత్తివేయవలెననియు కమిటీవారు సిఫార్సుజేసిరి ఎన్నికలైన పిదప ఈబిల్లును కాననసభలో ప్రవేశపెట్టెదరు

రాబర్టు ఆబరు క్రాంతిపతి చనిపోయెను

చర్చిలు ముసాఫీలినీ సంభాషణ

రుగ్బీ, జనవరి 16 — నిన్న ఏధస్సునుండి బ్రిండ్లీగుండ వింటర్ చర్చిలుగారు కోమునగంము జేరిరి. వీరి రాక రహస్యము బ్రిటిష్ మంత్రితో బసజేరి రహస్య ప్రవేశమైనను కోములో వీరిరాకను అన్ని ప్రతికలును ఆమోదించు చున్నవి ఇది అంగ్లో ఇటలీ సంబంధములకు శుభసూచకములనున్నవి నిన్న ముసాఫీలినీగారిలో కలిసికొని చర్చిలుగారు చాలసేపు మాట్లాడిరి

డికడిలు ఇచ్చేటట్ల అనునామె చనిపోయెను

జర్మనీ మంత్రివర్గము

హెడ్ కర్టినీస్ గారి వ్యర్థప్రయత్నములు

బెర్లిన్, జనవరి 14 — నెంటరు పక్షమువారు ప్రభుత్వమున జాతీయవాదులతో సహకారము సల్పనందున మంత్రివర్గము నేర్పాటుజేయుట తనవలన కాదని కర్టినీసుగారు హిండింబట్టగారికి చెలిపిరి

కొయిలమరు మంత్రివర్గము నేర్పాటుజేయుట కన్ని పక్షములతో మాట్లాడవలెనని హిండింబట్టగారు చాక్రతు ఘాట్స్ గారి నడిగిరి

సర్ హెర్బర్టు క్యామ్యులుగారిని వర్సెట్టు మైదులో ప్లాగుబ్లిడ్జి దివిజనుకు లిబరలు అభ్యర్థిగ లిబరలుపక్షము నియమించునట.

సం రా. శాసనసభ

తనవలన ఉపాధ్యక్షునిగ పండిత నావకువందశ్యుగాకు నిలుపవలెనని.

పోలండు కుట్ర దారులు

వార్సాలో పట్టుపడుట

వార్సా, జనవరి 16 — వైటు రషియాలో పట్టు మెంటు లో కైతు పక్ష ప్రతినిధులుగనున్న ముస్లిం పోలండు అంత ను ప్రభుత్వముపై కుట్రలను బహుచున్నారని చెప్పి బట్టు కొనిరి పట్టు మెంటు యధికారముచేతుండగనే అరెస్టుజేసిరి వీరికి సోవియటులు ధనసహాయమును జేయుచున్నట్లు సాక్ష్యము కన్పించెను ఈ దృష్టాంతములుండుటచే పట్టు మెంటు ఉత్తరువు ఆవసరమైనను సాధారణముగ, వారు అడుగలేదట

మరికొండరు కమ్యూనిస్టుల, అన్ని తెగలవారిని పండుకొని బట్టుకొనిరట విద్యార్థులు, గొప్ప సివిలుసర్వీసు యుద్యోగులు, శ్రీమంతులున్నారట మార్క్స్ వీక్షియములందు సమ్యక్బట్టుకు నిశ్చయించుకొన్న కాగితములు దొర్లకెనట

బ్రిటిష్ సమై

ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ విచారణ

లండన్, జనవరి 15 — ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ కవున్సిలువారు బ్రిటిష్ సమై సమైగూర్చి నివేదికమును రహస్యముగ తయారుజేసి సంగతులన్నిటిని విచారించినపిమ్మట 20 తేదీన ప్రకటించెదరు దానిని అందులో రెండుభాగములన్నవట మొదటిగవలెనపు సంగ్రహముగ చెలుపుచున్నది సమై ఎట్లు అంతరించినదీ, కొన్ని ఆరోపణలను నిరాకరించుచు చెలియవలెను రెండవభాగమునందు, నవంబరు ఆఖరువరకు జరిగిన సంగతులను చెలిపెదరు ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ వారి రాయబారువుచారిర్రూడ ఇందును వారెల్ల ప్రయత్నించినది తెగవునంతరింపజేయుటకు విశేషకరించెదరు ట్రేడ్ యూనియను కాంగ్రెస్ వ్యాఖ్యలుగూడ చెలుపబడును

వీరినివేదికము రహస్యముగనుండునని సకాడేవర్గము ల్లిక ప్రకటించెనట ఇది పారబాటు దానివలన లేనిపోని అపోహములు బయలుదేరినవి

ముందుగనే ఆనివేదికమును ప్రకటించిన, ప్రతినిధులు దురభిప్రాయముతోనుండురట ఇట్లు ప్రకటించుటచే ఆపత్రిక కార్మికపత్రికా నిర్వాహముకంటెకు కళంకమును చెచ్చిబెట్టినదట అనుకొన్న తేదీకి ముందుగ అమర్యాదగ ప్రకటించరాదని పత్రికలను హెచ్చరించిరి

మనశ్శామ బిర్లాగారు

మనశ్శామదాసు బిర్లాగారు భారత శాసనసభ్యులు జనీ వాలో జరుగనున్న అంతర్జాతీయ ఆర్థిక సమావేశమునకు ఇండి యాలోని కర్మాగారాధికారుల తరపున బోయెదరు

రైసి నా ఆర్యసమాజ వారి కోత్సవము శని, ఆదివారము నందు ప్రత్యేకశాలలో జరిగెను స్వామి స్వతంత్రానందుగారు పవ్యశించిరి వివిధమతముల భేదముగూర్చి రామనంద్రగా రుపవ్యసించిరి ఆదివారమునాడు దేశబంధుగుప్త, పండిత ఇంద్ర మున్నగువారు పవ్యశించిరి

కలకత్తా ఎసంబ్లీ ఎన్నిక

ఎసంబ్లీ స్థానమునకు కలకత్తాలో జరిగిన ఉపయెన్నిక యభ్యులై గి ఆరిపుగారు ఎన్నుకొనబడిరి

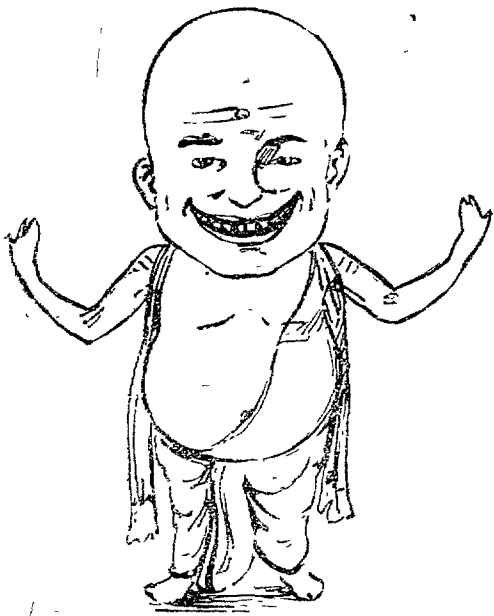
బీహారు గవర్నరుగారు 15 తేదీన బిహారు లోరి యా కు బోయిరి 24 వ తేదీన పాట్నానత్తురు

నాకాలిలో సర్దారు ధర్మానుపత్రియందు మహమ్మదు షీదాద్దును చిట్టగాంగు దివిజను కమిషనురుగారు తెగచిరి ఈ నూతనవాడ్లకు మార్క్స్ మహమ్మదుగాజి చౌదరిగారికి 5 వేల ఖర్చయినది

నూతనమంత్రికి విందు

మధ్యరాష్ట్రముల మంత్రిగ నియమింపబడిన గొల్ల అర్, ఎం దేశముఖుగారికి నార్యేర్పంతు నగరము లో గ్రామముల నివాసులుగలగె నవ్యానపత్రము జరివిరి ఎం ఎస్ ఆరిగారు ఆశ్చర్యత వహించి వేశముఖుగారి వేశసేవనుగూర్చి కొనియాడెను శుభవ్యశించిరి గొల్ల దేశముఖుగారు ప్రత్యుత్తరి మిచ్చుచు శాను రిసాన్సివు పక్షమువారి కార్యక్రమమును కొనసాగింప మంత్రిపదవి స్వీకరించిరినని తెప్పిరి కాననసభవారిందిరు తగిన కార్యక్రమముననుసరించి రాయలు కమిషనువారు వచ్చి నపుడు జాతీయశయము చేరుకొన వేరొక మిట్టుగ నూ త స సభ్యురాలుల నొనంగునట్లు ప్రవర్తించవలెనని చెలిపిరి

రంగురు గవర్నరుగారు 17వ తేదీన వింగాడెటు నే వాసననును తెగచిరి.

తామోషాలి

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకం)

నవ్వందావా

ప్రతివాదిబండి తనమీదుగా పోవడంబట్టి, చేతికి దెబ్బ తగిలించనిన్ని నవ్వంబిప్పించవలెననిన్నీ వాది వావాతెచ్చెను.

ప్రతివాదివకీలు:—నీకు గలిగిననష్ట మేమిటి?

వాది:—చేతికి దెబ్బతగిలించండి.

వకీలు:—చేయి పైకెత్తగలవా?

వాది:—మోచేతివరకే పైకెత్తగలనండి. ఆపయన నొప్పి పుడుతుంది.

వకీలు:—దెబ్బ తగలకపూర్వము ఎంతవరకు పైకెత్తేవాడివి?

వాది:—ఇంతవరకు (అని చేతిని బాగా పైకెత్తెను.)

న్యాయాధిపతి:—వాదివాదాను ఖర్చుతోకొట్టివేసెను.

నిద్ర

భార్య:—నిద్రలో అట్లామాట్లాజేరేమి?

భర్త:—ఏమన్నాను?

భార్య:—నన్ను తెగతిట్టారు.

భర్త:—అప్పుడు నేను నిద్రపోవడంలేదు.

మందు

తల్లి:—నిద్రలేచావా? నుందియ్యాలెను.

బాలుడు:—లేవలేదు. మందుకోసంలేవనట్లని డాక్టరు చెప్పాడుగా?

సంగీతం

కాటకుడు:—ఇంతపొద్దుబోయి సంగీతంపాడితే, పక్కయింటివాళ్లు నిద్రలేస్తారు.

పెద్దమనిషి:—పరనాలేదు లెండి. పక్కయింటివాళ్లు నిన్నునే నాతో పోట్లాడారు. వాళ్లకు యామాత్రంశాస్త్రీ కానాలిసిందే.

ఫలహారాలు

పైత్యే గార్లు:—ఫలహారాలకు పావుగంటసేపు టయిముంది. కావలసినవాళ్లు వెంటనే దిగవచ్చును.

ఎల్లయ్య:—మాకోసం రయిలుఆప నక్కరలేదు. మేము ఫలహారం తెచ్చుకొని రయిల్లోనే తింటున్నాము.

అల్లరి

తల్లి:—ఈడఫానీవు అల్లరిచేస్తే అన్నంబెట్టను జాగ్రత్త. బాలుడు:—అయితే అన్నంతిన్నతరువాతనే చేస్తాలే.

డబ్బు

కేరకన్యకల డబ్బుదొరుకుతుందనిప్రకటనలోఉండెను. మల్లయ్య పలుగుతీసుకొని నేలనుతవ్వడం మొదలుపెట్టెను. కొంత్రేపయ్యెట్టికి ఒక్కొక్కతా దొరుకుతుండెను.

మల్లయ్య:—ఆహా నాఅప్పయ్య! ఇంకా ఎంతదొరుకుతుందోగదా!

ఇంకానేబాడుకొంగునఉన్న చిల్లరఅంతా నేలబడెను. మల్లయ్యకు గలిగిన నిరాశ, చెప్పనలవిగాదు.

బహుమానం

పుల్లయ్య:—అయ్యా ఇన్నాళ్లబట్టి మీవద్ద పనిచేస్తున్నాను. సలకాంతిపండుగనాడు మీరా ఏవయినా మంచి బహుమానం చెయ్యాలే.

యజమాని:—నీపనికి చాలా సంతోషించాను. ఇకనుంచి, నిన్ను పుల్లయ్యగారని పిలుస్తాలే, బో.

నిజాయితీ

ఒకడు:—నిజాయితీ అంటే ఏమిటి?

ఇంకొకడు:—మనిషిగర్హ ఇవ్వడంలో పోట్లు జవాను గారబాటున ఏభయిరూపాయిల బదులు, అరవైరూపాయి లిస్తావనుకో. పైననచ్చిన పదిరూపాయిలలో, నాలుగురూపాయిలు దానధర్మంకింద వినియోగించడంలేదు, నిజాయితీ అంటారు.

సముద్రం

రామయ్య:—నేను సముద్రమీద ప్రయాణం చేస్తుంటే, నల్లజై అదుల ఎత్తున అలలు వచ్చినయి.

సోమయ్య:—అబద్ధం. నాకాలంలో నేను ఎన్నో పడవలెక్కాను. అంత ఎత్తు అలలు నాకెన్నడు కనిపించలేద.

రామయ్య:—అప్పటికన్నా ఇప్పుడు అన్నీ పెరిగి పోవడం లేదా?

ఆలస్యం

యజమాని:—ఇవాళ ఎందుకింత ఆలస్యంగా వచ్చావు? గుమాస్తా:—మేడమెట్టుమీదనుంచి జారి కింద బడ్డానండి.

యజమాని:—జారడానికి ఇంత సేపు పట్టించుకొన్నా?

లుబ్ధుడు

ఒకడు:—రామయ్య అంత లుబ్ధుడు ఇంకొకడు కనిపించలేదు.

ఇంకొకడు:—ఎందుకు అట్లా అంటున్నావు?

ఒకడు:—నాలుగు రూపాయిలు బదులు యియ్యమంటే, లేవు పొమ్మన్నాడు. ఇంతకన్నా నీవం వేరే వుంటుందా?

ఇంకొకడు:—అటువంటి నీదుల్లో నేను కూడా ఒకడిని అనుకోండి.

వంట

యజమానురాలు:—నంట ఎంతో బాగా చేస్తేగాని, నాపెనిమిటి సంతోషించదు.

కొత్త వంటమనిషి:—నాపెనిమిటి కూడా అట్లాంటివాడే. అయినా ఆయనను సంతోషపెట్టడానికి నేను ఎప్పుడూ ప్రయత్నించలేదు.

పొడరు

ఎల్లయ్య:—ఎందుకమ్మా మొగమంతా పొడరు పూసుకుంటావు?

పుల్లయ్య:—అందంగా కనిపించడానికి.

ఎల్లయ్య:—అయితే, అందంగా లేనేమి!

క్రికెట్టు

బ్రహ్మవాడు:—అన్ని ఆటల్లోకి క్రికెట్టు చాలా కష్టమయింది.

పల్లెటూరివాడు:—అంతకన్నా కష్టమయింది ఇంకోటి వుంది.

బ్రహ్మవాడు:—అదేమిటి?

పల్లెటూరివాడు:—పెళ్లి.

చలిగాలి

డాక్టరు:—ఇంత చిన్నపిల్లను చలిగాలిలో ఎందుకు తిప్పుతున్నావు?

ఎల్లయ్య:—అయ్యా, పిల్లకు ఎట్లాంటిగాలో ఏం తెలుస్తుంది?

జ్ఞాపకం

వైద్యుడు:—నీజ్ఞాపకశక్తి వృద్ధి అవుతున్నదా?

రోగి:—మందుపుచ్చుకుంటున్న తరువాత, కొంచెము నయమేనండి. మరిచిపోయిందో జ్ఞాపకానికి రావడంలేదుగాని, ఏదో మరిచిపోయినానని మాత్రం అనుకుంటున్నాను.

గర్వం

ఇంజనీరుగారు ఉపన్యాసం ఇస్తుండిరి. మధ్యమధ్య ఎవరో ప్రశ్న చేస్తుండిరి

ఇంజనీరు:—నాకంటే ఎక్కువ తెలిసినట్లుగా అడుగుతాడు, ఆయన ఎవడు?

సభకుడు:—మీరు చెప్పిన యంత్రాన్ని ఆయనే కనిపెట్టాడండి.

ఏడుపు

ఒకడు:—ఎందుకు ఏడుస్తున్నావు?

నాకరు:—పలుకు ఎవడో ఎత్తుకుపోయినాడండి.

ఒకడు:—వానిలే సాక్షాత్ పనిచెయ్యి.

కాకరు:—వాని కూడా ఏత్తుకుపోలేదని, ఏడుపునెత్తుకుంటే, అదికూడా పోతే ఎంతో బాగుండేదండీ. పనిచెయ్యలేక వచ్చిపోతున్నాను.

మెట్లు

ఒకడు:—ఎందుకమ్మా, రెండు రెండు మెట్లు కేవలం ఎక్కితావు?

ఇంటియజమాని:—మెట్లమీద పరిచనతివాది చెడిపోకుండావుండడానికి.

ఒకడు:—అట్లా ఎగరుతుంటే, నీబట్టచిరిగిపోతుందేమోచూసుకో.

అతిశయోక్తి

వే.జి.బ్రిట్ట:—నీవు చెప్పేవన్నీ అతిశయోక్తులే.

రాక్షి:—కావండి. నాకు పదిహేనుమందిశిల్లలండి.

గ్రంథకర్త

ఒకడు:—ఆయనకు ఏమిపనిఅండి?

ఇంకొకడు:—ఆయన గ్రంథకర్త. పుస్తకాలు వ్రాస్తాడు.

ఒకడు:—పుస్తకాలువ్రాస్తానని నాకూ తెలుసును. నేనడిగింది ఆయనకు జీవనంఎట్లాగి?

పని

ఉపాధ్యాయుడు:—మీనాయన అరగంటలో ఒకపని చేస్తాడనుకో. మీఅమ్మ ఆపనే, గంటలోచేస్తుందనుకో. ఇద్దరు కలసి, ఎంతసేపటిలో చేస్తారు?

విద్యార్థి:—కూడుగంటల్లో.

ఉపాధ్యాయుడు:—అట్లా?

విద్యార్థి:—మాఅమ్మనాయనా పోట్లాడుకోవటంతో సరిపోతుంది. ఇద్దరూచేరితే, పని అగలేలేదు.

బాకీ

పెద్దమనిషి:—నావెయ్యనలసినబాకీ ఎప్పుడిస్తావు?

బాకీదారుడు:—మీకింకా జ్ఞాపకంవుందా? నేను తమరు జ్ఞాపకం చెప్పికోతగినవాడిని కానండి, నన్ను ఇకనయినా మరిచిపోండి

చెవులు

సబ్బయ్య:—మీఆయనకు చెవువనివిన్నాను. ఎవరోగొప్పనైద్యుడు వచ్చాడట. చెవి బాగుచేయించుకోమనరాదా?

మామయ్య:—ఇంట్లోపల్లలు సంగీతం చెప్పుకుంటున్నారట. అది పూర్తిఅయితేగాని, మాఆయన బాగుచేయించుకోరు.

బరువు

ఒకడు:—పుల్లయ్యకు అంతడబ్బున్నా. ఏమీ ఖర్చుపెట్టజేమి?

ఇంకొకడు:—సనంబరునని పెద్దలుచెప్పారు.తనబరువును ఇంకొకరిమీదపెట్టడం పుల్లయ్యకు ఎంతమాత్రం ఉద్దంలేదు

పాట

రక్త:—ఎంతసేపు పాడినా నిద్రపోజేం?

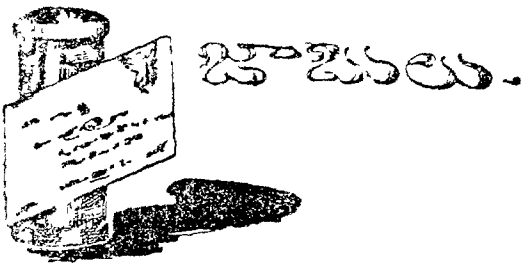
పిల్ల:—నీపాట ఎప్పుడు ఆపేనే అప్పుడు నిద్రనస్తుంది.

కళ్యాణం వరుసక్రమము

స. బి. పి. రైల్వే కంపెనీ నారు ఏర్పాటు జేయఁగన్న కళ్యాణ వరుసక్రమము నిరసించుటకై బి. బి హర్షియనుగారి అధ్యక్షత క్రింద బొంబాయిలో సభ జరిగెను. తాతా, ఎల్లెక్కెరు సభ్యులుకొరవేషమువారు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరాజేయుచుండ రైల్వే కంపెనీవారు ప్రత్యేకముగ నొకటి యేర్పాటుజేసి విదేశపు సరకు చెల్లుబజిజేయుట అనవసరమనియు, ప్రజలసమమృదజేయుటకై యిది తలపెట్టెబడెననియు, ఆర్థికస్థిరసంఘమునా రఘుపతి యొసంగనందున దీని రద్దుపరుచవలెననియు జమ్మదాసు మెహతా, హర్షియనుగార్లు మున్నగువారు తీర్మానించిరి.

ఇశిరకుమార ఘోషు స్మారకచిహ్నము

అమృత బజారు పత్రికాసంస్థాపకులను ఔంగాలులో పత్రికోద్యమశిలామహులను సంస్కర్తలను స్మారకత్రైప్రియులునగు ఇశిరకుమారిగోషుగారి 16వ వార్షికోత్సవము అల్పబ్రహ్మలో స్వామి అభేదానందగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగెను. వారిని ప్రశంసించుచు అనేక ఉపన్యాసములు జరిగినవి. కలకత్తాకార్పొరేషనునందు ఎన్నికపడతిని ప్రవేశపెట్టెటయు తదితర నేవలనొసర్చిన వీరి స్మారకచిహ్న మొకటి స్థాపించవలెనని కార్పొరేషనువారిని గోరుచు తీర్మానించబడెను.

పాపెట్ల కాంతయ్యగారి పురమందిరిము

జగ్గయ్యపేట

శ్రీ శ్రీ పాపెట్ల కాంతయ్యగారి స్మారకచిహ్నముగా జగ్గయ్యపేటయందు ఒక పురమందిరిము స్థాపించ నుద్దేశించి వారు ఒక సంఘముగా నేర్పడినారు. సంఘమువారు కొలది రోజులలో శ్రీ కాంతయ్యగారి శిష్యులను అధిమానులను నాట కసమాజములవారిని కలె పుర మందిరి నిర్మాణమునకు ధనసహాయమును గోరెదరు. సంఘమువారు శ్రీ కాంతయ్యగారి పేర పుర మందిరి మొకటి కట్టించి, అందు స్థానిక ప్రచారక గ్రంథాలయమును స్థాపించుట కాంతయ్యగారిచే చేయబడినకొన్ని గ్రంథములను ప్రకటించుట, గానవిద్యార్థులకు సంగీతముచెప్పించుట, నాటకములపోటీ నిమిత్తం ఒక గిన్నెను నెలకొల్పుట, ప్రతి సంవత్సరం పోటీనిచ్చుట మొదలగువాటిని కేయ నిశ్చయించి నారు గాన కాంతయ్యగారియం చిభిమానము గలనాటెల్లను తోడ్పడ ప్రార్థితులు. పునరు పదివేల రూపాయలు కావలయు నని అంగనా జేయబడినది.

సాధు రామకృష్ణయ్య.

మచిలీపట్నం

హిందూ హైస్కూలు జయంత్యుత్సవము

స్వస్తి శ్రీ అక్షయనామ సం॥ పుష్య బి శనివారం (22-1-27) రోజున బందరు హిందూ హైస్కూలు జయంత్యుత్సవము జరుగను. ఏకవర్ణోత్సవమునకు పూర్వవిద్యార్థులందరు తప్పక విచ్చేసి యుత్సవమును జయప్రదముగావింప ప్రార్థించుచున్నాము. ము॥ రా॥ శ్రీ రావుబహదూరు పి. టి శ్రీనివాసాచారి గారు బి. ఏ. టి. ఎల్. స్పెషల్ కలెక్టరు మెట్టూరు ప్రాజెక్టు అగ్రాసనాధిపత్యము వహించుటకు దయతో సంగీరించిరి. కార్యక్రమము సరస్వతీపూజ విద్యార్థుల పోటీపంజెములు, సంఘవ్యవహారిక సభ విందుభోజనము, సంగీతకాలక్షేపము, ఉపహారములు ఆటలు, బహిరంగసభ, మంగళాచారము.

కావున సకాలమున ప్రార్థనవిద్యార్థులు రిజిస్ట్రేషన్ గురుము చందాసము పంపి తప్పక విచ్చేసి ఉత్సవమునందు పాల్గొన గోరుచున్నాము.

వెండ్రు రామయ్య

ప్రిసింగు వెంకటనారాయణ

కార్యదర్శులు.

ఆంధ్ర జాతీయకళాశాల సంస్థాపనాచార్యుల

నిర్వాహదినము

5-2-27—పై నిర్వాహదినము ఈసంవత్సరము ఫిబ్రవరి 5 వ తారీఖు శనివారమునది. ఈదినమును కలాశాలాభి మానులను కలాశాల ప్రాచీనవిద్యార్థులను సక్రమముగ ప్రతిసంవత్సరమును జరుపుచున్నారు. ఇందుకు సాధ్యమైనంతవఱకు ఇతరచోట్లనున్న ప్రాచీనవిద్యార్థులు రాబార్ధితులు. అంతేకాక వారు జాతీయవిద్యనగూర్చియు ఈ విద్యాలయాభివృద్ధిని గూర్చియు ఇతర అభివృద్ధినిపయములగుగూర్చియు వ్యాసములను వ్రాసి యాసయమున చదువగోరబడుచున్నారు. శనివార యాదివారములు 5, 6 ఫిబ్రవరి తారీఖులు రెండుదినములను విద్యార్థిని కాలముపుచ్చుట ధర్మమైనపని. ఆసమయమున చదువబడిన వ్యాసములన్నియు విద్యార్థుల చాచాపటములతో కూడ అచ్చుత్తింపబడుట కేర్పాటుచేయబడును. ఈ సంవత్సరము నిర్వాహదినము ఎక్కువయొక్కముగ చేయబడవలయునని నిరుదు సమాజేశమునందు తీర్మానముచేయిచున్నారు. అభిమానులుగాని ప్రాచీనవిద్యార్థులుగాని ప్రతికామునినను ఉత్తరప్రద్యుత్తరములనను చందాలుపంపుటవలనను కార్య భారమును నెట్టనే వహించుటకు కోరుచున్నాను.

బి. శ్రీనివాసరావు,

ప్రధానాచార్యుడు.

గాతమీ లంకల రహితాంగ మహాజనసభ-మూలస్థానం

తీర్మానములు

1. సంవత్సరారంభమున అతివృష్టివలనను గోదావరియం పువలను, గాతమీలంకలలోని తొలకరిపంటలు పూర్తిగా పోయినందునను సెప్టెంబరులగాయకు వస్త్రము బొత్తిగాకురువకుండుటచేతను లంకలచెండవంట సాగుబడిగాక కొన్ని బంజరుగా నుండుటవలనను సాగుబడియొ కొన్ని యెండిపోవుటవలనను అయివేజులన్నియు నష్టపడిపోయినందున లంకల రయితాంగము కిస్తులచెల్లించేసితిలో లేనందున మార్చి ఏప్రియల్ కిస్తిలు మామూలుప్రకారము వసూలచేయించకుండు ఆపుచేయించగలందులకు యాసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

2. పై కారణములచేత ఆయా లంకలకు కలిగిననష్టములను నిర్ణయించుటకొరకు ఒకకమిటీని యేర్పాటుచేయించి ఆయా లంకలకు కల్గిననష్టములనుబట్టి రిమిషను యిప్పించగలందులకు యాసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.

మూలస్థానములో గావించబడిన 2-ని

రయితుల మహాజనసభ

1. తీర్మానము:—ధవిశ్వరం మొగ కాలువలు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించినతీరిని 23-4-27 మొదలు 5-6-27 వరకు మూసివేయుటకుల ప్రభుత్వంబుకు ఆమమ్మకు రెండవపంటకు చెరుకుతోటలకు ఆపరిమిరమైన నష్టము సంభవించునుగాన మామూలుప్రకారము మే 1ని మూసి జూను 1వ తేదీ తెరచునట్లును ఉత్తరపుచ్చేయించవలసినదిగా ప్రభుత్వమువారిని యా సభవారు కోరుచున్నారు.

ఔస్వానందభవను

796, రాజగోపాలస్వామిస్ట్రీటు-తంజావూరు

ఈ ఆశ్రమాధికారులరు టి. ఏ. ఆర్. దబీరుగారు విఘ్నేశ్వరోపాసకులు విఘ్నేశ్వరస్వామి అను గ్రహమునకు పాత్రులై విఘ్నేశ్వరదేవుని ఆజ్ఞాసారము ప్రజలకుగల మానసిక శరీర వ్యాధులను ఉచితముగా కుదుర్చుచున్నారు. విఘ్నేశ్వరదేవుని ప్రసాదమువలననే సకలమును ఆధివ్యాధులను కుదురును. ఈ ప్రసాదమును నేవించుచున్న ప్రభు యితర జైషధములను వేనినిగూడ నుపయోగింపగూడదు. వ్యాధిస్వభావమును వివరముగా ఆంగ్ల భాషలో వ్రాయవలెను. ప్రసాదమును సంతృప్తుకు వారికి ఆయితాలు పంపవలెను.

“ఉత్తరములను యింగ్లీషులోగాని అరవము (టామిలు) లోగాని వ్రాయవలెను. తెలుగులో వ్రాసిన జవాబులు రాజాలవు. నాకు తంజావూరులో తెలుగు రాదు. ఇవట తెలుగు తెలిసినవారలేరు. ఇదివరకు చాలయంది తెలుగులో వ్రాసిన ఉత్తరముల కీకారమున నేను జవాబులు వ్రాయజాలకపోయితి”నని దబీరుగారు మాకు వ్రాసిరి.

అస్సాము బెంగాలు రైల్వే

అస్సాము బెంగాలు రైల్వే సలహాసంఘమువారు మెరియాని బోర్డులు రైల్వేను ఇంకను మూడు నెలలవరకు ప్రభుత్వమువారే నడపించుచుండి వలెనని నిశ్చయించిరి. ఈలోపుగ ప్రభుత్వమువారు రప్పింతురు.

భారతపరిస్థితుల యభివృద్ధి

పాత్రికు లారెన్సుగారి యభిప్రాయము

“ఇండియాలో కార్మికులు, పరిశ్రమలలో పనిచేయు వారు, గ్రామములలోని కృషివంతుల జీవిత విధానమును గాంచు సరికి నాకు చాల విచారమైనది” అని పాత్రికు లారెన్సుగారు, పార్లమెంటుసభ్యులు శనివారమునాడు యిండి గూను విడిచి పోవనున్నపుడు అసోసియే టెడు ప్రెసుప్రతినిధికి అంత్యసంజేశము చెలిపిరి. “బాంబాయి, కలకత్తా తదితరచోట్ల వారి యిండ్లవసతియందలిదుస్థితి నేనిదివర కీ ప్రపంచములో వేరెచ్చటను గాంచియుండలేదు. కొన్ని కర్మగారములందు పనివాండ్రుగూర్చి యెక్కువశ్రద్ధ బుచ్చుకొనుచున్నందుకు సంతసించుచున్నాను. కాని యింకను అనేకరీతులు నభివృద్ధి జేయవలసియున్నది. ఇంట్లవసతిని ఎక్కువచేయవలసియున్నది.

ఈ దేశముగూర్చి తమభిప్రాయమును చెబుచు, అన్ని పక్షములవారితో కలసిమాటలాడ గలిగినందుకు సంతసము చెలిపిరి. “వివిధపక్షములవారికి యామాత్రము ఏకీభావము కుదురునని నేనుకొనియుండలేదు. ఇండియాలో వినాదాంశములకు ముఖ్యసమస్యలన్నియు నెప్పుడు అమలుజరుపవలెనని యోచింపవలసినదేగాని, యేకీభిగాయని తర్కించుకాల ముండరించినది. ప్రాథమిక విద్య, జాడ్యనివారణము మున్నగు విషయము లీస్థితిలో నున్నవి. ఇవిగాక యింకను ముఖ్యమైనవి- సాంఘికైకమత్యము, అస్పృశ్యతా నివారణము, బాల్యవివాహములు, అత్యధిక జనసంఖ్య మున్నగునవి గలవు. వీటికన్న ముఖ్యముగా యోచింపవలసినవి, బెంగాలు ఖైదీల విచారణ, ఆర్థికాస్పృర దుజేయుట, ఇండియా సైన్యమునందలి మార్పులుమున్నగు ప్రాముఖ్యసమస్యలు గలవు.”

“అన్నిటికన్న ముఖ్యమైనది స్వపరిపాలన సమస్య. ఇది గడ్డుసమస్యయే యైనను, ఇందుకు సంబంధించిన వారందరు కలసి కృషిజేసినచో సంతృప్తికరముగ పరిష్కరింప వచ్చును. భారతదేశ భావ్యభివృద్ధి త్వరలో చేపరగలదను ధైర్యముతో నేను నెడలుచున్నాను. ప్రజలలో నూతనోత్సాహము ప్రబోధముకలిగినవి. ఈస్వరాజ్యపథము ఎంత కష్టతరమైనదయినను, ముమ్మందు ఎన్ని కష్టముల దాటవలసియున్నను బ్రిటిషు కామనువెల్లునందు గౌరవసాన వలంకరింపగల ప్రజలు సంతృప్తికరముగ గమ్యస్థానము చేరగలదని నాకు సమ్మతము గలను.”

ఇటలీలో గాననిషేధము

నీనియరు ముసోలొని గారు రోములో అన్ని పాటకచేరీలను మూయించిరి. ఇటలీలో ఇతరచోట్ల వానికిగూడ కఠిన నిర్బంధము లేర్పరచెదరు. గానసభలు నీతిబాహ్యము లగుటచే యువజనుల కపాయకరము లని ముసోలొని గారు దలంచిరి. అని ‘ఇంగ్లీషు మను’ వార్త చెబుచున్నది.

స్వీడను యువరాజు దంపతుల కృతజ్ఞత

స్వీడను యువరాజుదంపతులు శనివారమునాడు భారతదేశము విడిపోయినపుడు పత్రికావిలేఖరికి ఇట్లు చెలిపిరి:—మేము భారతదేశమున సంచారముజేయుచుండిన 6 వారములలో ఈదేశములు దయతో మహ్మదరించి సకలసౌకర్యములొసరించినందుకు కృతజ్ఞత చెబుచున్నాను. ముఖ్యముగ పోలీసువారు రైల్వే ఉద్యోగల సహాయమును మరవజాలము. భారతీయులకు విజయము గోరుచున్నాము.

చెన్న పురి రాయల్ థియేటరు సందు

నేటి రాత్రి 9 గం

రేపుసాయింత్రము 5 గం-30 ని

10-1-1927 తేదినుండి 1-2-1927 తేదివరకు ప్రతిదినము

మధుర ఒరిజినల్ బాయిస్ కంపెనీవారు

రూ 1,50,000 ఖర్చుచేసి తయారు చేసినట్టి

3253

దశావతారమును వదర్శింతురు

పగటిపాటకములు:—సోమ, బుధ, శుక్ర, ఆదివారములందు సాయంత్రము 5 గంటల 30 నిమిషములకు ప్రారంభించబడును.

రాత్రిపాటకము:—మంగళ, గురు, శనివారములందు రాత్రి 9 గంటలకు ప్రారంభించబడును.

టిక్కెట్లు ధరవివరములు:—రూ 3-0-0, 2-0-0, 1-8-0, 1-0-0, అణాను 0-8-0 మూత్రమే.

ముఖ్యగమనింపు:—మొదటి తరగతికి మాత్రమే టిక్కెట్టు 1-కి రూ 0-8-0 చొప్పున అధికముగా చెల్లించిన రిజర్వచేయబడును ఎస్. ఎం. సచ్చిదానంద పిల్లె, ప్రొవైజరు.

మద్రాసు తిరుపతిరోడ్డు ప్రారంభోత్సవము

ఈనెల 15-వ తేదీ శనివారము సాయంత్రము పెరంబూరు సమీపములోనున్న అయినావరంబద్ద, మద్రాసు-తిరుపతిరోడ్డునకు ఉపక్రమణోత్సవము జరిగినది. మద్రాసు గవర్నరు మెంటు ఖజానా శాఖాధిపతిగారగు గౌ. టి.యి. మాయిరుగారు ప్రధమ మృత్తి కాశకలమును త్రవ్వించెత్తిరి.

చెంగల్ పట్టుజిల్లా బోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు రావుబహదురు యం. కె. రెడ్డిగారు జిల్లాబోర్డు సభ్యులును మాయిరుగారికి స్వాగతప్రము నొసంగిరి. సదరు స్వాగతప్రములో కొన్ని ముఖ్యమైన యాక్రిందివిషయములు నివేదించుకొనిరి.

మద్రాసు గవర్నరు మెంటువారు యిచ్చిన ఋణానిధులను ఉపయోగించి ఏర్పాటు చేయుదున్న రస్తాలలో ఇది చాలా ముఖ్యమైనది. ఈరావబాబు సుమారు 12 పుణ్యక్షేత్రముల మీదుగా వెళ్లును. ఈరస్తా నిర్మించుటకై మద్రాసు గవర్నరు మెంటువారు దయతో నిచ్చిన ఋణమును 20 సంవత్సరములలో దఫాలుగా తీర్చివేయవలయునన్న షరతును మార్చి 30 సంవత్సరములవరకును వాయిదాలవీడ యిచ్చుటకు కొంత సానుకూలముగా సహాయముచేయవలసినదిగా కోరుచున్నాము. అని జిల్లాబోర్డువారి సన్మానప్రములో నివేదించిరి.

మాయిరుగారి ఉపన్యాసము

జిల్లాబోర్డువారి సన్మానప్రములోని విన్నపములకు జవాబునిచ్చుచు ఇట్లు ఉపన్యసించిరి.

మీ సన్మాన ప్రములో ద్రవ్యవిషయమైనవి చేసి నవిషయమై ఇది షరతులలో విచారించుటకు సంక్రాంతిపండుగ నెలవులకు కచ్చేరీలు మాయబడుటవల్ల వీలకలుగలేదు. కాని త్వరలోనే విచారించబడును. ఇట్టివిచారణచేయుటకు పూర్వము ముఖ్యముగా గమనించవలసిన విషయములు కొన్నిగలవు. స్వల్పకాలములో పూర్తికావలసిన పెద్దపనులకు స్థానికప్రభుత్వమునంద సున్నపైకము చాలనప్పుడు అప్పుచేయక తీరదు. ఆయాస్థానిక స్వపరిపాలనా సంఘములకు వచ్చే సాలుసరి ఆదాయములలో నిత్యఖర్చులపోను నిల్వ ఉండగల మొత్తమును బట్టియును ఆయాస్థానిక సంఘముల పరిపాలనా సౌవునము సామర్థ్యములను బట్టియును- ఆయాస్థానిక సంఘములయొక్క పరపతి నిష్టయింపబడి అప్పులివ్వబడును. మీపంజీ జిల్లాబోర్డులవారు ఋణమును దీర్చకాలమువరకు యీడ్చుకొని వచ్చుటవల్ల వడ్డీ పెరుగుచుండును. ఒకలక్షరూపాయిలు జిల్లాబోర్డులవారు మద్రాసు గవర్నరు మెంటువద్ద అప్పటికికొన్నారని అనుకోండి- వడ్డీనూటికి సాలుకు రు 5 లు అయియున్నది. 20 సం॥ రములలో 20 దఫాలుగా తీర్చేయెడల దఫా 1 కి రు 8,024-4-0 సం॥ అయినది- 20 దఫాలువెరకై మొత్తం రు 1,60,485 లు అయినది.

సదరు లక్షరూపాయిల ఋణమునే 30 దఫాలుగా తీర్చేయెడల దఫా 1కి రు 6505-2-5 లు అయినది. 30 దఫాలువెరకై మొత్తము రు 1, 95, 154-8-0 అయినది. 20 సం॥రముల వెరకైననూలుకు రు 1, 60, 485 లు మాత్రమే అయినది- కాబట్టి యొక్క వ సం వత్సరముల వాయిదా కోరుటవల్ల ఎక్కువ వడ్డీపెరిగినది- ఈఎక్కువమొత్తమును యిచ్చుటకై జిల్లాబోర్డులవారు రేటుపెండ్లను మరింత ఒత్తిడిజేసిఎక్కువపన్నులుగాని, క్రొత్తపన్నులుగాని వసూలు చేయవలసినవచ్చును.

ఇదియుగాక ప్రస్తుత తరమువారు చేసిన ఋణములను దీర్చకాలమువరకును తీర్మానముచేయక రానున్న తరములవారి నెత్తిపై నంటగట్టుట భావ్యముకాదు.

ఇంకొకవిషయముకలదు. ఋణముగాతీసుకొన్న మొత్తమును ఏదైనా విధివిగా ప్రతిఫలము వచ్చెడి వ్యాపారములో వినియోగపరచినయెడల వడ్డీనష్టముగననేభయము ఉండనక్కరలేదు. కాని రస్తాలవగైరా నిర్మించుటయందు వినియోగించిన ద్రవ్యమునకు వడ్డీనిమించిన ప్రతిఫలము ఏమియునులేదు.

ఇదియునుగాక, జిల్లాబోర్డులకు మద్రాసుగవర్నరు మెంటు ఋణము లిచ్చుచున్నారు. మద్రాసు గవర్నరు మెంటువారు ఎక్కడనుంచి తెచ్చియిచ్చుచున్నారు? ఇండియాగవర్నరు మెంటువారివద్ద తెచ్చియిచ్చుచున్నారు. ఇండియా గవర్నరు మెంటుకు 15 సం॥రములలో దఫాలుగా తీర్మానముచేసేవరకుమీద తెచ్చి యిచ్చుచున్నారు. కాని మద్రాసుగవర్నరు మెంటువారు జిల్లాబోర్డులకు యిచ్చేటప్పుడు 20 సం॥రములవాయిదాకు యిచ్చుచున్నారు.

కాబట్టి జిల్లాబోర్డులవారు ప్రతిసాలను చెల్లించే వాయిదా మొత్తమునకన్న మెచ్చుమొత్తమును మద్రాసు గవర్నరు మెంటువారు ఇండియా గవర్నరు మెంటుకు చెల్లింపవలసి వచ్చుచున్నది.

ఇండియా గవర్నరు మెంటువారికి వసూళ్లు సరిగా అందిన సేగాని దేశములోవారికి పరపతి బాగావుండదు.

కాబట్టి యీవిషయములన్నీ బాగుగా ఆలోచించినసేగాని స్థానిక సంఘములవారు పెద్ద పెద్ద ఋణములతో సంబంధించిన పనులను సంకల్పించరాదు.

కొలదిదినములక్రిందటనే ఇంగ్లాండునుంచి వాయువిమానము హిందూదేశమునకు ప్రయాణముచేసి వచ్చినది. మనచక్రవర్తి సం దేశము ను కొని వచ్చినది. వాయువిమానయుగము ఆరంభమైనది. ఈ నూతన వాయుసంచారకాలములో ప్రాత పథతిగా కాలిబాటలను నిర్మించుట నిరుత్సాహముగా నుండవచ్చును. కాని రైలుమార్గము ఏర్పడిన తరువాతగూడ, కాలినడకను రస్తాలపై ప్రయాణముచేయుటయందలి మానసోల్లాసము ఎట్లు నశించకయున్నదో- అట్లే వాయువిమానములు వచ్చినను రానబాటలపై చేయుప్రయాణములయందలి యానందమును నశింపదు.

హిందూదేశముయొక్క నిజస్థితి నెరుంగ గోరువారు కాలినడకను రాజమార్గముల వెంటనంటి ప్రయాణము చేసిన నది సుస్పష్టము కాగలదు.

ఈ కొప్పరస్తా అనేక ప్రముఖమైన పుణ్యక్షేత్రములకు పోవు యాత్రికులకు సౌఖ్యదాయకమై వెలయగలదు. నెంగల్పట్టు జిల్లా బోర్డువారు తలపెట్టిన ఈ కార్యము త్వరలో నెరవేర గలందులకు గోరుచున్నాను.

మాయిరుగారి ఉపన్యాసానంతరము ఏ. రామస్వామి మొదలియ్యారు అధ్యక్షులకు కృతజ్ఞతాపదనముల నర్పించిరి. అనంతరము అల్పాహార్యం దొసంగబడి నాటియుపన్యాసము ముగింపబడినది.

అఖిల కర్ణాటక ఆయుర్వేద మండల విద్యాపీఠ కార్యాలయము - శృంగేరి

ఈ ఆయుర్వేద మండలివారి స్థానిక సంఘముయొక్క మూడవ సమావేశము మంగళూరులో ఈ నెల 26 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలకు గోపాల భైషజ్య ఆశ్రమమువద్ద జరుగును. ఈక్రింది విషయములు చర్చింపబడును. సభకు రాజాలనివారు తమ యభిప్రాయములను వ్రాతమాలికముగా తెలియజేయ ప్రార్థితులు.

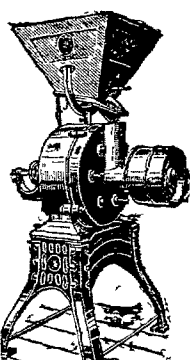
విషయములు

- (1) ఆయుర్వేదగ్రంథప్రచురకార్యము ఒక టిమిటెను కంపెనీ స్థాపించుట.
- (2) ఆయుర్వేదాభివృద్ధికై పనిచేయుటకై రాష్ట్రీయ మండలము, జిల్లామండలములకు కొన్నినిబంధనలను ఏర్పాటు చేయుట.
- (3) సభానిబంధనలను ఉల్లంఘించినవారిపైనే కొత్తసభ్యులను ఎన్నుకొనుట.
- (4) గౌ. డాక్టరు యం. రామరావుగారు ప్రవేశపెట్టిన చిత్తుచట్టమునుగూర్చి హాకిం అజ్ఞులుఖానుగారు వ్రాసిన లేఖను చర్చించుట.
- (5) జిల్లాలోని ఆయుర్వేదవిద్యాలయాలను తీసివేయవలదని హస్తానుజిల్లాబోర్డువారిని కోరుట.
- (6) బీజపూరు సమీపము వగైరాలనుగూర్చి ఆలోచించుట.

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను వ్రాయగోరువారు గోపాల భైషజ్యఆశ్రమం, కాదేరి మంగళూరు అని వ్రాయవలెను.

రంగూను వైసుభాస్కరుగారికి

డాక్టరు చిరుదు ఒనంగుట బర్యాగజిటులో యాదిగువనతి ప్రకటించబడినది:- రంగూను విశ్వవిద్యాలయ వైసుభాస్కరులకు సర్ రాబర్డు సిడ్నీ గైల్సుగారికి ఛాన్సలరుగారు డాక్టరు ఆఫ్ లాకు నొసంగిరి. వారు బర్యాలో విద్యాభివృద్ధికిని, రంగూను విశ్వవిద్యాలయమునకు జేసిన సేవను మెచ్చుకొనుచు యీచిరుదొసంగబడిన సర్ గైల్సుగారు వైసు భాస్కరులగనెగాక బర్యా శాసనసభాధ్యక్షులుగగూడ నుండిరి. వారి ఉద్యోగపరిమితి ముగియుచున్నందున త్వరలో యాదేశము విడిచిపోవనున్నారు.

MACHINERY.

Jrus Grinding Mills—
With ball bearings & self-sharpening stones.
Disintegrators — Latest types.
Rice Machinery of every description.
T. & O. Brand Belts Special cotton and Solid-woven hair.

*Water Works fittings—*Meters, valves
*Coffee Hand Mills—*Latest improved designs.
White Artistic Cements.

Sole Agents in India, Burma & Ceylon :—
THAKAR & OPADEY,
20/22, Elphinstone Circle, Fort, Bombay.

1926 - 1927 సం॥రమునందు

చెన్న పురి పందెములు

గిండి

స్పింగ్ మీటింగు (4 దినములు)

నాలగవదినము, శనివారము

22-1-1927

ప్రథమ పందెము

మధ్యాహ్నము 2-1, గంటలకు

నెక్టారుగారి నీలగిరి తేయాకు

క్రొత్తనంపత్తరపు తగ్గింపుధరలు

పంజాబు లేక హిందూదేశమందలి యితరప్రదేశముల కన్నిటికిన్ని తపాలచార్జీ లేకనే పంపబడును.		
స్వెమల్ డబ్బు	0-15-0	ఒక పాను
గోల్డ్ డబ్బు	0-18-0	"
ఎస్. ఎస్. డబ్బు	0-12-0	"
నెం 2 ఎ. డబ్బు	0-11-0	"
ఆరంజి పీకో	0-14-6	"

అడ్వాన్సుతో కూడ మీ ఆర్డర్లను త్వరలోనే పూర్తికొనుదు.

ది నెక్టార్ టి ఫ్యాక్టరీ (1)

మెట్టువాళెము, (నీలగిరి)

ఆయుర్వేదాపధ రత్నాకరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 3
2046 డాక్టరు శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి శాస్త్రి, బెజవాడ.

తేలు మందు

వెల సీసా 1-కి 0-8-0; వి. పి. సహా 0-13-0

తేలుకాటువలన అపాయము లేదుగాని విశేష బాధగలుగును. తేలుకాటువలన విషము నెత్తురులో ప్రవేశించదు. బాధరములవెంట పెద్దపరముదగ్గరనుండి లాగుట ప్రారంభించును. కుట్టి నచోటును బండపారునట్లులుచేసిన, బాధతగ్గును. ఈద్రావకము ననేకులు పరిశీలించిరి. ఇది మిగులఘాటు గలిగి నీటివలె నుండును. చెడకుండుటకు గాను రబ్బరుబీరడా గల సీసాలో ముందు పోయబడినది. కుట్టినచోట కొంచెము మందు పోసిన, బాధ మాయమగును. మందును గలిగియున్న, తాము బాధపడక నితరులకు పుణ్యము గట్టుకొనవచ్చును. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమ్మతాంజనం డిపో, మదరాసు - బాంబాయి.

అమృతాంజనము

చక్క-నిడబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0 ప్రతియింట నుండవగినది
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక 249, వేరి రోడ్, ఫోర్టు - బొంబాయి.

మీ కారు ఎంత మంచిస్థితిలో
నున్నదో అంత మంచిస్థితిలో
మీ బాటరీ గలదా?

బాటరీ తొందరను తొలగించుటకు
మీరు వెస్టింగ్ హౌస్ బాటరీతో అమర్చిన
చాలును. ఒకదానిని అమర్చుడు. అందుచే
గలుగు అద్భుతశక్తులను మీరు గ్రహింప
గలరు. అవసరముగా నున్నప్పుడు మీకు
సమీకన గలిగించును.

ధర రు 90 నుండిగలవు

అన్ని కా రేజులందును స్టాకుచేసి
ఉంచబడును.

Sole Agents:—

R. PATEL & Co, 2545
Madras.

Sole Agents also for Wolseley Cars

వెలనరసము త్వరపడుడు గుణమధికము
చంద్ర చూడపాకము ధాతుపుష్టికారి,
శక్తివర్ధకము,
ధాతుసంబంధవ్యాధులకూ, స్త్రీవ్యాధులకూ సంజీవిని. వెల
సేరు ౧ కి మూడురూపాయలు మాత్రము.

శ్రీ భద్ర శాంకరీరసము:— ఘోర

జ్వరములకు రామబాణము. శిశురోగములకు సంజీవిని.
వెల ౫౦ మాత్రల డబ్బి ౧ కి రూపాయి ౧. మానవ్య సకలవిధ
వ్యాధులకూ శాస్త్రసమ్మతమున మందులు దొరుకును. త్వరలో
వ్రాయుడు.
ఆయుర్వేదకలావిభాగా విద్యార్థి కె. శేషశాస్త్రి ఎ.వి.ఎస్.
ఆయుర్వేదశాల, శృంగేరి, మైసూరుజిల్లా.

ప్రాచీనార్యక ధావళి గ్రంథమండలి

పూర్వహిందవవిజ్ఞానమువైపుగొప్పసింహావలోకము
అష్టాదశపురాణములలోనున్న యద్భుతకథలు మట్టుకు
సుబోధమున వచనములో ప్రకటించుచున్నాము.

‘భారతకథావళి’ ప్రథమగ్రంథము

తెలుగు భారతములో లేనివిహాడ మూలమునుండి తీసి
28 కథలను సులభతైచిని వ్రాసితిమి. సమస్తనీతులను, యుక్తు
లును, సర్వములను గలవు. వెల చందాదారులకు 0-8-0.
యితరులకు 0-10-0. చందాదారులకు ప్రవేశరూపము 0-2-0.
రాబోవుగ్రంథరాజము ‘భాగవతకథావళి’ తయారగుచున్నది.
వలయువారు: కం. పి. బసవరాజుగారు, ఆంధ్రగీర్వాణవిద్యా
యము-కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలయును

నూతనయౌవనబలములకు

అమృత రత్నాకరం 45 బండరు పీధి మద్రాసు వారి
పీర్స్ బండ్ యితర మందులవలె తాత్కాలికసౌఖ్యాభిలాషను
కలుగజేయుచుండు కాదనియు దేహమునకు శాశ్వతమైన బలము
ఆరోగ్యము నూతనయౌవన మంకురింప జేయు సనియు తెలిసి
కొంటిని. పి.శ్రీ. రాములు, అసిస్టెంట్ సుపనుమాస్టరు, జేతం చెర్ల

1 క్షీర బలా తైలము 2126

శ్రీ ముక్త్యాల రాజాగారు తయారుచేయించినది.
నమస్త వాతవ్యాధులను గుడుర్చును. అనేకులు
వాడి మెచ్చియున్నారు. వివరములకు వ్రాయుడు.
ఆర్థరసాయనశాల ముక్త్యాల, (కృష్ణా.)

మైసూరు సబ్బులను

ఉపయోగింపుడు

దేహమునకు, వస్త్రములకు శ్రేష్ఠమైనది

గుణమునందు దీనికి సమానమైనదేనియులేదు. మైసూరు
చందనసబ్బులకు ఒకవిధమైన అంచముగలదు. దీనియందుగల
రంజింపజేయు గుణము, సున్నితమైన సువాసన మొదలగునవి
అనుభవజ్ఞులకు సంతోషమును గల్గించును.

ప్రతివంటకు దొరకును. (1)

గవర్న మెంటు సబ్బు ఫ్యాక్టరీ,

బెంగళూరు.

1927-వ సంవత్సరము జనవరి నెలతో నాలుగవ సంవత్సరము ప్రారంభ మగుచున్నది.

ప్రతిమాసము

7-వ తేది తప్పక

ప్రకటిత మగుచున్నది.

సంవత్సర చందా
రు 6-0-0;

ఆరుమాసములకు
రు 3-0-0;

విడిపత్రిక
అ. 0-10-0.

సుప్రసిద్ధులగు చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన గంగలనిర్వహణములు, ఇతర చిత్రపటములు,
ప్రాచీనశిల్పములు సంబంధించిన చిత్రములు, ప్రచురింపబడుచుండును.

విద్యాధిపతి వ్రాయబడిన స్వయంశిలప సలబంధించిన వ్యాసరాజములు చిత్రచిత్రము లగవట్టియ,
నవీనభాన పరింప లతో నింకెట్టియు పద్యములు కలు ప్రచురింపము లుచున్నవి
శాంతిమాసమునుండి ప్రకటింపబడు ప్రతివ్యాసమునకు వ్యాసవర్తయొక్క రాగపటము మాత్ర ముండగలదు.

నూతన సంవత్సరారంభమునుండి కవిరాజ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిచే

రచియింపబడిన శ్రీనాథుడు (అను నాటకమును)

క్రాంతిపల్లి సూర్యారావుగారిచే వ్రాయబడిన చినంకకందము (అను నవలయును)

ప్రతిమాసమునకు కొంతభాగము ప్రకటిత మగుచుండును.

చందాదారులుగ చేయవారు వెంటనే వ్రాసికొనుట యుత్తము.

విలాసము:— భారతీకార్యాలయము, తపాలపెట్టె 212, మద్రాసు.

మంచితరుణము త్వరపడుడు

శ్రీమదాంధ్ర కారిక మాహాత్మ్యము

పురాణము

గ్రంథకర్త—అనివెద్ది జగన్నాథశాస్త్రిగారు.

ఇది స్కాండిపురాణములోని సవత్సరము సుహృత్
పరిగణితమగు దానికి నూతనాంధ్రకారికము. కథ లర్హముత
ములు తెలి మనోహరము. అనేక పండితకవులచే పెంపు జెంది
నది కారికమాసములో కేమి, యితరకాలములలో కేమి.
హిందువు లెల్లజెడివి పురుషార్థము శాస్త్రింపదెనిగ గ్రంథము;
పద్యములు సులభమైనతో వ్రాయబడినవి. 180 పేజీలు.

పోస్టు ఖర్చులు గాక వెల రు 1-0-0 మాత్రమే

అనివెద్ది జగన్నాథశాస్త్రిగారు,

కొవ్వూరు, పశ్చిమగోదావరిజిల్లా.

కేథరిన్

గ్రంథకర్త:—శరణరామస్వామి చౌదరి

రామప్రసాద్ గారు వ్రాసిన హిందీగ్రంథమైన కనుసాక్షిము.
లోకప్రసిద్ధమైన ఒకపీఠమాత చరిత్రము. అందరును విమననగిన
సులభతైలలో వ్రాయబడినది. ఉన్నత లక్ష్మీనారాయణగారి
అమూల్యముగ పీఠిక గలదు. రు 0-4-0.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మద్రాసు.